

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

2026 yılı ÇALIŞMA PROGRAMI

BURSA ESKİŞEHİR BİLECİK
KALKINMA AJANSI

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
TABLolar	iii
KISALTMALAR DİZİNİ	iv
1. GİRİŞ	7
2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR	9
2.1. Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı	9
a) Amaç	9
b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	9
c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri	10
d) Faaliyet Planı ve Bütçe	12
2.2. Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı	25
a) Amaç	25
b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	25
c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri	27
d) Faaliyet Planı ve Bütçe	28
2.3. Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı	42
a) Amaç	42
b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	42
c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri	43
d) Faaliyet Planı ve Bütçe	45
3. KURUMSAL GELİŞİM	59
a) Çıktı Hedefleri	59
b) Faaliyet Planı ve Bütçe	60
4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI	76
4.1. Faaliyet Planı ve Bütçe Tablosu	76
4.2. Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri	76
4.2.1. Bölge Planı Çalışmaları	77
4.3. İş Birliği ve Koordinasyon Faaliyetleri.....	80
4.3.1. Kadın ve Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları	80
4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri	83
4.4.1. TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması	83

4.4.2.	Yerel Kalkınma Hamlesi Programı	86
4.4.3.	Kültür Yayınları	88
4.5.	Ajans Destekleri	88
4.5.1.	Teknik Destek	89
4.5.2.	Fizibilite Desteği	89
4.5.3.	Güdümlü Proje Desteği	90
5.	SONUÇ ve DEĞERLENDİRME	91
6.	EKLER	94
	EK-1/A Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri	94
	EK-1/B Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu	96
	EK-1/C Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar	99
	EK-1/E Kadın İstihdamı Faaliyetleri Tablosu	100

TABLULAR

Tablo 1. YVSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	10
Tablo 2. YVSOP Faaliyet Planı ve Bütçe	12
Tablo 3. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri.....	17
Tablo 4. Üreten Şehirler Programı Çıktı Göstergeleri	20
Tablo 5. Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesi Çıktı Göstergeleri.....	21
Tablo 6. YVSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler	23
Tablo 7. GEGSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri.....	27
Tablo 8. GEGSOP Faaliyet Planı ve Bütçe	28
Tablo 9. Çocuk ve Genç Teknoloji Programları Çıktı Hedefleri.....	31
Tablo 10. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri.....	36
Tablo 11. GEGSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler.....	37
Tablo 12. KKSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	43
Tablo 13. KKSOP Faaliyet Planı ve Bütçe	45
Tablo 14. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri.....	51
Tablo 15. Anadoludakiler Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı Çıktı Göstergeleri	53
Tablo 16. GÜDÜMLÜ Proje Çıktı Göstergeleri	53
Tablo 17. GÜDÜMLÜ Proje Çıktı Göstergeleri	54
Tablo 18. SOGEP Çıktı Göstergeleri.....	56
Tablo 19. SOGEP Faaliyet Planı ve Bütçe.....	56
Tablo 20. KKSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler	57
Tablo 21. Kurumsal Gelişim Çıktı Göstergeleri	59
Tablo 22. Kurumsal Gelişim Faaliyet Planı ve Bütçe	60
Tablo 23. 2026 Yılı Eğitim Planı	65
Tablo 24. YKF Faaliyet Planı ve Bütçe.....	76
Tablo 25. Bölge Planı Çalışmaları Çıktı Göstergeleri.....	78
Tablo 26. Kadın ve Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları Çıktı Göstergeleri	81
Tablo 27. Kadın ve Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları Faaliyet Açıklaması, Hedef ve Sonuçları.....	81
Tablo 28. TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması Çıktı Göstergeleri.....	85
Tablo 29. Yerel Kalkınma Hamlesi Çıktı Göstergeleri	87
Tablo 30. Kültür Yayınları Çıktı Göstergeleri.....	88
Tablo 31. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri.....	89
Tablo 32. Fizibilite Desteği Çıktı Göstergeleri	90

KISALTMALAR DİZİNİ

AB	Avrupa Birliği
AR	Artırılmış Gerçeklik
Ar-Ge	Araştırma ve Geliştirme
ARİNKOM TTO	Anadolu Üniversitesi Ar-Ge ve İnovasyon Koordinasyon Birimi - Teknoloji Transfer Ofisi
B2B	Business to Business
BEBKA	Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı
BTSO	Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
CEDIS3	Türkiye'de Akıllı Uzmanlaşma Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi
CES	Consumer Electronics Show
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
ENHANCER	Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitelerinin İyileştirilmesi Projesi
ES	Endüstriyel Simbiyoz
ETO	Eskişehir Ticaret Odası
ETTOM	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi
E-TUYS	Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü Çevrim İçi Başvuru Platformu
EURADA	European Association of Development Agencies
GEGSOP	Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı
GİSEP	Türkiye Girişimcilik Stratejisi ve Eylem Planı 2015-2018
GMKA	Güney Marmara Kalkınma Ajansı
GPD	Güdümlü Proje Desteği
GSYF	Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
ICMPD	Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi
İDB	İzleme ve Değerlendirme Birimi
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KAYS	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi

KKSOP	Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
KSS	Küçük Sanayi Sitesi
MARKA	Doğu Marmara Kalkınma Ajansı
MDP	Mali Destek Programı
MESS	Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası
MİB	İdari ve Mali İşler Birimi
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
PoC	Proof of Concept
PPKB	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi
PTÇ	Proje Teklif Çağrısı
PYB	Program Yönetimi Birimi
S3	Smart Specialisation Platform
SEEDUP	İnovatif Girişimcilik Programı
SEGE	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması
SIRI	Smart Industry Readiness Index
SiAD	Sanayici ve İş adamları Dernekleri
SKDM	Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması
SoGreen	Sosyal Kapsayıcı Yeşil Dönüşüm Projesi
SOP	Sonuç Odaklı Program
SRA	Sektörel Rekabetçiliğin Artırılması Mali Destek Programı
STEM	Science, Engineering, Technology, Mathematics
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
T3	Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı
TD	Teknik Destek

TECHUP	Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı
TİM	Türkiye İhracatçılar Meclisi
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TRAKYAKA	Trakya Kalkınma Ajansı
TSO	Ticaret ve Sanayi Odası
TTO	Teknoloji Transfer Ofisi
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜBİTAK MAM	TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi
TÜFE	Tüketici Fiyat Endeksi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
ULUTEK	Ulutek Teknoloji Geliştirme Bölgesi
VR	Sanal Gerçeklik
WAIPA	World Association of Investment Promotion Agencies
XR	Genişletilmiş Gerçeklik
YDO	Yatırım Destek Ofisi
YHK	Yüksek Hakem Kurulu
Yİ-ÜFE	Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi
YKF	Yerel Kalkınma Fırsatları
YVSOP	Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı

1. GİRİŞ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), 08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun” un 3. maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı’nın¹ koordinasyonunda 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

BEBKA Yönetim Kurulu; Bursa, Eskişehir ve Bilecik Valileri, Belediye Başkanları, Bilecik İl Genel Meclisi Başkanı ile Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlarından oluşmaktadır. Azami iki ayda bir düzenli olarak toplanan Yönetim Kurulu Ajansın karar organıdır. Ajansımızın Yönetim Kurulu Başkanlığı, 14 Temmuz 2025 tarihinden sonra Eskişehir Valiliğine geçmiştir.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği; Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi, Program Yönetimi Birimi, İzleme ve Değerlendirme Birimi, Mali ve İdari İşler Birimi ile Bursa, Eskişehir ve Bilecik Yatırım Destek Ofislerinden oluşmaktadır.

Bölge Planları ile katılımcı bir yaklaşımla belirlenmiş temel kalkınma politikalarını ve uygulamaya konulacak tedbirleri hayata geçirmek ve kalkınma hedeflerine azami katkıyı sağlamak amacıyla 2018 yılı için, mülga Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda program yönetimine geçiş sağlanmıştır. Programlar, Bölge Planındaki bütün bir gelişme eksenini veya kapsamlı bir bölüm yerine sonuç alınabilir, iyi tanımlı, etkili bir yönetim için uygun ölçekte ve bölgedeki paydaşların dâhil olup takip edebilecekleri düzeyde tasarlanmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede; Ajansımızca bugüne kadar yürütülen kümelenme analizleri ve sektörel çalışmalar doğrultusunda stratejik alanlar belirlenmiş ve bu alanlara yönelik sonuç odaklı programlar hazırlanarak orta vadeli hedefler oluşturulmuştur. 2024-2028 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Ajansımıza verdiği yetki kapsamında, bölgemizdeki paydaşların geniş ve etkin katılımıyla hazırlanmış olup BEBKA Yönetim Kurulu ve Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmıştır.

Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinin potansiyeli, üretim kabiliyeti ve küresel eğilimlerin bölgemize yansımalarından hareket ederek belirlenen bölgenin geleceğine ilişkin başarı hedefi, yani 2028 Bölge Vizyonu, **“Nitelikli iş gücü ve sektörel çeşitliliği ile kentte ve kırdaki katma değer üreten, ulaşım altyapısı gelişmiş, afetlere ve krizlere dayanıklı, yaşanabilir, yeşil ve dijital dönüşümde proaktif yenilik ve girişimcilik merkezi olan TR41 Bölgesi”** olarak belirlenmiştir. Bu vizyona ulaşmak için üç stratejik öncelik belirlenmiştir.

¹ Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), 08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun” un 3. maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı’nın koordinasyonunda 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. 703 sayılı KHK’nın 17/d maddesiyle, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin birçok maddesi yürürlükten kaldırılmasının ardından 1 no’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 387. maddesiyle, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlanmıştır.

TR41 BÖLGESİ VİZYONU

**Proaktif Yeşil ve Dijital
Dönüşümün Sağlanması
& Girişimcilik
Ekosisteminin
Güçlendirilmesi**

**Altyapının ve Ulaşım
Bağlantılarının
Geliştirilmesi & Dengeli
Mekânsal Gelişme ve
Ekonomik Büyümenin
Sağlanması**

**İnsani Gelişmişlik ve
Toplumsal Hizmetlere
Kapsayıcı Erişimin
Sağlanması**

Bu stratejik öncelikler doğrultusunda hedefler, tedbirler ve bu stratejik öncelikleri gerçekleştirmek adına geliştirilen proje ve program önerileri belirlenmiştir.

2023 yılında hazırlıkları tamamlanarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne sunulan ve 2024 yılı Aralık ayında onaylanan 2024-2028 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı kapsamında belirlenen stratejik öncelik, hedef ve tedbir/program/proje önerileri doğrultusunda, 2024-2026 dönemi için yeni sonuç odaklı program içerikleri hazırlanmıştır. 2024 yılından itibaren Sonuç Odaklı Programlarımız kapsamında yerel paydaşlarla uygulamaya konulması gereken temel proje ve faaliyetler müzakere edilerek SOP Yönetim Planları oluşturulmuştur. Kurumlar arasında sorumluluk paylaşımı; paydaşların görev ve faaliyet alanları, teknik ve mali kapasiteleri değerlendirilerek belirlenecektir. 2024 ve 2025 teması olan Kadın İstihdamı ve Girişimciliği alanında programlar ve iş birliği faaliyetleri yürütülmektedir. 2026-2027 yılları teması ile ilgili Bakanlığımızın talimatları takip edilecektir.

2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR

2.1. Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı

a) Amaç

Son yıllarda hızlanarak artan Ar-Ge ve inovasyon odaklı gelişmeler küresel ekonominin kurallarına ve işleyişine büyük etki yapmıştır. Bu çerçevede ülkemizde de Ar-Ge faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, gerekli insan kaynağının yetiştirilmesi, özel sektör firmaları başta olmak üzere kurumsal kapasitelerin artırılması, inovasyon kültürünün geliştirilebilmesi, üretim ve hizmet süreçlerinde çevresel sürdürülebilirliğin, verimliliğin ve rekabetçiliğin artırılması son derece önemli bir ihtiyaca dönüşmüştür. Bu bağlamda, ülkemizin katma değer üretimi açısından son derece kritik bir yere sahip olan TR41 Bölgesi için bu ihtiyaçlar ayrı bir önem kazanmaktadır. Bölge Planında yer alan “Proaktif Yeşil ve Dijital Dönüşümün Sağlanması & Girişimcilik Ekosisteminin Güçlendirilmesi” stratejik önceliği kapsamında ele alınan tedbirler, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin güçlendirilmesi ve verimliliğin artırılması, bölgenin öncü ve potansiyeli olan stratejik sektörlerinin geliştirilerek, ileri teknoloji kullanan sanayi üretimine geçilmesi ile sanayide atık oluşumu, su ve enerji tüketimini azaltmaya yönelik uygulamalara ve temiz üretime geçişin sağlanmasına yönelik olup bu tedbirler bütünlük bir şekilde ele alınarak 2024-2026 dönemi için hazırlanan Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı oluşturulmuştur.

Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programın genel amacı; “**Bölgede yeşil ve dijital dönüşümde proaktif bir yaklaşımın ve adil geçiş politikalarının benimsenmesi, Ar-Ge ve yenilik odaklı rekabetçi üretim ve hizmet süreçlerinin yaygınlaştırılması ve kaynakların verimli kullanımının sağlanması**” olarak belirlenmiştir.

Özel Amaç 1: Yüksek ve orta yüksek teknoloji sektörlerinde (ulaşım sistemleri (otomotiv, havacılık, raylı sistemler), savunma sanayi ve makine sektörlerinde rekabetçi ve yerli üretimin desteklenmesi ve KOBİ’lerin değer zincirine entegrasyonu yoluyla bölgede üretilen katma değer artırılması

Özel Amaç 2: İleri malzeme, nanoteknoloji, mekatronik, otomasyon, hassas üretim, kompozit, teknik tekstil teknolojileri ve uygulamaları yönelik ihtisaslaşmanın teşvik edilmesi

Özel Amaç 3: Ar-Ge, yenilik, dijitalleşme ve verimlilik odaklı teknik altyapı, kurumsal kapasite ve iş birliklerinin geliştirilmesi

Özel Amaç 4: Avrupa Yeşil Mutabakatı tedbirlerine ve iklim değişikliği kaynaklı risklere karşı hazırlık amacıyla bölgede kaynak verimliliğine geçişin hızlandırılması/yaygınlaştırılması ve bu alanda yatırımların teşvik edilmesi

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekeçesi

Başta otomotiv, tekstil, makine-metal, mobilya, havacılık, raylı sistemler, seramik ve mermer gibi lokomotif sektörleri barındıran TR41 Bölgesi istihdam, ihracat ve katma değer gibi alanlarda ülke ekonomisi içinde

ön planda yer alan bölgelerin başında gelmektedir. Bununla birlikte TR41 bölgesi için daha özellikli alanlara odaklanması ve bu alanlarda yenilik ve verimlilik odaklı, daha nitelikli, katma değeri yüksek ve aynı zamanda çevresel sürdürülebilirliği ön plana çıkararak ürünlere geçişi teşvik edecek çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

TR41 Bölgesi, ülkemizin önde gelen ihracatçı bölgelerinden biridir. 2022 yılında TÜİK ihracat verilerine göre ülkede 4. sırada yer almakta olup, ihracatta ilk beş ülkenin dördü Avrupa Birliği üyesidir. Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamındaki sınırdaki karbon düzenlemesi gibi ek tedbirlere karşı hazırlık süreci kapsamında ihracatın sürdürülebilirliği açısından bölgedeki ihracatçı sektörlerin karbon ve su ayak izinin yönetilmesinde kapasite gelişimine ihtiyaç duyulmaktadır.

Yenilik ve verimlilik odaklı olan sektörel dönüşüm yaklaşımı, aynı zamanda On Birinci Kalkınma Planında yer alan birçok politika alanı ile doğrudan örtüşmektedir. Söz konusu SOP ile müdahale edilmesi hedeflenen alanların Planın İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi, Rekabetçi Üretim ve Verimlilik, Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum Yaşanabilir Şehirler ile Sürdürülebilir Çevre başlıkları altındaki hedeflerine katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Plan kapsamında özellikle vurgulanan alanlar arasında yer alan öncelikli sektörlerde ve alanlarda teknolojik dönüşümün sağlanabilmesi ve rekabet gücünün artırılması amacıyla önümüzdeki dönemde yüksek katma değer oluşturması beklenen kritik teknoloji alanlarında teknoloji üretme ve adaptasyon yeteneğinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler ve destek programları sonuç odaklı programın da ana hedefleri arasında yer almaktadır.

Yenilik, verimlilik ve sürdürülebilirlik odaklı bir anlayışla oluşturulan bu sonuç odaklı program hem bölgenin hem de Ajansımızın belli alanlara odaklanarak sektörel ihtisaslaşma süreçlerini destekleyici uygulamaların hızlandırılmasını amaçlamakla birlikte aynı zamanda çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik faaliyetleri de son derece kritik bir husus olarak ele almaktadır.

Türkiye’de olduğu gibi bölgemizde de hızlı sanayileşme süreci ve beraberinde getirdiği plansız kentleşme, boyutları giderek büyüyen hava, su ve toprak kirliliği gibi çevresel, sosyal ve toplumsal sorunlarına yol açmaktadır. Gerek ulusal gerek yerel ölçekteki plan ve stratejilerde daha fazla dikkate alınmaya başlanan bu anlayıştan hareketle Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı, bölgedeki üretim faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel etkilerin azaltılması, kaynak ve enerji kullanımındaki verimliliğin artırılması yoluyla çevre dostu üretime geçişe katkı sağlayacak faaliyetlere odaklanmaktadır.

c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programının 3 (üç) yıllık sonuç ve yıllık çıktı hedefleri aşağıdadır:

Tablo 1. YVSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	İhracatta Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektörlerin Payı	Oran (%)	Sonuç	51,80	55	TÜİK

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektörlerde Firma Başına Ortalama Çalışan Sayısı	Adet	Sonuç	27,82 ²	35,00	GBS
1,2,3	Tedarikçi Geliştirme Programları Kapsamında Geliştirilen İş Birliği Sayısı	Adet	Sonuç	0	9	TÜİK
2,3	Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik İş Birliği Faaliyetleri ile Geliştirilen Yeni Ürün Sayısı	Adet	Sonuç	1	5	BEBKA
1,2,3,4	YVSOP Ajans Mali Destekleri Kapsamında Yeni İstihdam Sayısı	Adet	Sonuç	34	75	BEBKA
1,3	Bölgesel Girdi -Çıktı Analizi Raporu Sayısı	Adet	Çıktı	0	1	BEBKA
1,2,3	Yeşil Dönüşüm Perspektifi Raporu Sayısı	Adet	Çıktı	0	1	BEBKA
4	Bursa Endüstriyel Simbiyoz Projesi Faaliyetleri Kapsamında Organize Edilen Toplantı Sayısı	Adet	Çıktı	0	2	BEBKA
4	Bursa Endüstriyel Simbiyoz Projesi Kapsamında Hazırlanacak Konsept Raporu Sayısı	Adet	Çıktı	0	5	BEBKA
1,3	Hazırlanan Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektör Raporları Sayısı	Adet	Çıktı	1	6	BEBKA
1,2,3	Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik Gerçekleştirilen Toplantı Sayısı	Adet	Çıktı	0	6	BEBKA
1,2,3,4	Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik İş Birliği Faaliyetlerine Katılan Kişi Sayısı	Adet	Çıktı	0	60	BEBKA
1,3	Düzenlenen Dış Ticaret Eğitimi Sayısı	Adet	Çıktı	1	2	BEBKA
3	Metaverse Academy Çevrim İçi Açık Ders Platformuna Kayıt Olan Kişi Sayısı	Kişi	Çıktı	0	100 ³	BEBKA
3	Metaverse Academy Çevrim İçi Açık Ders Platformunda Dersleri Tamamlayan Ve Kurs Bitirme Sertifikası Alan Kişi Sayısı	Kişi	Çıktı	0	30*	BEBKA

² Girişimci Bilgi Sisteminden son olarak 2022 yılına ait değerler temin edildiğinden ötürü güncel değildir.

³ Metaverse Academy ile ilgili olan ve yıldız ile işaretlenmiş olan göstergeler Proje uygulama süresi 01.02.2024-01.02.2027 tarihleri arasında ulaşılacak sayıdır.

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
3	Metaverse Academy Projesi Kapsamında İhtiyaç Analizi Amacıyla Ziyaret Edilen Firma Sayısı	Adet	Çıktı	48	36*	BEBKA
3	Metaverse Academy Projesi Kapsamında XR Teknolojileri ile İlgili Çalıştay	Adet	Çıktı	0	2*	BEBKA
3	Metaverse Academy Projesi Kapsamında Yapılacak Seminer/Webinar Sayısı	Adet	Çıktı	0	2*	BEBKA
3	Metaverse Academy Projesi Kapsamında Alınan Teknik Danışmanlık	Adet	Çıktı	1	1	BEBKA

d) Faaliyet Planı ve Bütçe

İlgili SOP kapsamında 2026 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 2. YVSOP Faaliyet Planı ve Bütçe

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	Yeşil Fırsatlar Analizi	Analiz	4	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB	YDO'lar	2024/1	2026/4
2	Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektör Raporları	Analiz	1,2,3	Araştırma, Analiz ve Programlama	YDO'lar	PPKB	2024/1	2026/4
3	Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik İş Birliği Faaliyetleri	Faaliyet	1, 2,3	İş Birliği ve Koordinasyon	PPKB	YDO'lar	2024/1	2026/4
4	Kaynak Verimliliği ve AB Yeşil Mutabakatı Bilgilendirme ve İş Birliği Faaliyetleri	Faaliyet	4	İş Birliği ve Koordinasyon	YDO'lar	PPKB	2024/1	2026/4
5	Bursa Endüstriyel Simbiyoz Programı	Faaliyet	4	Kapasite Geliştirme	PPKB	YDO'lar	2026/1	2026/4
6	Teknik Destek	Destek	1,2,3,4	Ajans Destekleri	İDB	PYB, PPKB	2025/1	2025/4

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
7	Kaynak Verimliliği Teknik Destek Programı	Destek	4	Ajans Destekleri	PYB	PPKB, İDB, YDO'lar	2025/1	2026/4
8	Güdümlü Proje Desteği	Destek	4	Ajans Destekleri	PYB	PPKB, İDB, YDO'lar	2025/1	2026/4
9	Mesleki ve Teknolojik Eğitim Altyapısını Geliştirme Programı Güdümlü Proje Desteği	Destek	4	Ajans Destekleri	PYB	PPKB, İDB, YDO'lar	2026/1	2028/4
10	Üreten Şehirler Programı	Faaliyet	1	Diğer Proje ve Faaliyetler	Eskişehir YDO	PYB	2024/1	2028/4
11	Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesi Kuluçka ve Hızlandırıcı Mali Destek Programı	Destek	-	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	PYB	PPKB, İDB	2026/1	2026/4
12	Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesi Geri Ödemeli Finansman Desteği	Destek	-	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	PYB	PPKB, İDB	2026/1	2026/4
13	Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesi Güdümlü Proje Desteği	Destek	-	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	PYB	PPKB, İDB	2026/1	2026/4
14	Metaverse Academy Projesi	Faaliyet	3	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	PYB	PPKB	2023/3	2026/4

a) Araştırma, Analiz ve Programlama

Yeşil Fırsatlar Analizi

Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankasından Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın borçlanıcı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün ise yararlanıcı olacağı "Socially Inclusive Green Transition" (SoGreen) Projesi başlığıyla temin edilecek 400 milyon ABD Doları tutarındaki finansman, bölgemizde Ajans aracılığıyla ve mevcut destek mekanizmaları yoluyla yürütülecektir. Söz konusu desteklerin bölgedeki öncelik ve fırsat alanlarını belirlemek amacıyla, "Yeşil Fırsatlar Analizi" raporu hazırlanacaktır.

İmalat sanayi ve tarım başta olmak üzere bölge ekonomisinin yeşil dönüşüm sürecinde karşı karşıya olduğu riskler ve fırsatlar doğrultusunda atık, su ve enerji alanlarında mevcut durum analizleri ve sektörel gelişme senaryoları hazırlanacaktır. İstihdamın yeşil dönüşüm sürecinde adil geçiş politikalarıyla desteklenmesi amacıyla SoGreen Projesi kapsamında yürütülecek faaliyet ve programları, Bursa ve Bilecik illerinde uygulanacak endüstriyel simbiyoz projelerini, SOP bazında geliştirilen yönetim danışmanlığı programlarını ve faizsiz kredi/finansman desteklerini yönlendiren bir belge olması hedeflenmektedir.

Veri toplama, işleme, analiz etme ve bulguları değerlendirme yöntemi üzerine Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ve dört kalkınma ajansı ile birlikte bir çalışma grubu kurulmuş, görüş ve öneriler Dünya Bankası tarafından belirlenen danışman ekibine sunulmuştur. Bu faaliyet için Bakanlığın koordinasyonunda yapılacak çalışmalar takip edilecektir.

Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektör Raporları

Bursa ilinin otomotiv sektöründeki genel görünümü ile mobilitenin geleceği başlıklarının somut veriler, güncel gelişmeler ve sektör paydaşlarının görüşleri ile ele alındığı Bursa Otomotiv Sektörü Raporu 2024 yılında hazırlanmış olup 2025 yılında yayınlanmıştır. TR41 Bölgesi raylı sistemler sektör raporu 2025 yılında güncellenmiştir. Havacılık raporu 2026 yılında güncellenecektir. Ayrıca makine sektöründeki yatırım ortamı ve sektörel gelişmelerin ulusal ve bölgesel düzeyde takip edilmesi ve önümüzdeki dönemlerde hazırlanacak programlara yönelik altyapı sağlanması amacıyla Makine Sektörü Raporu 2025 yılında çalışılmaya başlanmış olup 2026 yılında yayımlanacaktır. Bursa ili için kimyevi maddeler ve mamulleri sektör raporunun sektör temsilcileri ile birlikte anket, görüşme ve çalıştaylar düzenlenerek hazırlanması planlanmaktadır.

Havacılık sektörü raporu tedarik zincirinde yerli tedarikçilerin ana sanayi firmalarıyla eşleştirilerek kapasite geliştirme programlarının düzenlenmesi ve diğer ihtiyaçların belirlenmesi amacıyla gerekli görüldüğü durumlarda güncellenecektir. Araştırma ve analiz çalışmalarının ardından firma /kurum/kuruluş ziyaretleri ve toplantılar ile sektörel gelişmeler takip edilecektir.

b) İş Birliği ve Koordinasyon

Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik İş Birliği Faaliyetleri

Bölgemizde Ar-Ge ve inovasyon kapasitesinin ve iş birliklerinin artırılması amacıyla, TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Strateji Belgesinde ön plana çıkan, başta Ar-Ge ve tasarım merkezleri olmak üzere bölge içi ve bölge dışında faaliyet gösteren işletmeler, araştırma ve mükemmeliyet merkezleri ile birlikte yürütülecek faaliyetlerle iş birliklerinin artırılmasına yönelik toplantıların düzenlenmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda özellikle Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin, yenilikçi firmaların birbiri ile sürekli olarak iletişim içinde olabileceği sektörel ve tematik olarak periyodik toplantılara olan ihtiyacın giderilmesi ve potansiyel iş birliklerinin geliştirilmesi amacıyla öncelikle sektör ayrımı gözetilmeksizin yapılacak geniş katılımlı bir istişare toplantısının düzenlenmesi planlanmaktadır. Yine aynı çerçevede ihtiyaç ve taleplere bağlı periyodik olarak bölge illerinde ayrı ayrı veya genel olarak sektörel veya tematik toplantıların düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Öte yandan Ar-Ge merkezleri ve yenilik odaklı çalışan firmalar ile TÜBİTAK MAM

arasındaki tecrübe paylaşımının artırılması ve TÜBİTAK MAM enstitü ve laboratuvar altyapılarının Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde bulunan firmalara tanıtılması amacıyla; Ajansımız tarafından 2019 yılı itibarıyla başlatılan teknik ziyaretlerle kurum ve kuruluşların sunduğu test, analiz ve laboratuvar altyapılarının, bu alanlarda verdikleri hizmetlerin ve özel sektör iş birliği olanaklarının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu ziyaretlerin 2024-2028 Bölge Planı bünyesindeki paydaş analizi doğrultusunda gerçekleştirilecek ziyaret ve çalıştaylarla birlikte ele alınması öngörülmektedir. Buna ek olarak, bölge içindeki altyapıların bölge dışındaki faydalanıcılara tanıtımı ile bölge dışında iş birliği yapılabilecek merkezlerin bölgemizdeki paydaşlarla buluşturulması, ortak Ar-Ge, iş birliği, proje, networking imkanlarının artırılması hedeflenmektedir.

TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi hazırlanmış ve belirlenen 8 ana müdahale çerçevesinin uygulama aşamasına geçilmiştir. S3 platformuna üyelik gerçekleştirilmiş olup, uluslararası iş birliği fırsatları takip edilecek ve somut proje fikirleri geliştirilecektir. Ulusal ve uluslararası iyi uygulama örneklerinin incelenmesine yönelik teknik ziyaretler gerçekleştirilecek, ilgili kurumlar ve ajanslar ile tecrübe paylaşımlarına yönelik ziyaretler ve toplantılar organize edilecektir. Ayrıca Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Türkiye'de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Teknik Yardım Projesine (CEDIS3) geçmiş tecrübeler ışığında destek olunarak proje kapsamında eğitimlere katılım sağlanacak, uygulama aşaması ile ilgili talimatlar takip edilecektir.

Kaynak Verimliliği ve AB Yeşil Mutabakatı Bilgilendirme ve İş Birliği Faaliyetleri

Bölgede başta tekstil, hazır giyim ve yapı malzemeleri sektörlerinde olmak üzere ihracatın sürdürülebilirliği ve artırması için AB Yeşil Mutabakatı tedbirlerine karşı güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Konferans, çalıştay ve yüz yüze görüşmelerin yapılması, eğitimlerin düzenlenmesi ve bilgilendirme materyallerinin hazırlanması planlanmaktadır. "Kaynak Verimliliği ve AB Yeşil Mutabakatı Bilgilendirme ve İş Birliği Faaliyetleri" kapsamında imalat sanayisi firmalarına yönelik teorik ve uygulamalı kaynak verimliliği ve temiz üretim eğitimleri 2025 yılında düzenlenmiştir. Organize sanayi bölgeleri içinde faaliyetlerini sürdüren firmalara eğitimlerin ilk gününde teorik eğitim, sonraki iki gün ise uygulamalı temiz üretim eğitimleri verilmiştir. Söz konusu eğitimler TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi, Kaynak Verimliliği ve Temiz Enerji Araştırma Grubundan alınmıştır. 2026 yılında da yeşil dönüşüm gerçekleştirmek isteyen firmalara yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetleri planlanmaktadır.

Belediye, STK, ihracatçı birlikleri, TSO gibi yapıların döngüsel ekonomi, sürdürülebilirlik, kaynak verimliliği, iklim değişikliği temalı çalışma grupları takip edilecek ve iş birliği fırsatları için mümkün olduğunca üye olarak temsil yetki gözetilecektir.

Kaynak Verimliliği çalışmaları kapsamında ayrıca Bilecik ilinde faaliyet gösteren OSB'leri için öncelikli olarak su verimliliği üzerinde çalışılması planlanmıştır. OSB'lerdeki mevcut durum analizi ile mevcut su temini, tüketim verisi, akım şeması ve kaçak-kayıp tespiti ve OSB'lerin su verimliliği sağlayan yeşil altyapı yatırımlarına geçiş için eğitim ve danışmanlık sağlanması hedeflenmektedir.

c) Kapasite Geliştirme

Bursa Endüstriyel Simbiyoz Programı

2014 yılından beri sürdürülen Endüstriyel Simbiyoz Programı kapsamında Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde sinerjilerin hayata geçirilmesi, gerekli sistematüğün oluşturulması ve sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik önlemlerin alınması için çalışmalar yürütülmüştür. 2018 yılında Endüstriyel Simbiyoz Mali Destek Programı'na çıkılmış olup, 2019 yılında bölge illerinde temiz üretim eğitimleri verilmiş ve OSB'lerde simbiyoz olanaklarının araştırılması için projeler yürütülmüştür. 2020 yılında çıkarılan Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı ile kaynak verimliliği odağında, takip eden yıllarda yalın üretim, enerji verimliliği, vb. konularda bölgede kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik programlar yürütülmeye devam edilmiştir.

Bu kapsamda 2025 yılında Bursa'da hayata geçirilen ve 2026 yılında da devam eden Endüstriyel Simbiyoz Programı ile bölgedeki endüstriyel simbiyoz uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik olarak farkındalığın artırılması, bölgesel ve sektörel analizlerin yapılarak mevcut potansiyelin ve stratejinin belirlenmesi, KOBİ'lerin üretim süreçleri ile iş modellerinin yeşil dönüşümüne yönelik yatırım olanaklarının belirlenmesi, fizibilite çalışmalarının yapılması, iletişim faaliyetlerinin yürütülmesi ve endüstriyel simbiyoz uygulamalarının sürdürülebilirliğine ve yaygınlaştırılmasına yönelik altyapının oluşturularak planlanan çalışmaların hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. İki aşamadan oluşacak programın Fizibilite ve Altyapı Aşamasında bölgedeki endüstriyel simbiyoz potansiyelinin ortaya konması, sektörler ve firmalar arası olası iş birliği alanlarının (sinerjilerin) ve önceliklerin tespit edilmesi, bir simbiyoz ağının oluşturulmasına başlanarak uygulamaya yönelik stratejinin ve atılacak adımların belirlenecektir. Uygulama ve Sürdürülebilirlik Aşaması ise ilk aşamada elde edilen çıktılar doğrultusunda sinerjilerin hayata geçirilmesi, gerekli sistematüğün oluşturulması ve sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik önlemlerin alınmasını ve uygulamaya geçirilmesini kapsamaktadır.

d) Ajans Destekleri

Teknik Destek

Amaç

TR41 Bölgesindeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına; eğitim alınması, program ve plan hazırlanmasına katkı sağlanması, danışmanlık hizmeti alınması gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici faaliyetler ile destek sağlamaktır.

Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

"Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği"nin 32. maddesinde yer aldığı şekliyle ajanslar, yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmaları için eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi

faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici teknik destek hizmetleri sağlayabilmektedir.

Çıktı Hedefleri

Tablo 3. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Teknik Destek Kapsamında Düzenlenen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi	485	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Faaliyetinden Doğrudan Faydalanan STK Sayısı	Kişi	3	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Faaliyetinden Doğrudan Faydalanan İşletme Sayısı	Adet	25	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Kapsamında Danışmanlık Hizmeti Alan Kişi Sayısı	Kişi	80	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek programından faydalanan kurum/kuruluş sayısı	Adet	39	Proje Nihai Raporu
Proje Hazırlama Becerisi Kazanan Kişi Sayısı	Kişi	20	Proje Nihai Raporu

İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik teknik desteğin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak bilgilendirme yapılacaktır. Hizmet satın almaları sunulan teknik şartnamelere uygun olarak Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

Kaynak Verimliliği Teknik Destek Programı

On Birinci Kalkınma Planının “Sektörel Politikalar” başlığı altında yer alan “Yönetim danışmanlığı” kısmında; yönetim danışmanlığı hizmetlerinin kalkınmanın tüm süreçlerinde etkin bir şekilde kullanılması ve yaygınlaştırılması sağlanması çerçevesinde, Kaynak Verimliliği Teknik Destek Programı ile Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında bölgemizdeki işletmelerin kurumsal kapasitelerinin kaynak verimliliği alanında artırılması hedeflenmektedir. Başta Avrupa Birliği Sınırda Karbon Düzenlemesi Mekanizması tedbirlerinden etkilenmesi beklenen sektörler olmak üzere, bölgede faaliyet gösteren özel sektör işletmelerin başvurularına açılacak bu Teknik Destek Programı aracılığı ile eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli faaliyetler finanse edilecektir. Program kapsamında işletmelerin rekabet gücünün artırılmasına katkı sağlayacak eğitim, yerinde danışmanlık, mentorlük, belgelendirme vb. faaliyetlerin yer aldığı projeler de desteklenecektir.

Kaynak Verimliliği Teknik Destek Programı kapsamında Kaynak Verimliliği teması kapsamında öncelikli olarak desteklenmesi planlanan alanlar şunlardır:

Üretirken ve tüketirken verimlilik anlayışı ile her nevi kaynak kullanımında verimlilik ve sürdürülebilirliği odağına alan; yeşil dönüşüm yolunda enerji verimliliği, yenilenebilir enerji, temiz üretim, su yönetimi, karbon ayak izi hesaplama, atık yönetimi, dijital dönüşüm vb. konular hakkında kurumsal ve teknik kapasitesini artırmak isteyen işletmelere verilecek eğitim ve danışmanlık hizmetleri, vb.

2025 yılı Temmuz ayında ilan edilen Kaynak Verimliliği Teknik Destek Programının ödemeleri 2026 yılında yapılacaktır. Ek olarak 2026 yılında yeni bir Kaynak Verimliliği Teknik Destek Programı ilan edilecektir.

Güdümlü Proje Desteği

Yıl içinde gerçekleştirilen güdümlü proje ziyaretleri neticesinde ortaya çıkan güdümlü proje konuları detaylı olarak çalışılacaktır. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, üniversiteler, ticaret ve sanayi odaları, ticaret borsaları, organize sanayi bölgeleri ve diğer ilgili paydaşlar ziyaret edilmektedir.

Mesleki ve Teknolojik Eğitim Altyapısını Geliştirme Programı Güdümlü Proje Desteği

Bölgesel ve sektörel düzeyde iş gücü ihtiyaçları doğrultusunda eğitim politikaları geliştirilmesi, fen, teknoloji ve meslek eğitimine odaklı Sanayi ve Teknoloji Kolejlere kurulması; 10 Mayıs 2025 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2025/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi uyarınca kabul edilen 2030 Sanayi ve Teknoloji Strateji Belgesi'nde yer alan öncelikli program ve projelerden biridir.

Sanayi ve Teknoloji Kolejlere, sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünün yetiştirilmesine, firmaların genç yeteneklere erişiminin kolaylaştırılmasına ve sanayide inovasyonun artmasına katkı sağlayacak bir eğitim modelidir. Organize Sanayi Bölgeleri bünyesinde kurulacak bu kolejlere öğrencileri hem akademik hem de mesleki açıdan donanımlı hale getirmeyi amaçlamaktadır. Kolejlerin sürdürülebilirliği; üniversite-sanayi ortak projeleri, öğrencilere yönelik burs ve destek programları, uluslararası eğitim ve sanayi ortaklıkları ile mentorluk ve kariyer gelişim programları ile sağlanacaktır.

Bursa ili, Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi'nde (DOSAB) güdümlü proje desteği ile sanayi ve teknoloji kolejlere kurulması planlanmaktadır. Demirtaş OSB; 491 hektar büyüklüğünde, otomotiv, tekstil, makine ve metal sektörlerinin ağırlıklı olduğu, teknik, mali ve kurumsal kapasitenin yüksek olduğu bir sanayi bölgesidir. Demirtaş OSB aynı zamanda 12.000 m²lik kapalı alanda faaliyet gösteren mesleki eğitim ve edindirme kursları ile nitelikli istihdamı destekleyen Bursa Tasarım ve Teknoloji Geliştirme Merkezine (BUTGEM) de ev sahipliği yapmaktadır. Demirtaş OSB içerisinde kurulacak kolejlere, Bursa sanayisinin teknolojik ve sosyal dönüşümünün önemli bir parçası olacağı değerlendirilmektedir.

Kolejlere bünyesinde; otomotiv, tekstil, makine, metal, kimya vb. sektörlerin nitelikli istihdam ihtiyaçlarına cevap verebilecek bölümlerle birlikte sanayide dönüşümü destekleyecek yeni teknoloji alanlarının da olması elzemdir. Bilişim ve dijital teknolojiler (endüstriyel otomasyon, yapay zekâ, robot, bilişim, siber güvenlik), enerji ve ulaştırma teknolojileri (yenilenebilir enerji, elektrikli araçlar, pil, batarya, raylı sistemler vb.) gibi alanlarda yatay uzmanlaşma sağlanması sanayinin dönüşümüne katkı verecektir.

Üreten Şehirler Programı

Amaç

Üreten Şehirler Programının amacı; sanayinin ülke genelinde dengeli gelişimi ve büyüme odaklarının uluslararası alanda rekabetçi bir üretim yapısına kavuşması için, işletmelerin küresel üretim sistemlerine entegrasyonunun güçlendirilmesi, şehirlerin uluslararası erişilebilirliğinin ve kentsel yaşam kalitesinin yükseltilmesi, sanayi, teknoloji ve yenilik altyapıları ile beşerî sermaye ve kurumsal kapasitelerinin

geliştirilmesidir. Bölgemizde konu ile ilgili proje geliştirme sürecinde Anadolu Üniversitesi tarafından Üreten Şehirler Programı GÜdümlü Proje formatında uygulanacak bir proje başvurusu yapılmıştır. Bu kapsamda 2021 yılında “Eskişehir Oyun ve Animasyon Geliştirme Merkezi” kurulması konusunda sunulan proje destek almaya hak kazanmış olup, 19.01.2022 tarihinde sözleşmesi imzalanan proje 2023 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı kapsamında ise 2023 yılında Eskişehir ilinde Temiz Üretim Danışmanlık Programı ilan edilmiştir. Programın amacı; Eskişehir ilinde imalat sanayii özel sektör kuruluşlarının kapasitesinin geliştirilmesi, verimliliğinin artırılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla, temiz üretim konusunda teknik destek sağlamaktır. Bu programın önceliği Eskişehir ilinde imalat sanayiinde faaliyet gösteren işletmeler için verimliliğinin artırılması ve çevreye duyarlı üretimin desteklenmesi amacıyla temiz üretim etüdü, belirlenen kritik ürün ya da süreçler için karbon ayak izi hesaplaması yapılması ve ardından azaltım stratejilerine ve gerekli yatırımlara dönük rapor hazırlanmasıdır. Programın hazırlıkları ve ilanından itibaren hedef grup olan özel kuruluşlarla ön bilgilendirme amacıyla görüşmeler yapılmıştır. Ayrıca programın ilanından itibaren ilgili pek çok firmaya e-posta yoluyla da ulaşılmıştır. 25.05.2023 tarihinde düzenlenen Yeşil Dönüşüm Bilgilendirme programında da bilgilendirici sunum gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde eş zamanlı olarak programda belirtilen NACE kodlarında faaliyet gösteren yaklaşık 75 firmaya telefon, e-posta ve birebir görüşme yoluyla ulaşılarak programla ilgili detaylı bilgilendirmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmelerde firmalar için temiz üretim ve karbon ayak izi hesaplamalarının önümüzdeki dönemde taşıdığı önem üzerinde durulmuş ve program hakkında bilgi verilmiştir. Programa üç firma başvurmuş olup, bir proje başarılı bulunmuştur.

Üreten Şehirler Programının 2024 yılı uygulaması kapsamında, bölgelerde özellikle üretim ve ihracatta önde olan imalat sanayi sektörlerinde ihtiyaç duyulan test hizmetlerinin yurt içinde ve işletmelere daha yakın lokasyonlarda giderilerek firmaların üretim ve ticari süreçlerinin kolaylaştırılması amacıyla test merkezlerine ilişkin projelerin desteklenmesine karar verilmiştir. Bu kapsamda test merkezlerine ilişkin olarak Bakanlığımıza dört proje sunulmuş olup Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi tarafından hazırlanan Tahribatsız Muayene Test Merkezi Projesi desteklenmeye hak kazanmıştır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2026 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu çerçevesinde bölgemizde konu ile ilgili Eskişehir ilinde uygulanabilecek program ve proje önerilerine ilişkin çalışmalar ve proje yürütme süreci Ajansımız tarafından gerçekleştirilecektir.

Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Oyun ve Animasyon Geliştirme Merkezi ile Anadolu Üniversitesi'nin başvuru sahibi olduğu proje ile animasyon teknolojileri ve oyun geliştirme alanlarında faaliyet göstermekte olan veya gösterme ilgisi olan ekiplere çeşitli destekler sağlayarak sektörün güçlenmesini ve sektör paydaşlarının sağlıklı bir ekosistem oluşturmasını sağlayacak kuluçka merkezi kurulması planlanmıştır. Projenin kapsamı oyun ve animasyon alanlarında eğitim/mentorluk/danışmanlık hizmetleri; teknik altyapının kullanımını içeren uygulamalı faaliyetlerin bir arada yürütüldüğü bir ön kuluçka/kuluçka modelini işletmektir. Oyun ve Animasyon Geliştirme Merkezi isimli yapının hedef kitleleri gençler/öğrenciler ve akademisyenler, freelance çalışanlar,

oyun ve animasyon şirketleri, yatırımcı gruplar, ETGB, Ticaret Odası-Sanayi Odası-Yerel İdari Yapılar ve TTO'lar-Kuluçka Merkezleri ve Hızlandırıcılarıdır.

Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Temiz Üretim Danışmanlık Programı kapsamında yapılan etüt çalışması ile tesiste kullanılan girdi (su, hammadde, ambalaj vb.) ve enerji kaynakları kullanımının tüm süreçlerde ölçülmesi ve analizlerinin yapılması sonrasında girdi, kaynak ve süreçlerin yönetimi için tasarruf potansiyellerini belirlemek ve belirlenen kritik ürün ya da süreçler için firmaların karbon ayak izi hesaplaması yapılarak karbon azaltım stratejileri ortaya koyulması amaçlanmıştır.

Eskişehir OSB Müdürlüğü tarafından yapılan anket çalışmaları, firmalardan gelen talepler ve yapılan ikili görüşmeler sonucunda özellikle raylı sistemler, havacılık ve savunma sanayindeki KOBİ ölçeğindeki firmaların tahribatsız muayene testlerine sürekli şekilde ihtiyaç duyduğu görülmüştür. Bu firmaların kalite, ar-ge ve sertifikasyon süreçlerini hızlandırmak amacıyla kaynakların ortak kullanımı ilkesiyle projenin hayata geçirilmesi amaçlanmıştır.

Çıktı Hedefleri

Tablo 4. Üreten Şehirler Programı Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Üreten Şehirler GÜdümlü Proje Kapsamında Gerçekleşen Destek Tutarı	Milyon TL	2,5	BEBKA
Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı Kapsamında Gerçekleşen Destek Tutarı	Milyon TL	4,8	BEBKA
2024 Üreten Şehirler GÜdümlü Projesi Kapsamında Gerçekleşen Destek Tutarı	Milyon TL	6,5	BEBKA

İzleme ve Değerlendirme

İzleme ve Değerlendirme Birimi, Üreten Şehirler Programı kapsamında desteklenen projenin satın alma, izleme ve değerlendirmesini yapacak, sonuç ve çıktıların takibini gerçekleştirecektir.

e) AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamında Geliştirilen Projeler

Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesi

Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesinin amacı, iklim değişikliği ve yeşil dönüşüm sürecinde ortaya çıkan çevresel ve sosyal riskleri azaltmak, daha kapsayıcı ve sürdürülebilir bir kalkınma ortamı oluşturmaktır. Proje kapsamında, başta kadınlar ve gençler olmak üzere kırılgan grupların yeşil dönüşüm sürecine daha etkin katılımı sağlanarak, ekonomik fırsatlara erişimleri artırılabilecektir. Enerji ve kaynak verimliliği, yenilenebilir enerji kullanımı, düşük karbonlu üretim yöntemleri ve döngüsel ekonomi uygulamalarının yaygınlaştırılması yoluyla işletmelerin, kooperatiflerin ve üretici birliklerinin yeşil dönüşüme uyumu desteklenecektir. Program, kalkınma ajansları aracılığıyla ülke genelinde uygulanmakta olup, hibe ve geri ödenebilir finansman desteğiyle kapsayıcı yeşil dönüşümün hızlandırılması hedeflenmektedir.

İklim değişikliği ve sıfır emisyon hedefleri, ekonomik ve sosyal yapılar üzerinde çok boyutlu etkiler yaratmakta, özellikle hazırlıksız gruplar için ciddi riskler doğurmaktadır. Kadınlar, gençler ve düşük vasıflı işçiler, mevcut koşullarda işgücü piyasasında dezavantajlı konumda bulduklarından, yeşil geçiş sürecinde olumsuz etkilenme ihtimalleri daha yüksektir. Türkiye’de kadınların istihdam oranının OECD ortalamasının oldukça altında olması, bu kırılganlığın önemli bir göstergesidir. Bu çerçevede SoGreen Projesi, yalnızca çevresel sürdürülebilirlik odaklı değil, aynı zamanda sosyal kapsayıcılığı güçlendirmeye yönelik bir araç olarak tasarlanmıştır. Dünya Bankası ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı arasında imzalanan kredi anlaşması ile finanse edilen proje, 81 ilde Kalkınma Ajansları tarafından yürütülmektedir. Program, AB 2020 Yeşil Taksonomi Tüzüğü’nün altı çevresel hedefinden en az biriyle uyumlu faaliyetleri desteklemekte; enerji ve malzeme verimliliği, yenilenebilir enerji, atık yönetimi, karbon ayak izinin azaltılması ve sosyal kapsayıcı yeşil iş modellerinin geliştirilmesi gibi alanlarda yenilikçi projelerin uygulanmasını teşvik etmektedir. Bu sayede hem çevresel sürdürülebilirliğin güçlendirilmesi hem de toplumun dezavantajlı kesimlerinin yeşil ekonomi içinde daha güçlü bir şekilde yer alması amaçlanmaktadır.

Tablo 5. Türkiye Sosyal Kapsayıcı Yeşil Geçiş (SoGreen) Projesi Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Program kapsamında kullanılan kaynak	TL	260.000.000	BEBKA

Metaverse Akademi Projesi

Dünyada sağlık, eğitim ve üretim gibi çeşitli sektörlerde artırılmış, sanal ve karma gerçeklik (AR/VR/XR) teknolojilerinin önemi giderek artmaktadır. Dijital odaklı bir ortama doğru yaşanan bu dönüşüm, söz konusu kullanım alanlarından yetenekli teknik ve teknik olmayan çalışanlara yönelik talebin artmasına neden olmaktadır. Bu alanda küresel pazar, yıllık %25,3'lük bileşik büyüme oranıyla hızla büyümektedir.

Bölgemizdeki gençlerin ve sanayicilerin geleceğin teknolojilerinde rekabetçi olabilmesi ve bu sektörlerde iş ve istihdam olanakları oluşturabilmeleri amacıyla; Ajansımız “Erasmus İş birliği için Ortaklıklar Çağrısı” kapsamında eğitim, girişimcilik ve sanayi odağında “Metaverse Academy” başlıklı bir proje tasarlamıştır. Projeye 9 farklı ülkeden toplam 12 ortak dahil edilerek, Türkiye başta olmak üzere geleceğin teknolojileri

olarak adlandırılan Metaverse alanında 19 farklı teknoloji ve girişimcilik konulu eğitimleri içeren çevrim içi ücretsiz bir platform kurulacaktır. 36 aylık sürede yürütülmesi planlanan ve 1.336.866 Milyon Avro bütçeye sahip projede koordinatör olan Ajansımız, 124.644 Avro hibe almaya hak kazanmıştır. Diğer ortak ülkeler Romanya, Bulgaristan, İspanya, İsveç, Almanya, Slovenya, Güney Afrika, Yunanistan ve İsrail olmuştur.

2026 yılı içerisinde proje kapsamında yürütülecek faaliyetler kapsamında, risk yönetim planı ile risk durum raporu hazırlanarak proje uygulama sürecinde karşılaşılabilecek risklerin izlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması sağlanacaktır. Eğitim faaliyetlerine ilişkin olarak her bir proje ortağının yürüttüğü eğitimlerin etki ve verimliliğini ölçmek amacıyla değerlendirme raporları oluşturulacak, pilot uygulama sürecine ilişkin kilit performans göstergeleri analiz edilerek raporlanacaktır. Platformun ara değerlendirme raporu hazırlanarak sistemin işleyişi, kullanıcı geri bildirimleri ve platformun kullanım istatistikleri detaylı şekilde değerlendirilecektir. Yıl sonunda ise proje genel performansının, çıktılarının ve sürdürülebilirlik potansiyelinin ortaya konulacağı nihai değerlendirme raporu hazırlanarak ilgili paydaşlarla paylaşılacaktır. Bu faaliyetlerle birlikte projenin kalite güvence süreçlerinin güçlendirilmesi, elde edilen çıktılara ilişkin etki analizlerinin yapılması ve projenin Avrupa düzeyinde görünürlüğünün artırılması hedeflenmektedir. Bununla beraber herkesin erişimine ücretsiz olarak sunulan 19 tane kursa 10 farklı ülkeden toplamda 2000 kişinin kayıt olması, bu kişilerden en az 500 tanesinin ise en az bir kursu bitirerek sertifikalandırılması amaçlanmaktadır.

f) İzleme ve Değerlendirme

Yenilik ve verimlilik faaliyetlerinin yürütülmesi sürecinde paydaş olarak yer alan kurum/kuruluşlar başta ticaret ve sanayi odaları olmak üzere diğer çatı kuruluşlar, tecrübe paylaşımları konusunda diğer yurt içi ve yurt dışı kalkınma ajansları ile ilgili kurum ve kuruluşlardır. BEBKA Genel Sekreterliği koordinasyonunda ilgili kurumların temsilcilerinin ihtiyaç duyulan zaman ve konularda toplanması amacıyla komisyonlar oluşturulabilecektir. Kalkınma Kurulunun faaliyete geçmesi durumunda ilgili kurul üyeleri de bu komisyonlara davet edilecektir.

Komisyon toplantılarında SOP'ta yer alan eylemlerin gerçekleşme düzeylerinin yanı sıra, SOP'ta tanımlanmış hedeflere ulaşma düzeyine ilişkin üst perspektiften izleme yapacak ve genel değerlendirmede bulunacaktır. Komisyonlar aynı zamanda SOP bünyesinde yürütülmesi hedeflenen bileşenlere yönelik konularda gerekli olan veri temini, raporlama, faaliyet koordinasyonu ve iş birliği konularında buldukları kurumlardaki teknik personellerin Ajans personeli ile eşgüdümlü ve uyumlu bir biçimde çalışarak ilgili konularda gerekli yardımların sağlanmasından sorumludur.

SOP kapsamında yürütülen faaliyetlere yönelik olarak yapılacak bilgilendirme toplantılarında kurum temsilcilerinin gelecek yıllardaki faaliyetlere yönelik görüş ve önerileri alınacaktır.

İlgili SOP yönetiminin Ajans içinde koordinasyonu da Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi tarafından yürütülecektir. PPKB koordinasyonunda Genel Sekreter onayı alınarak ilgili birimlerden uzmanların katılımı ile SOP özelinde bir çalışma ekibi oluşturulacaktır. Özellikle mali destek programları, güdümlü projeler gibi destek mekanizmaları ile desteklenecek olan SOP bileşenleri özelinde, ilgili çalışma ekibine Program Yönetimi Biriminden ilgili uzmanlar da dahil edilecektir. Yine iller ölçeğinde ele alınacak

SOP bileşenleri çerçevesinde Yatırım Destek Ofisi uzmanları da ekip bünyesinde çalışmalara destek verecektir. İzleme ve Değerlendirme birimi uzmanlarının da özellikle SOP bileşenleri çerçevesinde ortaya konulan çıktı ve sonuç göstergelerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi konusunda katkıları ve desteği alınacak ve ihtiyaç dahilinde SOP çerçevesinde oluşturulan ekibe doğrudan dahil edilecektir.

Ajans bünyesinde yeni dönemlere ilişkin çalışma programları hazırlanırken geçmiş dönemlere yönelik değerlendirmeler yapılmakta ve faaliyetlerin gelişim süreci izlenmektedir. Bu bağlamda yenilik ve verimlilik teması odaklı olarak 2025 yılı ve öncesinde yürütülen çalışmalara ilişkin genel bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Bununla birlikte özellikle SOP bünyesinde tematik alanlarda oluşturulan komisyonlar ihtiyaç duyulduğunda toplanarak, çalışma programında yer alan faaliyetlere ilişkin hedeflere ulaşılma düzeyinin takip edilmesine, mevcut SOP bileşenlerinde istenen hedeflere ulaşılması amacıyla yapılabilecek süreç iyileştirmelerine, gelecek dönem faaliyetlerine ilişkin görüş ve öneriler alınacaktır.

Tablo 6. YVSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler

YVSOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
Makine Sektörü Raporu	Anket yapıldı. 1 Adet rapor hazırlandı.	Aralık 2025
Temiz Üretim Eğitimleri	50 kişiye 1 günü teorik 2 günü uygulamalı olacak şekilde kaynak verimliliği ve temiz üretim eğitimleri verildi.	Aralık 2025
Bursa Otomotiv Sektörü Raporu	1 adet rapor hazırlandı. Anket çalışması yapılarak tüm firmalara iletildi. 50 firmadan dönüş alındı. Anket sonuçları değerlendirildi. Firma / kurum ve üniversite ziyaretleri gerçekleştirildi.	Mayıs 2025
TR41 Raylı Sistemler Sektör Raporu	1 Adet rapor hazırlandı	Şubat 2025
TR41 Bölgesel Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi	60 kurum ve kuruluş ile görüşme yapıldı. 146 çevrimiçi anket yapıldı. 200 kişi katılımlı çalıştay yapıldı. Strateji Belgesi hazırlandı. S3 Platformuna üyelik gerçekleştirildi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen CEDIS3 Projesindeki eğitimlere katılım sağlanıyor.	Ekim 2018-Devam
E-Ticaret ve Dış Ticaret Yönetim Danışmanlığı	İzmit ilçesindeki 13 firmaya ve 27 kişiye dijital pazarlama ve e-ticaret eğitimi verildi. Eğitimlerin ardından seçilen 10 firmaya 6 ay boyunca danışmanlık hizmeti sunuldu. Danışmanlık alan tüm firmalar yurt içinde e-ticarete başlarken 5 firma uluslararası platformlarda yer alarak e-ihracat yapmaya başladı.	Aralık 2024
Yenişehir Endüstri Bölgesi Fizibilite Raporu	Yenişehir İlçesinde orta-yüksek sanayi sektörlerine ilişkin kurulması planlanan endüstri bölgesine yönelik fizibilite raporu hazırlandı	Haziran 2024
Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı	43 proje başvurusu yapıldı. 12 proje ile sözleşme imzalandı. 1 adedi feshedildi. 11 projeye toplam 10 Milyon TL'lik destek verildi	Aralık 2023
Sanayi Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı	12 proje başvurusu yapıldı. 7 proje destek almaya hak kazandı. 1 adedi feshedildi. 3 projeye toplam 10,6 Milyon TL'lik destek verildi	Aralık 2023
E-Ticaret ile Büyüme Programı	Üretici kadın kooperatiflerine yönelik e-ticaret eğitimleri ile 13 kooperatiften 28 katılımcı 36 saatlik e-ticaret yönetimi eğitimi almıştır. 30 yeni mezun ve genç katılımcı 72 saatlik e-ihracat uzmanlık eğitimi almıştır. E-ticarete giriş, e-ticaret sitesinin kurulumu, markalaşma, sosyal medya stratejisi, yerel ve global marketlerde satış, ödeme, lojistik süreçleri, müşteri yönetimi vb. konularda gençlere ve kadın kooperatiflerine toplamda 108 saat eğitim verilmiştir. Yeni mezun ve gençlere yönelik olan eğitim için 170 başvuru alınmış, içlerinden 30 kişi seçilmiştir. Eğitim sonrası Uzmanlık sertifikası almaya hak kazanan gençler, programa seçilen 10 üretici kadın kooperatifi ile ulusal ve uluslararası pazarlarda satış kapasitesini geliştirme amacıyla eşleştirilerek kooperatiflere e-ticaret konusunda mentörlük yapmışlardır.	Mayıs-Aralık 2023

YVSOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
Kent İçi Sanayi Alanları Dönüşümü Model Çalışması	Bursa ilinde İstişare Toplantısı düzenlendi. 44 kişi katılım sağladı. 3 adet il raporu hazırlandı. Rapor Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin 1/100.000 Çevre Düzeni Planı'nda kullanıldı. Çalışma kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi, Gemlik Belediyesi, Sanayi Bölgeleri Yönetimleri (Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Serbest Bölge), Doğu Marmara Kalkınma Ajansı, Sanayi İl Müdürlükleri ile görüşüldü. 3 ilde yer alan toplam 13.700 adet Sanayi Sicil Belgeli İşletme harita üzerinde konumlandırılarak kapsamlı bir coğrafi veri oluşturuldu. Sanayi Sicil Belgeli İşletmelerin planlı sanayi alanı içi/dışı, sektör, il ve ilçe gibi bilgilere göre tematik haritaları hazırlandı. İl bazında hazırlanan haritalar Eskişehir ve Bilecik'te paydaşlara sunuldu. Bursa'da toplu istişare toplantısı düzenlendi, sanayi bölgelerinin yönetimiyle birebir görüşmeler yapıldı. Önerilerin bir bölümü 2024-2028 Bölge Planında kullanıldı. Rapor tamamlandı ve Bakanlığa sunum gerçekleştirildi.	2019-2023
Raylı Sistemler Sektörü Yönetim Danışmanlığı Programı	Sektörden 41 temsilciye 17 saat çevrimiçi ve 16 saat uygulamalı 'Kaynaklı İmalat Standartları eğitimi verildi	Kasım 2022
Temiz Üretime Yönelik Firma Görüşmeleri	Toplam 7 firma ile görüşüldü. Moderasyonunu gerçekleştirdiğimiz TTGV paneline 69 kişi katılım sağladı.	Ocak 2019 – Kasım 2022
9. Science Expo (Bilim Şenliği) Düzenlenmesi	256.712 kişi ziyaret etmiştir. 130 farklı atölyeyi, 32.843 ziyaretçi kullanmıştır. 16 farklı meslek grubuna yönelik Meslekler Yarışıyor etkinliği gerçekleştirildi. Ortaokul ve lise kategorisinde Tasarla/Yap/Uçur Model Planör Yarışması gerçekleştirildi. Dereceye giren 54 takım ödüllendirildi.	9-12 Haziran 2022
E-Com Talent Camp	180 öğrenciye e-ticaret eğitimi	Mayıs- Temmuz 2022
Dijital Pazarlama, E-Ticaret ve E-İhracat Eğitimleri	KOBİ'lere ve gençlere yönelik düzenlenen 3 farklı eğitimde katılımcılara e-ticaret, dijital pazarlama ve e-ihracat konularında eğitim verilmiştir. Eğitimler çevrimiçi ve yüz yüze olarak düzenlenmiş olup 95 kişi katılım sağlamıştır.	Ocak-Temmuz 2022
Enerji Verimliliğinin Artırılması Programı	Üretimde Enerji Verimliliği Semineri gerçekleştirildi. 4 firmadan 8 kişi Enerji Verimliliği eğitimine katıldı. 4 firmada etüt çalışmaları yapıldı.	Şubat 2021- Ekim 2021
Yeşil Verimlilik Programı	Yeşil Verimlilik Semineri gerçekleştirildi. 11 firmadan 18 kişi Uygulamalı Yeşil Verimlilik eğitimlerini tamamladı. 1 firmada etüt çalışması tamamlandı.	Mart 2021- Aralık 2021
Animasyon, Oyun, Yazılım, Bilgisayar ve İletişim Teknolojilerine yönelik Yönetim Danışmanlığı Programı	35 firmaya 10 saat online eğitim verildi. 6 firmaya 15'er saatten toplam 90 saat danışmanlık verildi.	Ekim 2020- Mart 2021
Dijital Pazarlama Yönetim Danışmanlığı	120 firmaya 30 saat online eğitim verildi. 22 firmaya 15'er saatten toplam 330 saat danışmanlık verildi.	Ekim 2020- Haziran 2021
Eskişehir Ar-Ge Merkezleri Raporu	1 adet rapor hazırlandı.	Ocak 2020- Aralık 2020

2.2. Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

a) Amaç

Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programının genel amacı; “TR41 Bölgesinde girişimcilik ekosistemini geliştirerek bölgedeki girişimcilik kapasitesinin artırılmasıdır.

Programın özel amaçları ise aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

Özel Amaç 1: Bölgede girişimciliği destekleyen yatırım ve finansman modellerinin geliştirilmesi

Özel Amaç 2: Bölgedeki girişimcilik ekosisteminde yer alan paydaşların kapasitelerinin geliştirilmesi

Özel Amaç 3: Bölgede mentorluk ve eğitimler yoluyla hızlı büyüme potansiyeline sahip teknoloji odaklı ve yenilikçi girişimcilerin desteklenmesi

Özel Amaç 4: Akıllı uzmanlaşma bağlamında bölge özelinde ortaya koyulan sektörler ve teknoloji temalarına odaklanan girişimcilik programlarının hayata geçirilmesi

Özel Amaç 5: Girişimcilik kültürünün toplumun geneline yayılması amacıyla kadın, çocuk ve genç girişimciliğinin desteklenmesi; sosyal girişimcilik ve kırsal girişimcilik gibi tematik alanlarının geliştirilmesi

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

On İkinci Kalkınma Planında da belirtildiği gibi “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) ve girişimcilerin niteliklerini dikkate alan odaklı politikalar aracılığıyla finansmana erişim imkânlarının, kurumsal gelişmelerinin ve verimliliklerinin artırılması; yenilikçilik kapasitelerinin ve ölçeklerinin büyütülmesi; tedarik zincirlerinde daha güçlü bir biçimde yer almalarının sağlanması; ihracat, yenilikçilik ve rekabetçilik düzeylerinin yükseltilerek daha etkin ve verimli olarak büyümeye ve istihdama katkılarının artırılması temel amaçtır.”.

Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi ve 2022-2025 Eylem Planı’nda da kalkınma ajanslarının faaliyet ve desteklerinde, girişimcilik odağı ön plana çıkarılacağı; kalkınma ajanslarının yerelde girişimcilik merkezleri ve altyapılarının kurulması, hızlandırma programlarının sayısının artırılması, girişimlerin yerelde finansmana erişiminin kolaylaştırılması, melek yatırımcı sayısının artırılması gibi hususlarda doğrudan veya destekler yoluyla daha etkin rol alacağı vurgulanmıştır. TR41 2024-2028 Bölge Planı’nda belirtildiği üzere girişimcilik; istihdam imkanlarının artırılması, yenilikçi ve rekabetçi üretim yöntemlerinin geliştirilmesi yönleriyle ülkelerin ekonomik açıdan büyüme ve kalkınmasında ön plana çıkmaktadır. Son yıllarda yüksek katma değer ve istihdam yaratan girişimlerin ortaya çıkmasıyla birlikte ülkeler girişimciliği destekleyecek ve teşvik edecek mekanizmalar geliştirmektedir. Bu doğrultuda girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, güçlü bir ekosistem oluşturulması ve girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla stratejiler ortaya konulmaktadır. Ulusal ölçekte konulan hedeflere ulaşabilmek adına girişimcilik potansiyeli yüksek olan Bölgemizde girişimciliğin geliştirilmesi ve desteklenmesine yönelik olarak Bölge Planı’nda hedef ve tedbirlere yer verilmiştir.

BEBKA tarafından yürütülen Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP) ve SeedUP İnovatif Girişimcilik Programının uygulama aşamalarında bölgemizde mentor kapasitesinin yetersiz olduğu ve bu ihtiyacın bölge dışındaki mentoarlardan karşılandığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu eksik unsur, BTSO Ekonomik İlişkiler ve Finans Konseyi “BTSO Girişimci Yatırımcı Buluşması” Alt Çalışma Grubu Raporu’nda da tespit edilmiştir. Diğer kamu kurumları tarafından verilen girişimcilik eğitimlerinde iş kurma ve işi sürdürme oranlarının düşük olması, uygulamalı girişimcilik eğitiminin farklı bir metotla verilmesi ihtiyacını ortaya koymuştur. BEBKA tarafından inovatif girişimcilere mentorlukla bütünleşik bir şekilde uygulamalı girişimcilik eğitimleri verilmektedir. Bu çerçevede BEBKA tarafından koordine edilen ve bölgedeki Teknoloji Transfer Ofisleri tarafından yürütülen SeedUP programı özellikle belli bir inovatif fikre sahip olan potansiyel girişimci adayları ve/veya firma kurma aşamasında olan girişimcilere yol gösteren ve onları piyasaya hazırlamayı amaçlayan bir program olarak oluşturulmuş ve yürütülmeye başlanmıştır. Uygulamalı girişimcilik eğitimi ve ilave eğitim modülleri, mentorluk hizmetleri ve yatırımcı sunumlarını içeren ilk program, 2020 yılında başarılı şekilde tamamlanmıştır. 2021 yılında biri Eskişehir ve Bilecik illerindeki diğeri de Bursa ilindeki girişimcileri kapsayacak şekilde iki programa daha tamamlanmıştır. 2023 yılında MARKA, GMKA ve TRAKYAKA iş birliğinde yürütülen SeedUP Bursa, Doğu Marmara (Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce, Yalova), Güney Marmara (Balıkesir, Çanakkale) ve Trakya’da (Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli) faaliyet gösteren startup’lara yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 2024 yılında PoC (kavram doğrulaması) sürecini de içerecek şekilde yeni formatı ile TechUP Programı Marmara Bölgesindeki Kalkınma Ajansları ve ülkemizin önde gelen firmalarının iş birliği ile gerçekleştirilmiştir. Bu programın 2026 yılında da uygulanması hedeflenmektedir.

BEBKA Girişimcilik Sonuç Odaklı Programı hazırlanırken “Türkiye Girişimcilik Stratejisi ve Eylem Planı (GİSEP) çalışmasının kamunun düzenleyici, yol gösterici ve izleyici bir rol üstlenmesi, gerekli durumlarda uygulamalarda yer alması, özel kuruluşların girişimciliğin geliştirilmesindeki rolünün artırılması, girişimcilik desteklerinin uygulanmasında özel kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile stratejik iş birlikleri yapılması, düzenleyici çerçeve ile ilgili çalışmaların tüm tarafların katılımı ile gerçekleştirilmesi, desteklerin tasarlanmasında hedef kitleye özgü ihtiyaçların göz önünde bulundurulması prensipleri göz önünde bulundurularak müdahale alanları belirlenmiştir. GİSEP müdahale alanlarından olan “Yenilikçi Girişimciliğin Desteklenmesi” müdahale alanında Ajansımız TechUP ve SeedUP gibi programlar geliştirmiş, bu programların içeriğinde yatay ve dikey mentorluklar ile tamamlayıcılığı sağlamıştır.

“Finansmana Erişim” müdahale alanına yönelik olarak ise “Finansmana erişimi kolaylaştıracak bölgesel girişim sermayesi, melek yatırım ve risk sermayesi gibi finansman modellerinin geliştirilmesi ve etkinleştirilmesi” alt tedbiri doğrultusunda, bölgede farkındalık ve kapasite artırıcı faaliyetlerle erken aşama girişim yatırımcılığın bölgemizde yaygınlaştırılması hedefiyle hayata geçirilmesi planlanan yatırımcı akademisi için hazırlık çalışmalarına başlanmıştır. Akademi öncesinde bölgede konu ile ilgili farkındalığı ve bilgi düzeyini arttırmak amacıyla 9 modülden oluşan ve her modülde startaplara yatırımla ilgili bir konu üzerinden ilgili uzman ve deneyimli yatırımcıların konuk konuşmacı olduğu seminer serisi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda modellenen Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı hayata geçirilmiştir. 2025 yılında da yatırım yapılan girişim sermayesi yatırım fonlarının yatırım süreçleri yakından takip edilecektir.

On İkinci Kalkınma Planında “Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum” başlığı altında “Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum” başlığı altında kalkınma perspektifi, toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir yaklaşımla ele alınmış olup; eğitim, istihdam, sağlık, aile, kadın, çocuk, gençlik ve engelliler gibi sosyal politika açısından öncelikli alanlarda çok yönlü tedbirler öngörülmektedir. Bölge Planı’nda “Girişimcilik ekosistemi ve yatırım ortamı iyileştirilecektir” hedefi altında, başta kadın ve genç girişimcilerin girişimciliğinin teşvik edilmesi, sosyal girişimcilik ve yenilikçi iş modellerine yönelik farkındalık ve destek faaliyetleri öngörülmektedir. Bu kapsamda gençlerin girişimcilik becerilerinin geliştirilmesi, alternatif finansman modellerine erişimlerinin sağlanması ve üniversitelerde girişimcilik faaliyetlerinin yaygınlaştırılmasıyla bölgenin girişimcilik kapasitesinin artırılması planlanmıştır. Ayrıca akıllı uzmanlaşma sonucu ortaya çıkan bölge için öncelikli tematik alanları kapsayacak şekilde hızlandırıcı programların yürütülmesi hedeflenmektedir.

c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Girişimcilik Ekosistemin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programının 3 (üç) yıllık sonuç ve yıllık çıktı hedefleri aşağıdadır:

Tablo 7. GEGSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
3	SeedUP Kapsamında Yaratılan İstihdam Sayısı	Adet	Sonuç	46 ⁴	52	BEBKA
3	SeedUP Programı Sonucunda Firmasını Kuran Girişimci Sayısı	Kişi	Sonuç	9 ⁵	13 ⁶	BEBKA
3	TechUP Kapsamında Yatırım Alan Girişim Sayısı	Adet	Sonuç	2 ⁷	4	BEBKA
3	TechUP Kapsamında Yaratılan İstihdam Sayısı	Kişi	Sonuç	30	35	BEBKA
3	TechUP Kapsamında Mentorluk/Eğitim Hizmeti Sağlanan Girişim Sayısı	Adet	Çıktı	38 ⁸	48	BEBKA
3	TechUP Kapsamında PoC Desteği Sağlanan Girişim Sayısı	Adet	Çıktı	0	5	BEBKA
3	TechUP Kapsamında Verilen Mentorluk Süresi	Saat	Çıktı	601 ⁹	600	BEBKA
3	TechUP Kapsamında Verilen Eğitim Süresi	Saat	Çıktı	96 ¹⁰	96	BEBKA
2	Bölgedeki Girişimcilerin ve Yenilikçi Ürünlerin Tanıtımına Yönelik Katılım Sağlanan Fuar, Sergi vb. Etkinlik Sayısı	Adet	Çıktı	6 ¹¹	3 ¹²	BEBKA
1	Bölgesel Girişim Sermayesi MDP Kapsamında Sağlanan Bütçe	Milyon TL	Çıktı	65	72,5	BEBKA

⁴ SeedUP 2019, 2021 ve 2023 Programı kapsamında gerçekleşen istihdam sayısıdır.

⁵ 2019, 2021, 2023 SeedUP Programı kapsamında kurulan firma sayısıdır.

⁶ 2023, 2024 ve 2025 yılları kapsamında kurulacak firma sayısı öngörüsüdür.

⁷ 2017 ve 2018 TechUP programı kapsamında yatırım alan firma sayısıdır. 2024 TechUP programı sonucunda henüz yatırım gerçekleşmemiştir.

⁸ 2016, 2017, 2018 ev 2024 TechUP kapsamında mentorluk/ eğitim hizmeti sağlanan firma sayısı

⁹ 2016, 2017, 2018 ve 2024 TechUP kapsamında verilen toplam mentorluk hizmeti

¹⁰ 2016, 2017, 2018 ve 2024TechUP kapsamında verilen toplam eğitim hizmeti

¹¹ 2023-2025 yılları arası katılımlar

¹² 2025 ve 2026 yıllarında katılım sağlanacak girişimcilik etkinliği

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Bölgesel Girişim Sermayesi MDP Kapsamında Yatırım Yapılan GSYF'lerin Sayısı	Adet	Çıktı	6	6	BEBKA
1	Bölgesel Girişim Sermayesi MDP Kapsamında Yatırım Yapılan GSYF'lerin TR41 Bölgesinde Yatırım Yaptığı Girişimlerin Sayısı	Adet	Sonuç	0	1	BEBKA
1	Bölgesel Girişim Sermayesi MDP Kapsamında Yatırım Yapılan GSYF'lerin TR41 Bölgesinde Görüşme yaptığı Girişimlerin Sayısı	Adet	Çıktı	28	40	BEBKA
2	Teknik Destek Programı Kapsamında Eğitim/Danışmanlık Alan Kişi Sayısı	Adet	Çıktı	68 ¹³	150 ¹⁴	BEBKA
2	Teknik Destek Programı Kapsamında Düzenlenen Eğitim/Danışmanlık Sayısı	Adet	Çıktı	6 ¹⁵	10	BEBKA
2	Fizibilite Desteği Programı Kapsamında Desteklenen Fizibilite Çalışmaları Sayısı	Adet	Çıktı	27	30	BEBKA
5	TEKNOFEST'e başvuru yapan proje sayısı	Artış Miktarı	Çıktı	0	%10	BEBKA

d) Faaliyet Planı ve Bütçe

İlgili SOP kapsamında 2026 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 8. GEGSOP Faaliyet Planı ve Bütçe

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	Bölgesel Girişim Sermayesi Çalışmaları	Araştırma	1	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB, PYB	YDO'lar	2024/1	2028/4
2	Çocuk ve Genç Teknoloji Programları	Faaliyet	5	İş Birliği ve Koordinasyon	MİB	PPKB	2024/1	2026/4
3	TechUP Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı	Program	3	Kapasite Geliştirme	PPKB	YDO'lar	2024/1	2026/4
4	TechINBursa Girişimcilik Merkezi Faaliyetleri	Faaliyet	4	Kapasite Geliştirme	PPKB	PYB, YDO'lar, MİB	2023/3	2026/4
5	Çocuk/Genç Girişimciliğinin Geliştirilmesi	Faaliyet	5	Kapasite Geliştirme	PPKB	YDO'lar	2022/2	2026/4

¹³ 2019 ve 2020 ile 2024 yılları arasında Teknik Destek Programları kapsamında girişimcilik konusunda eğitim alan kişi sayısı

¹⁴ 20203 ve 20254 Yılı Teknik Destek Programları kapsamında girişimcilik konusunda eğitim alacak kişi sayısı öngörüsü

¹⁵ 2019 ve 2020 Yılı Teknik Destek Programları kapsamında girişimcilik konusunda düzenlenen eğitim sayısı

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
6	Girişimcilik, Ar-Ge ve İnovasyon Tanıtım Etkinliklerine Katılım	Tanıtım Faaliyeti	2	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB, PYB	YDO'lar	2022/1	2026/4
7	Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı	Proje Teklif Çağruları	1	Ajans Destekleri	PYB	MİB, PPKB, İDB	2022/1	2028/4
8	Teknik Destek	Destek	1,2,3,4	Ajans Destekleri	İDB	PYB, PPKB	2025/1	2026/4
9	Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (ENHANCER ve ENHANCER PRO)	Faaliyet	2	Diğer Proje ve Faaliyetler	PYB	PPKB	2022/1	2026/3
10	Avrupa Birliği "Mekan Temelli Dönüşüm için İnovasyon" Programı	Faaliyet	2	Diğer Proje ve Faaliyetler	PPKB	PYB	2025/2	2027/2

a) Araştırma, Analiz ve Programlama

Bölgesel Girişim Sermayesi Çalışmaları

Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı kapsamında yatırım yapılan girişim sermayesi yatırım fonlarına yönlendirilmek üzere Bölgenizdeki büyüme, ihracat yapma, istihdam yaratma potansiyeli olan girişimlerin tespiti için çalışmalar yürütülecektir. Öncelikli olarak TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Strateji Belgesinde ön plana çıkan sektör ve temalarda olmak üzere bölgemizdeki yatırıma uygun hedef girişimler belirlenecektir.

BEBKA kurumsal websitesi altyapısında girişim, mentor ve yatırımcı havuzu oluşturmak ve bu üç paydaş grubundan uygun olanları birbiri ile eşleştirmek amacıyla BEBKA Girişim isimli bir portal oluşturulmuştur. Bunun sonucunda şu ana kadar toplam 59 başvuru alınmıştır. Burada ayrıca BEBKA tarafından gerçekleştirilen etkinlik ve programların duyuruları ve haberleri paydaşlar ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Girişimci, mentor ya da yatırımcı olarak sisteme kayıt olan paydaşlar kendileri ile ilgili program, havuz ve etkinliklere bu portal üzerinden başvuru yapabilmektedir. TechINBursa'da yer alan girişimler ve BEBKA Girişim portalına kayıt olan girişimlerden yatırımcı karşısına çıkmaya uygun girişimcilerin olanların BEBKA iletişim ağındaki GSYF'ler ile bir araya getirileceği yatırımcı-girişimci buluşmaları organize edilecektir.

Bununla birlikte TechUP ve SeedUP programları sonucunda bölgemizde oluşacak olan teknoloji odaklı ve inovatif girişimci havuzundaki girişimcilerin girişim sermayesi fonlarına yönlendirilecektir. TechINBursa'da

yer alan girişimler ve BEBKA Girişim portalına kayıt olan girişimlerden yatırımcı karşısına çıkmaya uygun girişimcilerin BEBKA iletişim ağındaki GSYF'ler ile bir araya getirileceği yatırımcı-girişimci buluşmaları organize edilecektir. Ayrıca bölgedeki teknoparklarda yer alan girişimlerin söz konusu finansman kaynakları ve yatırımcı karşısına çıkması için için gerekli hazırlıklar hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.

b) İş Birliği ve Koordinasyon

Çocuk ve Genç Teknoloji Programları

Çocuk ve Genç Teknoloji Programları ile TR41 bölgesinde yaşayan çocuklar ve gençlerin inovasyon, yenilikçilik, girişimcilik gibi birçok alanda kabiliyetlerinin artırılması ve bununla birlikte sosyal becerilerinin geliştirilerek geleceğe hazırlanmaları sağlayacak programlar düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, STK'lar, dernekler, özel sektör ve T3 Vakfı ile iş birliği içerisinde AR-GE ve yenilik altyapısını güçlendirecek, dijital dönüşüme öncülük edecek TEKNOFEST, DENEYAP gibi organizasyon iş birlikleri koordine edilecektir.

Bu programlardan Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) ve T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yürütücülüğünde, Türkiye'de millî teknolojinin geliştirilmesi konusunda kritik rol oynayan birçok kuruluşun paydaşlığıyla düzenlenen ve bu yıl altıncısı gerçekleştirilecek olan TEKNOFEST 2024 katılımı, yarışmalara yönelik bilgilendirme, farkındalık semineri, uygulamalı proje hazırlama eğitimleri gibi organizasyonlar düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, TÜBİTAK ve T3 Vakfı bir iş birliği ile başlatılan temel amacı Millî Teknoloji Hamlesinin itici gücünü oluşturacak, teknoloji üretme yetkinliği yüksek genç bireyler yetiştirmek olan DENEYAP Teknoloji Atölyeleri 81 ilde kurulmuştur. DENEYAP Teknoloji atölyelerinden biri de Ajansımızın hizmet binasında faaliyete geçmiştir. Hizmet binamızda faaliyet gösteren Nilüfer Teknoloji Atölyesinde 160 öğrenci hafta sonları 640 adam/saat eğitim görmektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yayımladığı 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi çalışmasında Kadın, genç ve yabancı iş gücünün üretim süreçlerine katılımını teşvik etmeye yönelik düzenlemeler yapılacaktır. Mesleki eğitim programları ve kapasite geliştirme çalışmalarıyla sanayide beceri uyumu artırılabilecek; bölgesel ve sektörel düzeyde iş gücü ihtiyaçları doğrultusunda eğitim politikaları geliştirilecektir. Fen, teknoloji ve meslek eğitimine odaklı Sanayi ve Teknoloji Kolejleri kurulacak; öğrencilere güçlü bir teorik altyapıyla birlikte uygulamalı öğrenme imkânı da sağlanacağı hedefleri belirlenmiştir.

Gençlere, tasarım ve üretim, robotik ve kodlama, elektronik programlama ve nesnelerin interneti, nanoteknoloji ve malzeme bilimi, havacılık ve uzay teknolojileri gibi birçok başlıkta ücretsiz eğitimler verilen DENEYAP Atölyelerine katılım sağlayan gençlerin ürettikleri projelerini sergileyebilmeleri için proje şenlikleri düzenlenmesi planlanmaktadır. DENEYAP atölyesi çalışmalarına katılım sağlanacak, açılış ve kapanış etkinlikleri, proje geliştirme, proje yarışmaları düzenleme, TEKNOFEST takımlarının kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik iş birlikleri geliştirilecek ve faaliyetler düzenlenecektir.

Tablo 9. Çocuk ve Genç Teknoloji Programları Çıktı Hedefleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
TEKNOFEST'e başvuru yapan proje sayısı	Artış Miktarı	%10	BEBKA

c) Kapasite Geliştirme

Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP)

Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi ve 2022-2025 Eylem Planı'nda da kalkınma ajanslarının faaliyet ve desteklerinde, girişimcilik odağı ön plana çıkarılacağı; kalkınma ajanslarının yerelde girişimcilik merkezleri ve altyapılarının kurulması ve hızlandırma programlarının sayısının artırılması gibi hususlarda doğrudan veya destekler yoluyla daha etkin rol alacağı vurgulanmıştır.

Buna göre, hızlı büyüyen ve küresel doğan işletmeler geliştirilecek ve desteklenecek; yenilikçi girişimciler ve teknogirişimciler eğitimler, hızlandırıcı programları ve uluslararası deneyimlerle desteklenecektir. Bu kapsamda, BEBKA teknolojik girişimciliğin güçlendirilmesi, hızlı büyüme potansiyeli yüksek firmaların mentorlar gözetiminde desteklenmesi amacıyla Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programını (TechUP) bölgemizdeki teknoloji transfer ofisleri ile birlikte kurgulamıştır. Programın amacı, faaliyet gösterdiği alanda yenilikçi ve teknolojik bir ürünü/hizmeti olan; fakat söz konusu atılımı finansal kısıtlar veya tecrübe eksikliği gibi sebeplerle gerçekleştiremeyen 10 girişimci firmanın büyüme hedeflerinin yatay ve dikey mentorlar gözetiminde desteklenmesi ve girişimcilerin yatırım yapılabilir hale getirilmesidir. Programın hedeflediği girişimciler geliştirdikleri teknoloji ile programa başvuru yapmaktadır. Seçilen girişimciler, 3 ay sürecek eğitim, mentorluk ve danışmanlık hizmetlerinden oluşan hızlandırıcı programa alınacak ve program sonunda düzenlenecek Demo Day ile yatırımcı karşısına çıkacaktır.

Program 2016 yılı Kasım ayında hayata geçirilmiş ve ilk olarak Eskişehir ilinde uygulamıştır. Anadolu Üniversitesi ARİNKOM TTO ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ETTOM ortaklığında yürütülen program kapsamında Anadolu Üniversitesi ANAÇ Ön Kuluçka Merkezi'nde toplam 24 saat eğitim, 157 saat mentorluk hizmeti verilmiştir. Mayıs 2017'de gerçekleşen TechUP Demo Day'de 10 işletme prototip ve ticarileşme aşamasında olan ürünlerini ve iş fikirlerini yatırımcılara sunmuştur. TechUP Programı ARİNKOM TTO iş birliği ile Eskişehir'de 3 Mayıs 2018 tarihi itibarıyla 2. kez uygulanmaya başlanmış ve 7 firmaya yönelik olarak 4 ay süresince 32 saat eğitim ve 110 saat mentorluk hizmeti sunulmuştur. Katılımcı firmalardan Nevisoft Bilişim, Engelsiz Çeviri projesi ile bir melek yatırımcı ağından yatırım almıştır.

Aynı program 2017 yılı içerisinde Bursa'da uygulamaya alınmıştır. Bursa'da Uludağ Üniversitesi TTO ortaklığında yürütülen programda, Bursa Uludağ Üniversitesi, ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası iş birliği içerisinde hareket edilmiştir. Programa toplamda 34 firma başvuru yapmış, başvurular geliştirdiği teknolojik yenilik/ürün/hizmete göre değerlendirilmiş, ön incelemeyi geçen 24 firmadan 12'si programa kabul edilmiş olup 11 firma, mentor eğitim sürecini başarı ile tamamlamıştır. Hızlandırıcı programına devam eden 11 firmaya 3 aylık süre içerisinde toplam 24 saat eğitim, 176 saat mentorluk hizmeti verilmiştir Program sonunda gerçekleşen ve Demo Day adı verilen firma-yatırımcı buluşmaları ile 11 işletme prototip ve ticarileşme aşamasında olan ürünlerini ve iş fikirlerini yatırımcılara sunmuştur. Programa katılan firmalar ile 2021 yılında yapılan görüşmeler Uludağ TTO tarafından rapor

haline getirilmiş olup; programa katılan firmaların toplam istihdamında %70 artış olduğu raporda belirtilmiştir.

Hızlandırıcı programların uzun dönemli ve tekrarlanabilir yapıda olması bu tarz programların uzun vadede kabul görmüş ve hedef kitlesine yüksek katma değer sağlayan yapılara dönüşmesini sağlayacaktır. Hızlandırıcı programı yöneten ve işleten ekiplerde oluşan tecrübe ile paralel olarak sağlanan fayda artmaktadır. Programın devamlılığı bu nedenle önem arz etmektedir. TechUP 2017 ve TechUP 2018 programlarından elde edilen tecrübeler ile 2024'te formatı ivmelenmeye ve büyümeye ihtiyaç duyan girişimlerin ihtiyaçlarına daha fazla hizmet edecek şekilde geliştirilip daha nitelikli bir program ile girişimcilere sağlanmaya başlanacaktır. Programın mezunlarından Tungasoft Eğitici Online Mobil Oyun, Sensiball VR Oyun ve Fernvaille Oyun firmaları AnkaraKA ve Fonbulucu iş birliğindeki programda kitlesel fonlama ile fonlanmıştır. Programı başarı ile tamamlayan firmalardan uygun bulunanlar Bölgesel Kalkınma Fonu ya da Bölgesel Girişim Sermayesi desteğine de yönlendirilebilecektir. Programın firmaların finansal ihtiyaçlarına yönelik bir destek mekanizması ile desteklenmesi programa katılımı teşvik edecek nitelikte olacak ve programın başarısını da artıracaktır.

Yeni iş birlikleri ile güçlendirilen olan programın kurgusu 2024 yılında PoC(kavram doğrulaması) süreçlerini içerecek şekilde yenilenmiştir. TechUP – Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) ve DOMiNO Ventures tarafından, İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA), Doğu Marmara (MARKA), Güney Marmara (GMKA) ve Trakya Kalkınma Ajansı (TRAKYAKA) iş birliğinde yürütülmüştür. Programda, teknolojik ürünü ya da hizmeti olan Marmara bölgesindeki 10 civarındaki girişimciye alanında tecrübeli mentorlerden rehberlik, program süresince ve program sonundaki girişimci-yatırımcı buluşmasında yatırımcılarla birebir görüşme ve ülkemizin önde gelen şirketlerinde PoC(kavram doğrulaması) yaparak ürününü geliştirme gibi imkanlar sağlanmıştır.. TechUP'taki PoC partnerlerimizden bazıları Beyçelik, Borçelik, Boyplast, Cevher Holding, Coşkunöz, Doğuş Teknoloji, TOFAŞ ve Yapı Kredi'dir. Kadın girişimciliği ve istihdamı teması kapsamında kadın odağı eklenen programda kadınların başvuruları öncelikle dirilmiş ve değerlendirmelerde ek puan verilmiştir. Bunun sonucunda programa katılmaya hak kazanan 10 girişimcinin 2 tanesi kadın girişimci olmuştur. Programa gelen toplam 50 başvuru arasından ise kurucusu ya da kurucu ortaklarından biri kadın olan girişim sayısı 27'dir. 3,5 ay süresince katılımcı girişimcilere 88 saat mentorlük ve eğitim sağlanan TechUP programının Demoday'inde girişimciler yatırımcılara projelerini sunmuştur. Program bitişi sonrası BEBKA girişim havuzuna eklenen girişimlerin takibi yapılmakta olup, PoC çalışmaları ve yatırım için yönlendirmeler devam etmektedir. Programın 2026 yılında da gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

TechINBursa Girişimcilik Merkezi Faaliyetleri

Girişimcilik ekosisteminin önemli unsurlarından olan girişimcilik merkezleri sayısının artırılması ve nitelikli girişimlerin ortaya çıkarılması hedefleriyle yola çıkarak girişimciliğin merkezi olarak konumlandırılan hizmet binamızda 28.04.2023 tarihinde açılışı gerçekleştirilen Türkiye'nin ilk OSB'si içinde yer alan TechINBursa Girişimcilik Merkezi ile teknoloji ve inovasyon odaklı girişimlerin yer alabileceği ve networking imkanlarına sahip olacağı bir kuluçka merkezi oluşturulmuştur. Bu bağlamda TechINBursa Girişimcilik Merkezinde kurumlarla iş birliği içerisinde çeşitli hızlandırıcı ve mentorlük programları gibi girişimcilik programlarının

yürütülmesi, fikir maratonları, girişimci-yatırımcı buluşmaları ve mentor-girişimci buluşmaları gibi girişimcilik etkinliklerinin düzenlenmesi planlanmaktadır.

Mezkûr merkezden girişimcilerin azami derecede faydalanması için 10 Şubat 2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan *Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik* çerçevesinde TechINBursa Girişimcilik Merkezinin “Bölge alanları dışında açılacak kuluçka merkezi” kapsamında değerlendirilebilmesi adına bölge içi ve dışı teknoparklar ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile istikşafı görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler neticesinde Merkezin bölge dışı/uydu kuluçka merkezi olma şartlarını sağlayabilmesi için gerekli olan tüm fiziki, teknik ve hizmet altyapısına ilişkin çalışmalar ilgili paydaşların ortaklığında yürütülecektir.

TechINBursa Girişimcilik Merkezi’nin “uydu kuluçka merkezi” olarak konumlandırılması süreci devam ederken bölgemizdeki girişimcilik merkezi ve teknoparklardaki doluluk oranları da göz önüne alınarak girişimcilerin merkezin teknopark dışındaki olanaklarından yararlandırılabilmesi için TechINBursa’ya girişimci başvuruları açılmıştır. Bunun sonucunda merkezde yer almak isteyen 21 adet girişimci iş fikri ile BEBKA Girişim portalı üzerinden başvuruda bulunmuş ve ön incelemeyi geçen 13 tanesi TechINBursa sunum sahnesinde değerlendirme komisyonuna sunum yapmıştır. Komisyon tarafından yapılan değerlendirme sonucunda 10 adet girişimci başarılı bulunmuş ve bunlardan 9 tanesi merkezde yer almak için sözleşme imzalamıştır. Girişimciler ilk 6 aylık ilerleme ve takip raporlarını ajansa sunmuş, bu dönemde ilerleme kaydedemeyen girişimciler merkezden ayrılmıştır. Mevcut durumda 6 girişimci, merkezin imkanlarından faydalanmaktadır. Merkezde bölge içi veya dışından diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde, SeedUP ve TechUP dahil olmak üzere girişimcilik programları ve eğitimler yürütülecek olup Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programından destek alacak olan fonlarla bölgedeki girişimcilere yatırım yapma, mentorluk sağlama ve demoday organizasyonları da bu kapsamda düzenlenebilecektir. Ayrıca yurtdışı paydaşlarla görüşmeler geliştirilerek, merkezin uydu kuluçka olarak onaylanması halinde, yurtdışından teknopark, girişimcilik merkezi, vb. yapılarla eşleştirilip faaliyetlerin uluslararasılaşmasına olanak tanınacaktır. Ek olarak uluslararası organizasyonlarla iş birliği geliştirmek üzere ilgili fuar, toplantı, seminer ve eğitimlere katılım sağlanacaktır.

Çocuk/Genç Girişimciliğinin Geliştirilmesi

Girişimcilik kültürünün erken aşamada yaygınlaştırılmasını sağlayarak bölgenin girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi için okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise dönemindeki çocuklara ve gençlere yönelik girişimcilik etkinliklerinin yürütülmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacın giderilmesi amacıyla ilkokuldan lise son sınıfa kadar öğrenim gören öğrencilerin ve öğretmenlerin yaratıcı fikirleri desteklenerek, katma değerli ürün ve hizmetlere dönüştürüldüğü ve girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine fırsat veren Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Bursa İnovasyon Merkezi ile koordineli bir şekilde çalışmalar/etkinlikler yürütülmektedir.

Ajans desteği ile kurulan İnovasyon Merkezinde girişimcilik becerileri eğitimi, teknoloji odaklı (yazılım dilleri, robotik, dijital oyun, tasarım, animasyon, yapay zekâ vb.) atölyeler, STEM temelli problem çözme etkinlikleri, girişimcilerle ve akademisyenlerle tecrübe paylaşım seminerleri, yarışmalar (hackathon, game jam vb.) düzenlenmektedir. İnovatif ve teknoloji odaklı atölyelerde verilen eğitim, seminer, yarışma gibi

etkinliklerle öğrenci ve öğretmenlere rehberlik ederek, girişimci kültürünün erken yaşlardan itibaren oluşması ve yaygınlaşması hedeflemektedir.

2022 yılı haziran ayına kadar “Girişimci Çocuk Kulübü” etkinlikleri kapsamında 27 hafta süren programda 3 okuldan **55 öğrenci** fikir geliştirme, robotik kodlama ve dijital tasarım atölyelerinde eğitim gördükten sonra aralarında takım kurarak Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları kapsamında belirledikleri problemlere çözüm fikirleri bulup, proje geliştirmişlerdir. Söz konusu etkinlik 2022-2023 eğitim-öğretim yılında ise 17 okulda, 33 öğretmen tarafından 902 öğrenci ile yapılmıştır.

İnovatif öğrenci atölyeleri kapsamında düzenlenen 101 etkinliğe ilkökul, ortaokul ve lise kademelerinde yer alan 89 okuldan **2308 öğrenci** katılmıştır.

Girişimcilik ve Teknoloji Odaklı Güz/Bahar/Yaz Dönemleri Kurs Programları kapsamında 2022-2023 eğitim-öğretim yılında bireysel ve gönüllü olarak başvuran ilkökul, ortaokul ve lise kademelerinde öğrenim gören öğrenciler arasından belirlenen kontenjan doğrultusunda 44 kurs programı düzenlenmiş ve bu kurslardan 708 öğrenci faydalanarak katılım belgesi almaya hak kazanmıştır.

Merkezde eğitim ve atölye programları dışında proje geliştirme programları da uygulanmaktadır. Bu kapsamda merkezde Yeşil Tarım için Yeşil Girişimciler Yetiştiriyor Projesi, Web Destekli STEM Eğitim Programının Geliştirilmesi, Uygulanması ve Değerlendirilmesi Projesi ve Online Meslek Tanıtım Modelinin Geliştirilmesi Projesi uygulanmıştır. Yine kurum ve kuruluşların iş birliğiyle inoGENÇ - İnovatif Gençler Girişimcilerle Buluşuyor Programı ve ULUTEK Teknopark’a Misafir OI Programı hayata geçirilmiştir.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, TÜBİTAK ve Türkiye Teknoloji Takımı (T3) Vakfı arasında önemli bir iş birliği ile hayata geçirilen DENEYAP Teknoloji Atölyeleri 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Bursa ilinde 2 atölye ile faaliyetlerine başlamıştır. Atölyelerden biri de Nilüfer ilçesinde Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) sorumluluğunda BEBKA binası içerisine kurulmuştur. Nilüfer DENEYAP Atölyesi kapsamında **160 öğrenci** hafta sonu farklı alanlarda eğitimler görmektedir.

Çocuk ve gençlere yönelik inovasyon ve girişimcilik odaklı atölye ve eğitimler 2025 yılında da devam etmiştir. Bu kapsamda girişimcilik, STEM, finansal okuryazarlık ve dijital yetkinlikler gibi alanlarda öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik toplam **67** etkinlik düzenlenmiş, yaklaşık **3500** öğrenci ve **320** öğretmen katılmıştır. “Bursa Genç Ar-Ge İnovatif Düşünce Akademisi” kapsamında liselilere yönelik çeşitli atölye, zirve ve söyleşilerle kariyer farkındalığı ve girişimcilik becerileri geliştirilmiştir. “STEM Yıldızları” yarışmaları, farklı temalarla düzenlenerek problem çözme ve yaratıcılık yetilerini desteklemiş; “Girişimci Çocuklar” programında öğrenciler kendi ürünlerini tasarlayıp satışa sunmuştur. Podcast yarışmasıyla dijital okuryazarlık ve toplumsal farkındalık gelişirken, “Finansal Okuryazarlık Projesi” ve “İnovatif Öğrenci Atölyeleri” ile finans, sürdürülebilirlik ve STEM alanlarında uygulamalı eğitimler verilmiştir. Tüm bu çalışmalar, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini deneyimleyerek kazanmalarına ve kendilerini farklı alanlarda ifade etmelerine katkı sağlamıştır.

d) Tanıtım ve Yatırım Destek

Girişimcilik ekosistemi kapsamında yürütülecek tüm faaliyet ve programların tanıtımı için basılı ve görsel medya olanaklarından faydalanılacaktır.

Girişimcilik, Ar-Ge ve İnovasyon Tanıtım Etkinliklerine Katılım

BEBKA, Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında düzenlenen programlara katılan girişimcilerin ve bölgede üretilen yenilikçi projelerin, ürünlerin ulusal ve uluslararası ölçekte düzenlenen fuar, sergi, festival, zirve vb. etkinliklerde tanıtılmasını; geliştirilen inovatif projeleri aynı platformda buluşturarak, projeler arasında sinerji ve etkileşim oluşturmayı, projelerin yatırıma dönüşmesine ve ticarileşmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda 2023, 2024 ve 2025 yıllarında bölgemizden Ajansımızın tespit edip yönlendirdiği ABD'deki Consumer Electronics Show (CES) fuarına katılım sağlayabilecek girişimlerin yeni ürün ve teknolojilerini tüm dünyaya tanıtımalarına ve global pazarlara açılmalarına destek olmak amacıyla bu girişimlere fuarda eşlik edilmiştir. 2023 yılı son çeyreği ve 2024 yılı için ise Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda İSTKA, AnkaraKA, İZKA, BEBKA ve BAKA'dan oluşan ajansların işbirliği ile CES Fuarının yanında Avrupa'nın önde gelen teknoloji organizasyonlarından biri olan Portekiz'deki ve Katar'daki Web Summit ile girişimciler ile yatırımcıları bir araya getiren en önemli etkinliklerden biri olan Finlandiya'daki Slush'a ülkemizdeki girişimcilerin giriş bileti, stant ve konaklama gibi destekler sağlanarak götürülmesi için çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda ajanslar tarafından girişimcilere bu etkinliklere başvuru için çağrı ve birebir yönlendirme yapılmıştır. Yapılan başvurular ajanslardan oluşturulan komisyon tarafından değerlendirilmiş olup değerlendirmeler sonucunda başarılı olan etkinlik kriterlerine uygun teknolojik ürün sahibi girişimcilere bu etkinliklerde eşlik edilmiştir.

Bu kapsamda 2025 yılı son çeyreği ve 2026 yılı için yılında da mezkûr organizasyonlarla Bakanlığın yönlendirdiği diğer organizasyonlar, eğitim, seminer ve toplantılara Ajans girişimcilik ekibi ile bölgemizdeki girişimcilerin ve girişimcilik ekosistemindeki paydaşların katılım sağlaması planlanmaktadır. Bu sayede bölgedeki girişimcilerin tanıtım ve fon bulma imkanlarından faydalanması için çalışmalar yürütülecektir.

11–12 Şubat 2026 tarihlerinde İsveç'in Stockholm kentinde "New Era, Next Mindset" temasıyla düzenlenecek **TechArena 2026** etkinliğine BEBKA'dan iki kişinin katılım sağlaması planlanmaktadır. Yapay zekâ, küresel ekonomi, sürdürülebilirlik ve liderlik gibi güncel konuları ele alacak olan etkinlikte, girişimcilerin uluslararası yatırımcı ve teknoloji liderleriyle buluşması, startup sunumları yapması, yatırımcı-girişimci eşleşmelerine katılması ve küresel pazarlara açılma imkanı yakalaması hedeflenmektedir. Bu etkinlikler dışında girişimcilerin katılımında fayda görülen etkinlikler için görüşmelerin yapılması, ön araştırmaların gerçekleştirilmesi ve katılım sağlanması gibi hususlar Bakanlığımızın koordinasyonunda gerçekleştirilmeye devam edecektir.

e) Ajans Destekleri

Teknik Destek

Amaç

TR41 Bölgesindeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına; eğitim alınması,

program ve plan hazırlanmasına katkı sağlanması, danışmanlık hizmeti alınması gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici faaliyetler ile destek sağlamaktır.

Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

“Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği”nin 32. maddesinde yer aldığı şekliyle ajanslar, yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmaları için eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici teknik destek hizmetleri sağlayabilmektedir.

Çıktı Hedefleri

Tablo 10. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Teknik Destek Kapsamında Düzenlenen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi	90	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Faaliyetinden Doğrudan Faydalanan STK Sayısı	Kişi	3	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Kapsamında Danışmanlık Hizmeti Alan Kişi Sayısı	Kişi	20	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek programından faydalanan kurum/kuruluş sayısı	Adet	10	Proje Nihai Raporu

İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik teknik desteğin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak bilgilendirme yapılacaktır. Hizmet satın almaları sunulan teknik şartnamelere uygun olarak Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

2022 Yılı Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı

Ajansımız, TR41 Bölgesinde girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla 2016 yılından itibaren Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP) ve İnovatif Girişimcilik Programını (SeedUP) yürütmekte olup, bu programlara katılan girişimcilerin beklenen atılımı yapabilmeleri için finansman ihtiyaçları bulunduğu görülmüştür. Bu programlardan elde edilen tecrübeler ve bu programların devamlılığının sağlanabileceği şekilde bölgemizdeki girişimciler için yatırım mekanizmaları geliştirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı 27.07.2022 tarihinde ilan etmiştir.

Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı ile TR41 Bölgesinde hızlı büyüme ve katma değer yaratma potansiyeli taşıyan girişimlere finansman desteği sağlamak üzere kamu-özel sektör ortaklığına dayalı sürdürülebilir bölgesel girişim sermayesi uygulamasının hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. Bu

kapsamda, girişim sermayesi fonları ile bölgede yüksek katma değer üreten, teknoloji odaklı girişimlere ve KOBİ'lere yatırım yapılması sağlanarak girişimlerin finansmana erişiminin artırılması ve böylece girişimcilik ve yenilikçilik ekosisteminin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Program kapsamında yatırım yapılan girişim sermayesi yatırım fonları teknoloji tabanlı, yenilikçi ve yaratıcı iş modeline sahip girişim şirketleri ve KOBİ'lere yatırım yapılabilecektir. Hızlı büyüme, ihracat yapma, yüksek istihdam oluşturma potansiyeli taşıyan girişimlere yatırım yapılması öncelikli görülmektedir.

Ajansımız söz konusu mali destek programına 5 yıl süre için 100 milyon TL kaynak aktarma taahhüdünde bulunmuştur.

Program ile birlikte ilan edilen kaynak çağrısıyla bölgesel girişim sermayesi desteğinden yararlanabilecek fonlara Ajans ile birlikte katkı sağlayabilecek nitelikli yatırımcılardan kaynak aktarma taahhütleri alınması planlanmıştır. Program kapsamında fazla sayıda girişime finansman sağlamak ve girişimlere yapılacak yatırımların daha yüksek tutarlarda gerçekleştirilebilmesi amacıyla girişim sermayesi fonlarına bulunulacak taahhüt miktarının artırılması için Ajansımız, nitelikli yatırımcıları girişim sermayesi fonlarına taahhütte bulunmaya davet etmiştir. Ancak nitelikli yatırımcılardan herhangi bir başvuru gelmemiştir.

Son başvuru tarihi 30.09.2022 olarak belirlenen girişim sermayesi mali destek programına, özellikle yeni kurulacak fonlar yoğun ilgi göstermiştir. Potansiyel başvuru sahiplerinin daha iyi bir başvuru yapabilmek için süre uzatım taleplerini göz önüne alan Ajansımız başvuru tarihini 25.10.2022 olarak uzatmıştır. Son başvuru tarihi itibarıyla 23 başvuru alınmış, yapılan değerlendirmeler neticesinde Ocak 2023'te Ajansın yatırım yapacağı 11 girişim sermayesi yatırım fonu açıklanmıştır. Değerlendirme süreci sonuçları ilan edilmiş, fonlarla müzakereler ve hukuki incelemeler yapılmaya başlanmıştır. Bu sürecin sonunda 6 fon ile sözleşme imzalanmış ve yatırımlar gerçekleştirilmiştir. Program döneminde yatırım yapılan girişim sermayesi yatırım fonlarına bölgemizdeki teknoloji tabanlı, yenilikçi ve yaratıcı iş modeline sahip girişimlerin tespit edilip, önerilmesi için gerekli çalışmalar yürütülecek; girişimci-yatırımcı buluşmaları organize edilecektir.

Tablo 11. GEGSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
SLUSH Küresel Girişimcilik fuarlarına Katılım 2024	20-21 Kasım 2024 tarihlerinde Finlandiya'nın Helsinki kentinde gerçekleştirilen Slush 2024 uluslararası girişimcilik etkinliğine 21 girişim ile katılım sağlandı. Girişimciler için 4 tane stant yeri organize edildi. Stantlarda yer alan girişimlerin etkin tanıtımlarını yapabilmeleri adına ekran kiralama hizmet alımı yapıldı.	20-21 Kasım 2024
TechUP Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı	38 firmaya yönelik Toplam 80 saat eğitim Toplam 516 saat mentorluk Yatırım alan iki firma Kitlesele fonlamadan fonlanan firma sayısı 3, fon tutarı 2,4 milyon TL	Kasım 2016- Ekim 2024

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı	113 girişimci başvurusu 66 girişimciye yönelik 32 saat temel girişimcilik eğitimi 38 saat ilave eğitim modülü 9 firma kuruluşu 58 katılımcıya yönelik toplam 492 saat mentorluk 16 milyon TL ciro Bir şirketten 750 bin dolarlık ihracat Yatırım alan 2 girişim (300.000 \$ ve 1,7 milyon TL) Kitlese fonlamadan fonlanan girişimci sayısı 1, fon tutarı 1,7 milyon TL Bursa Teknopark'ta yer alan 2 kuluçka şirketi	Nisan 2019 – Kasım 2023
İnovasyon Merkezi ve DENEYAP Atölyesi Programları	Girişimci Çocuk Kulüp Programı- 20 okul, 957 öğrenci İnovatif Öğrenci Atölyeleri- 101 etkinlik, 89 okuldan 2308 öğrenci Girişimcilik ve Teknoloji Odaklı Güz/Bahar/Yaz Dönemleri Kurs Programları- 44 kurs, 708 öğrenci DENEYAP Nilüfer Teknoloji Atölyesi-160 öğrenci	Eylül 2023
SLUSH Küresel Girişimcilik fuarlarına Katılım 2023	32 girişimci fuara katıldı 12 girişimcilik ekosistem paydaşı fuara katıldı Girişimciler yatırımcı ve potansiyel stratejik ortaklarla 186 bire bir görüşme gerçekleştirdi. Finlandiya'dan 1 partnerlik anlaşması prensipte sağlanmıştır Bir firmamız için 5 ülkeden distribütörlük talebi alındı.	30 Kasım 2023 – 1 Aralık 2023
Startup Yatırımcısı Eğitim Seminerleri Programı	8,8 saatlik seminer kaydı 257 katılımcı 17 konuşmacı	Ocak 2023 – Temmuz 2023
Bölgesel Girişim Sermayesi MDP	Lansman Toplantısı hibrit olarak gerçekleştirildi Toplam 245 kuruluşu program tanıtımı ulaştırıldı Başvuru aşamasında 15 çevrim içi ve yüz yüze toplantı gerçekleştirildi. Programa 23 başvuru alındı. 23 başvurunun ön inceleme süreçleri tamamlandı. Yatırım yapılabilecek 11 girişim sermayesi yatırım fonu açıklandı. 6 fon ile sözleşme imzalandı.	Temmuz 2022-Devam
Melek Yatırımcılık Paneli (SeedUP Programı kapsamında)	90 Katılımcı	Temmuz 2020

f) AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (ENHANCER ve ENHANCER PRO)

AB tarafından fonlanan ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün yararlanıcısı olduğu "Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi" (ENHANCER) Projesi, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) uygulayıcılığında 2020 yılı itibarıyla "Ortak Kullanım Tesisleri Hibe Programı", "Girişimcilik Ekosistemindeki Kurumların Kapasitelerinin Geliştirilmesi için Hibe Programı" ve "İstihdam Yaratma Odaklı KOBİ Hibe Programı" olmak üzere üç başlık halinde ilan edilmiş, 29 Ekim 2021 tarihi itibarıyla da bu programlar başvuruya kapatılmıştır. Bunun dışında yine aynı proje kapsamında 14 Aralık 2021 tarihinde İstihdam Yaratma Odaklı Kooperatif Hibe Programı ilan edilmiştir. Bursa, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya ve Mersin illerinde faaliyet gösteren güçlü, gelecek vaat eden kooperatiflerin ve kooperatif birliklerinin büyümeleri ve böylece geçici koruma

altındaki Suriyeliler ve T.C. vatandaşları için sürdürülebilir istihdam yaratabilmeleri amaçlanmıştır. Program, 30 Nisan 2022 tarihinde başvuruya kapatılmıştır.

Son olarak 19 Haziran 2023 tarihinde Türk vatandaşları ve Geçici Koruma altındaki Suriyeliler arasındaki potansiyel girişimcileri, istihdam yaratabilecek kayıtlı işletmeler kurma konusunda desteklemeyi amaçlayan “Girişimcilik Hibe Programı” ilan edilmiş ve başvurular için son tarih 29 Aralık 2023 olarak belirlenmiştir.

ENHANCER Projesi, girişimcilik ve geçim kaynakları imkânlarını iyileştirerek geçici koruma altındaki Suriyelilerin (Geçici Koruma Sağlanan) toplumla karşılıklı uyumunu sağlamaya katkıda bulunmayı amaçlamakta olup; proje kapsamında Suriyelilerin ve Türk vatandaşlarının girişimcilik faaliyetlerinin artırılması, yerel girişimcilik ekosistemlerinin etkin ve kapsayıcı hizmet vermek üzere geliştirilmesi, merkezi ve yerel düzeyde politika, uygulama ve koordinasyonun güçlendirilmesine katkıda bulunulmasının sağlanması hedeflenmektedir.

Projedeki hedef iller kapsamında yer alan 11 ilden biri olarak Bursa belirlenmiştir. Yaklaşık 32,5 milyon avro olan proje bütçesinden 19,5 milyon avro girişimcilere, kooperatiflere ve yerel kurumlara sağlanacak hibe destekleri için tahsis edilmiştir. 2021, 2022 ve 2023 yıllarında proje kapsamında Bursa için açılan destek programlarının etkin bir şekilde tanıtımı ve duyurulması, ilgili paydaş görüşmelerinin gerçekleştirilmesi, başvuru süreçleri için gerekli bilgilendirme toplantı yerlerinin organize edilmesi ve Bursa'daki katılımcıların programa davet edilmesi konusunda Ajansımız etkin bir rol üstlenmiştir. Bursa'da düzenlenen 4 tanıtım toplantısının ikisine Ajansımız ev sahipliği yapmış, diğer toplantılar için ICMPD ve toplantı yapılacak kurumlarla koordinasyonu etkin bir şekilde yürütmüştür. Ayrıca, proje kapsamında gerçekleştirilen yerelde kapasite geliştirme eğitimleri ve danışma toplantısına destek ve katılım sağlanmış, düzenlenen genel girişimcilik eğitimine de organizasyon desteği verilmiştir. 2025 yılında da açıklanması muhtemel destek programlarının diğer programlarda olduğu gibi etkin bir şekilde tanıtımı ve duyurulması, hedef grupların düzenlenecek bilgilendirme ve eğitim toplantılarına katılımları sağlanacaktır.

ENHANCER Projesinde elde edilen tecrübeler ve çıktılar doğrultusunda ENHANCER PRO isimli proje geliştirilmiştir. Proje kapsamında istihdamın artırılması ve işletmelerin büyümesi amacıyla yönelik olarak girişimler, KOBİ'ler, kooperatifler ve yerel kurumlara hibeler, eğitim, mentorluk ve danışmanlık destekleri sağlanmasının yanı sıra network oluşturma ve farkındalık faaliyetleri yürütülmesi hedeflenmektedir. Toplam 48 ay sürmesi planlanan ve Bursa ilinin de yer aldığı projeye AB tarafından 70 milyon Avro kaynak tahsis edilmiş olup, uygulama Ocak 2025'de başlatılmıştır.

Avrupa Birliği “Mekân Temelli Dönüşüm için İnovasyon” Programı

Avrupa Komisyonu Ortak Araştırma Merkezi (JRC), Avrupa Parlamentosu tarafından desteklenen “Mekân Temelli Dönüşüm için Yenilik” konulu AB Hazırlık Eylemi kapsamında 8 Ekim 2024 tarihinde bir çağrıya çıkmıştır. Bu çağrı, Avrupa Birliği (AB) Üye Devletleri, AB Aday Ülkeler ve Ufuk Avrupa ile ilişkili ülkelerdeki yerel, bölgesel ve ulusal kamu otoritelerine yönelik olup, politika uygulayıcı kuruluşlarda kapasite oluşturmayı ve yenilikçi yaklaşımların tasarlanmasını desteklemeyi amaçlamaktadır. Program kapsamında farkındalık yaratma ve kapasite geliştirme faaliyetleri öne çıkmaktadır.

Ajansımız, söz konusu çağrıya 11 Aralık 2024 tarihinde TR41 Bölgesi adına başvuruda bulunmuş ve 24 Nisan 2025 tarihinde JRC tarafından başvurunun kabul edildiği bildirilmiştir. Ajansın programa katılımındaki temel amaç, TR41 Bölgesi'nde dijital dönüşüm konusunda farkındalığı artırmak, dönüştürücü inovasyon stratejileri oluşturmak ve bu stratejileri bölge genelinde hayata geçirmektir.

BEBKA'nın koordinasyonunda yürütülecek çalışmalar kapsamında, Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinden oluşan TR41 bölgesi, Avrupa çapında seçilen bölgeler arasında yer almıştır. Program kapsamında bölgemiz; dönüştürücü inovasyon politikaları geliştirme, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma ve kapasite artırımı alanlarında desteklenecektir.

Programın temel hedefleri arasında:

- Dönüştürücü inovasyon politikalarına yönelik farkındalığın artırılması,
- Yerel aktörlerin kapasite geliştirme süreçlerinin desteklenmesi,
- Sürdürülebilirlik geçişleri için yenilikçi ve katılımcı yöntemlerin denenmesi,
- 2027 sonrası Avrupa Birliği politika çerçevesine katkı sunulması yer almaktadır.

Dijital inovasyon ve teknoloji ekosistemleri, girişimcilik ve dijital iş geliştirmeye odaklanan projede BEBKA'nın girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik son 10 yıllık program ve proje tecrübeleri de etkili olacaktır.

Programın ilk modülü Haziran 2025'te başlamış olup, eğitimler, deneyim paylaşım etkinlikleri ve uygulamalı proje çalışmaları ile iki yıl sürecek bir kapasite geliştirme süreci yürütülecektir. BEBKA, bu süreçte bölgedeki kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler ve özel sektör temsilcileriyle yakın iş birliği içerisinde çalışacaktır.

g) İzleme ve Değerlendirme

İlgili SOP programı faaliyetlerinin ana yürütücüsü BEBKA'dır. SOP çerçevesinde yürütülecek farklı faaliyetlerde farklı kurum ve kuruluşlar ile iş birliklerinin yapılması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede iş birliği geliştirilecek olan kurumlar girişimcilik ekosistemi içerisinde yer alan, yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası kurumlar olacaktır. Paydaşlara yüklenen misyon; Bölgede girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik, girişimci, yatırımcı ve aracı kurumlarda kapasite artışı ve bağlantı kurulması üzerine olacaktır. Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi sonuç odaklı programının uygulanması, ilgili toplantıların düzenlenmesi ve diğer sekretarya çalışmaları yürütülmesi BEBKA'nın sorumluluğunda olacaktır.

BEBKA Genel Sekreterliği koordinasyonunda başta TTO'lar, üniversiteler, TSO'lar, SİAD'lar, Ar-Ge ve tasarım merkezleri, girişimciler, mentor ve mentor adayları, il müdürlükleri, İŞKUR, KOSGEB ile bölge dışından TÜBİTAK, hızlandırıcılar, melek yatırımcı ve melek yatırımcı ağları, girişim sermayesi yatırım fonu ve ortaklıkları ve TOBB Girişimciler Kurulu olmak üzere ilgili kurumların temsilcilerinin ihtiyaç duyulan zaman ve konularda toplanması amacıyla komisyonlar oluşturulabilecektir. Kalkınma Kurulu'nun faaliyete geçmesi durumunda ilgili kurul üyeleri de bu komisyonlara davet edilecektir.

Yıllık çalışma programları doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi yapılacak olup performans göstergeleri üzerinden sonuç odaklı programın değerlendirilmesi gerçekleştirilecektir.

Bununla birlikte özellikle SOP bünyesinde tematik alanlarda oluşturulan komisyonlar ihtiyaç duyulduğunda toplanarak, çalışma programında yer alan faaliyetlere ilişkin hedeflere ulaşılma düzeyinin takip edilmesine, mevcut SOP bileşenlerinde istenen hedeflere ulaşılması amacıyla yapılabilecek süreç iyileştirmelerine, gelecek dönem faaliyetlerine ilişkin görüş ve öneriler alınacaktır.

Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında 2025 yılı ve öncesinde yürütülen faaliyetlere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

2.3. Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı

a) Amaç

Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesi; sanayi alanındaki yüksek gücü ve kapasitesinin yanı sıra, orman ve su varlıkları, bitki örtüsü ve tarımsal çeşitlilik ile birlikte tarihi ve kültürel değerler bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Kırsalda tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ek olarak, çıkan ürünlerin işlenmesi, markatecil faaliyetleri, eko-turizm, kentten kıra dönüş gibi birçok çalışma ile turizm tanıtımında bölge zenginlikleri doğrultusunda kültür, doğa, tarih, sağlık alanlarında faaliyetler bölgemizde aktif şekilde yürütülmektedir.

Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programının genel amacı, “bölgemizde kır-kent dengesinin gözetilerek kırsal alanlarda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesiyle sürdürülebilir kırsal kalkınmanın sağlanması; yerel zenginliklerin ve turizm potansiyelinin değerlendirilerek kırsalda rekabet gücünün artırılması”dır.

Özel Amaç 1: Yerel değerlerin yaşatılması amacıyla marka ve ticari değeri olabilecek ürünlerin kapasite geliştirici faaliyetlerle üretiminin desteklenmesi

Özel Amaç 2: Kırsalda yenilikçi uygulamaların yaygınlaştırılması ve verimliliğin artırılması

Özel Amaç 3: Kırsalda ortak çalışma, iş birliği ve girişimcilik kültürünün geliştirilmesi

Özel Amaç 4 Bölgenin kırsal değerleri ve turizm potansiyeli odağında markalaşmasının sağlanması, marka değerlerinin tanınırlığının artırılması ile bölgeye nitelikli ziyaretçi ve yatırımcı çekilmesi

Özel Amaç 5: Kırsalda ürün ve hizmet çeşitliliğinin (agroturizm, ekoturizm, yayla turizmi, gastronomi, doğa, termal, sağlık vb.) sürdürülebilir turizm anlayışı çerçevesinde planlanması, yaygınlaştırılması ve tanıtılması

Özel Amaç 6: Kırsalda üretilen ürünlerin katma değerinin artırılması, markalaştırılması ve pazarlanması

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TR41 Bölgesi için kırsal bölgeler genel olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan İlçelerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasında (SEGE-2022) bölgemizdeki üç ilde de 1 ve 2. düzeyde yer alan ilçe nüfusları istisnasız olarak artış gösterirken, kırsal alan tanımında yer verilen 3., 4. ve 5. düzeyde yer alan ilçelerin nüfusları birkaç istisna dışında azalmıştır. Söz konusu veriler ışığında kır-kent entegrasyonuna hizmet edecek ve kırsal alandaki potansiyelin daha etkin kullanılabilmesine imkân verebilecek faaliyetlerin yürütülmesi ve kırsalda halihazırda yürütülen ekonomik faaliyetlerin desteklenerek kırsal alandaki nüfusun yaşam kalitesini artıracak faaliyetlerin sürdürülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bölgenin tarım ve hayvancılık üretim değerleri ile ihracat rakamları değerlendirildiğinde; bölge illerimizde yıllar itibarı ile değişkenlik göstermekle birlikte artış olduğu görülmektedir. 2022 yılında tarımsal ve hayvansal üretimde TR41 Bölge ihracatının son 5 yıla kıyasla %69,5 arttığı görülmektedir. Bu veri, bölge illerimizde yapılan bitkisel ve hayvansal üretim ve ihracatın ülkemiz için ekonomik değer sağlayan büyük bir potansiyel taşıdığını göstermektedir. Bu SOP kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan kırsal kalkınmaya yönelik faaliyetlerin, bu potansiyelin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi bakımından önem arz edeceği düşünülmektedir.

TR41 Bölgesinde akıllı tarım ve hayvancılık uygulamalarının artırılmasında, temsilci kurum ve kuruluşlar aracılığıyla üreticilerin eğitimi, ayrıca kırsalda üretilen tarım ürünlerinin katma değerlerinin ve pazarlama imkânlarının artırılması, kırsalda yürütülen tarımsal faaliyetlerde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması ile kırsalda turizm ve yöreye özgü el sanatlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, turizm tanıtım çalışmalarında teknoloji kullanımının yaygınlaştırılmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Bölgede ekonomik çeşitliliğin artırılması amacıyla kırsal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi, doğa, termal, sağlık, kültür ve yayla turizminin geliştirilmesi bölge halkının gelirinin artırılması açısından desteklenmesi, kırsal turizm alanlarının geliştirilmesinde bölgenin doğal yapısına uygun, farklı turizm türlerine hitap eden konaklama türleri (ev pansiyonculuğu, yayla evleri, kamp vb.) ve altyapısının geliştirilmesinin önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

Kırsal alanda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların niteliklerinin ve etkinliklerinin geliştirilmesi amacıyla iyi uygulama örneklerinin gösterilmesi, eğitim ve danışmanlık hizmeti sağlanması ve bu sayede kapasitelerinin geliştirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Bununla birlikte kırsalda üretilen ürünlerin satış ve pazarlanması için birlik, kooperatif ve sivil toplum kuruluşları gibi kurumlar ile özel kuruluşların geliştirilmesi gerekmektedir.

c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programının 3 (üç) yıllık sonuç ve yıllık çıktı hedefleri aşağıdadır:

Tablo 12. KKSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1,2,3,4	Bilecik'te Denemesi Yapılan Yeni Yöntem ve Ürün Cinsi Sayısı	Adet	Sonuç	0	2	BEBKA, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
1,4,6	Kooperatiflerin Dijital Pazaryerlerinde Yaptıkları Satış Sayısı	Adet	Sonuç	120	300	E-ticaret platformları, Ticaret İl Müdürlüğü, Belediyeler
1,2,3,6	Kooperatif, Birliklere Yönelik Panel ve Toplantı Sayısı	Adet	Sonuç	2	2	BEBKA
2,3,4,5,6	Kırsala Yönelik Tematik/Sektör Raporu Sayısı	Adet	Sonuç	0	2	BEBKA
1,6	TR41 Bölgesinin Tarım ve Hayvancılık Sektöründeki İhracat Miktarının Artışı ¹⁶	Yüzde	Sonuç	183.753.710 \$	%15	TÜİK
4,5	Bölgeye Yeni Kırsal/Kentsel Turizm Yatırımcısı Sayısı	Adet	Sonuç	0	5	BEBKA
4,5	Bölgede Turizm Alanında Yapılan Yeni Konaklama Tesisi Yatırımı Adedi	Adet	Sonuç	0	7	BEBKA, TSO'lar

¹⁶ Tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık sektörlerini içermektedir. TÜİK 2022 yılı verileridir.

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
4,5	Harmankaya Kanyonu'nun Karanlık Gökyüzü Gözlem Rotası Kapsamında Literatüre Girmesi	Adet	Sonuç	0	1	BEBKA
1, 2, 3, 4, 5, 6	Teknik Destek Programları Kapsamında Eğitim Alan Kişi Sayısı	Adet	Sonuç	45	100	BEBKA
1, 2, 3, 4, 5, 6	Teknik Destek Programları Kapsamında Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet	Sonuç	1	10	BEBKA
1, 2, 3, 4, 5, 6	Proje Teklif Çağrılarında Destek Alan Proje Sayısı	2.4	Sonuç	0	10	BEBKA
1,4,6	TR41 Bölgesi AB Tescilli Almış Ürün Sayısı	Adet	Çıktı	3	3	Türk Patent ve Marka Kurumu
1,4,6	TR41 Bölgesi Coğrafi İşaretli Ürün Sayısı	Adet	Çıktı	55	60	Türk Patent ve Marka Kurumu
4,5	Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği Ziyaretçi Sayısı	Kişi	Çıktı	0	100	BEBKA
4,5	Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği Yerel ve Ulusal Basın Yansımaları	Adet	Çıktı	0	10	BEBKA
4,5,6	Gerçekleştirilen Tanıtım ve Markalaşma faaliyeti sayısı	Adet	Çıktı	2	2	BEBKA
1,2,3,6	Tasarlanan Turizm Dijital Pazarlama Portalı	Adet	Çıktı	0	2	BEBKA
1,2,3,4,5,6	Teknik Destek Programları Kapsamında Eğitim Alan Kişi Sayısı	Adet	Çıktı	107	100	BEBKA
1,2,3,4,5,6	Teknik Destek Programları Kapsamında Düzenlenen Eğitim Sayısı	Kişi	Çıktı	3	10	BEBKA
1,3,4,6	Yöresel ürünlere yönelik değer zinciri analizi	Adet	Çıktı	8	11	BEBKA
1,3,4,6	Değer Zinciri Analizleri ile tespit edilen ihtiyaçlara yönelik kapasite geliştirme faaliyetleri	Adet	Çıktı	0	9	BEBKA
1,3,4,6	81 il 81 ürün programı kapsamında ticarileştirilen ürün	Adet	Çıktı	0	3	BEBKA
1,3,4,6	Öncelikli ürün belirlenmesi ve bu ürünlerin ticarileştirilmesi için ortak akıl ve koordinasyon çalışmaları	Adet	Çıktı	0	3	BEBKA
1,2,3,4,5,6	İlçe, Kurum ve Paydaş Ziyaretleri	Adet	Çıktı	32	30	BEBKA
1,3,4,6	Anadoludakiler tanıtım ve organizasyon faaliyeti	Adet	Çıktı	0	3	BEBKA
1,3,4,6	Yerel ürünlere yönelik düzenlenen belgesel, katalog ve tanıtım materyali sayısı	Adet	Çıktı	0	5	BEBKA

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1,3,4,6	TR41 Bölgesi illerinde yerel ürünlerin ulusal/uluslararası fuar ve sergilerde temsili	Adet	Çıktı	1	4	BEBKA
1,3,4,6	Kadın kooperatifleri ve KOBİ'lerin e-ticaret platformlarında aktif satış yapmaya başlaması	Adet	Çıktı	5	15	BEBKA
1,3,4,6	Anadoludakiler sergilerine gönderilen ürün	Adet	Çıktı	2	3	BEBKA

d) Faaliyet Planı ve Bütçe

İlgili SOP kapsamında 2026 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 13. KKSOP Faaliyet Planı ve Bütçe

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	Eskişehir Hava Sporları Raporu	Analiz	4,5	Araştırma, Analiz ve Programlama	Eskişehir YDO	-	2026/1	2026/4
2	Orta Sakarya Vadisi Raporu	Analiz	4,5	Araştırma, Analiz ve Programlama	Eskişehir YDO, Bilecik YDO	-	2026/1	2026/4
3	Kurumlar Arası İş Birliği ve Koordinasyonun Artırılmasına Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	1,3	İş Birliği ve Koordinasyon	YDO'lar	PPKB	2024/1	2026/4
4	Anadoludakiler/ Yerel Ürün Ticarileştirme Tema Faaliyetleri	Faaliyet	1,2,3, 4,5,6	İş Birliği ve Koordinasyon	YDO'lar	PPKB, PYB, İDB	2026/1	2027/4
5	Üreticilere Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	1,2,3, 6	Kapasite Geliştirme	Bilecik YDO	-	2025/1	2026/4
6	Karanlık Gökyüzü Parkı Çalışmaları	Faaliyet	2,3,6	Tanıtım ve Yatırım Destek	Bilecik YDO	-	2026/1	2026/4
7	Tanıtım ve Markalaşma Çalışmaları	Faaliyet	4,5,6	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar	-	2024/1	2026/4
8	Teknik Destek	Destek	1,2,3, 4	Ajans Destekleri	İDB	PYB, PPKB	2025/1	2025/4
9	Anadoludakiler Kırsal Kalkınma MDP	Program	1,2,3, 4,5,6	Ajans Destekleri	PYB	İDB, MIB	2026/1	2026/4

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
10	Güdümlü Proje Çalışmaları	Proje	1,4,5,6	Ajans Destekleri	PYB	İDB, MİB, Bilecik YDO	2024/1	2026/4
11	Güdümlü Proje Desteği	Destek	4	Ajans Destekleri	PYB	PPKB, İDB, YDO'lar	2025/1	2026/4
12	Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)	Destek	1	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB, PYB, İDB	YDO'lar	2024/1	2028/4

a) Araştırma, Analiz ve Programlama

Eskişehir Hava Sporları Raporu

Eskişehir İnönü ve Sivrihisar ilçeleri gerek tarihten gelen havacılık birikimleri gerekse havacılık sporları için sahip oldukları uygun koşullar ile ülkemizin en önemli sportif havacılık merkezleri içinde yer almışlardır. İnönü'de bulunan İnönü Havacılık Eğitim Merkezi'nde her yıl ülkemizin her köşesinden gelen binlerce gence havacılığın değişik dallarında eğitimler verilerek, onları geleceğe hazırlamakta, havacılık ilgi ve sevgisini yaymaya ve aşımaya çalışılmaktadır. Eğitim merkezinde yıl boyunca planör, paraşüt, yelken kanat, yamaç paraşüt, model uçak, microlight, gyrocopter ve ultralight branşlarında eğitimler verilmektedir. Aynı şekilde Sivrihisar ilçesinde bulunan Sivrihisar Havacılık Merkezi (S.H.M.), Necati Artan Tesisleri'nde de "Batı Apronu" ve "Doğu Apronu" olmak üzere iki apron alanında yıl boyunca çeşitli havacılık faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Eskişehir'in hava sporlarında sahip olduğu mevcut potansiyeli ortaya koymak ve ajans destek/faaliyetlerine rehber olması amacıyla Eskişehir Hava Sporları Raporu hazırlanması planlanmaktadır.

Orta Sakarya Vadisi Raporu

Ülkemizin 25 sulama havzası içinde bulunan Sakarya Havzası içinde yer alan Orta Sakarya Vadisi Bilecik'in Gölpazarı, İnhisar, Yenipazar, Söğüt ve Osmaneli ile Eskişehir'in Mihalgazi ve Sarıcakaya ilçelerinden oluşmaktadır. Sakarya nehri boyunca uzanan bu ilçeler mikroklima özellikleri nedeniyle özellikle örtüaltı tarımda bölgede ön plana çıkmaktadır. TR41 Bölge Planında (2024-2028) kırsal kalkınmaya yönelik tedbir ve öncelikler doğrultusunda, kırsal alanda yapılması planlanan yatırımlar için mevcut durumu ortaya koymak amacıyla, daha önce 2015 yılında yayınlanan Orta Sakarya Vadisi Raporunun güncellenmesi planlanmaktadır.

b) İş Birliği ve Koordinasyon

Kurumlar Arası İş Birliği ve Koordinasyonun Artırılmasına Yönelik Çalışmalar

Kırsal alanda gerçekleşen faaliyetlerin çok farklı alanda çalışan kamu kurumu, sivil toplum kuruluşu ve özel sektör tarafından yürütülmesinden dolayı bu yapılar arasında zaman zaman mükerrer faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Ajans tarafından yapılacak koordinasyon çalışmaları sayesinde kırsal alana yönelik hızlı ve sonuç odaklı çalışmalar yapılması sağlanacak, benzer çalışmaların farklı kurumlar tarafından yapılması engellenerek verimlilik sağlanarak yerelde sinerji oluşturulacaktır. Bu hususta, başta yerel yönetimler olmak üzere paydaşlarla akademisyenlerin de yer alacağı odak grup toplantıları vb. katılımcı toplantılar aracılığı ile kır-kent entegrasyonu çalışmalarına yönelik koordinasyon sağlanacaktır. Ayrıca Bölge planı kapsamında Ajans tarafından kırsal kalkınmaya yönelik hedeflerin yerel yönetimlerin yaptığı çalışmalarla uyum sağlaması, kırsalda çıkan proje fikirlerini geliştirilmesi, destek mekanizmalarının doğru yönlendirilmesi ve iş birliği ve koordinasyon faaliyetleri ile birlikte kırsal alanda kapasite geliştirilmesi amacıyla TR41 Bölgesinde yer alan belediyeler ile iş birliği çalışmaları geliştirilecektir.

Anadoludakiler/Yerel Ürünleri Ticarileştirme Tema Faaliyetleri

Dünyanın karşı karşıya olduğu krizlere karşı yerel çözümler sunan Anadoludakiler projesinde, yöresel ve geleneksel ürünlerin taşıdığı potansiyelin daha iyi kullanılabilmesi, üretici-girişimci-tüketici zincirinin katma değerli ve sürdürülebilir bir yapıda işleyebilmesi önceliklendirilmektedir. Proje kapsamında bölgemizde yer alan yöresel değerlerin ortaya çıkarılması, tanıtılması ve ticarileşmesi amaçlanmaktadır. Anadoludakiler/Yerel Ürünleri Ticarileştirme Programı, Bakanlık tarafından Kalkınma Ajansları 2026 yılı teması olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda yürütülecek tüm faaliyetler Bakanlık/Genel Müdürlük koordinasyonunda gerçekleştirilecektir.

Anadolu'nun yerel değerlerini ve üretim kültürünü koruyup geliştirerek tarımsal ürünlerden mutfak kültürüne, zanaatkârlıktan coğrafi işaretli ürünlere kadar pek çok alanda yerel üretimin canlandırılması için markalaşma, tasarım, pazarlama ve dijitalleşme yoluyla bu ürünlerin ulusal ve uluslararası pazarlarda tanıtılması önemlidir. Anadoludakiler projesi ile topraklarımızın tarımsal bereketini, mutfak kültürümüzün kilerlerini dolduran birikimini, zanaatkârlarımızın becerilerinin çeşitliliğini ve zenginliğini hikâyeler ile görünür kılarak, girişimciler ve kooperatifler için yenilikçi girişim fırsatlarını ortaya çıkarmak, yerel ve bölgesel kalkınmayı desteklemek amaçlanmaktadır.

Yöresel Ürünlere Yönelik Değer Zinciri Analizi

Ajansımızca 2025 yılında başlatılan "TR41 Bölgesi Öne Çıkan Ürünlerde Değer Zinciri Analizi" çalışması kapsamında Bursa'da yetiştirilen ahududu, mavi yemiş (yaban mersini), böğürtlen ve Hasanağa Enginarı, Eskişehir'de lületaş ve Bilecik ilinde yetiştirilen Gölpazarı Cevizi, Çukuroren Biberi ve İnhisar Narı ürünleri öncelikli ürünler olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda yürütülen çalışmalar ışığında, yöresel ürünlerin üretim, satış ve pazarlamasında katma değer artırılmasına yönelik strateji ve proje geliştirme faaliyetlerinin yürütülmesi amaçlanmaktadır. Ürün bazında paydaş görüşmelerine devam edilecek, ürünlerin tanıtımı ve pazarlamasında ihtiyaç duyulabilecek ortak pazarlama, ambalajlama, markalaşma, dış ticaret vb. alanlarda altyapı ihtiyaçlarının Ajans ve diğer kurum destekleri ile karşılanması konusunda çalışmalar yapılacaktır.

Değer zinciri analizleri yapılan ürünlerin ve diğer potansiyel ürünlerin katma değerinin artırılması, yerel kimliğinin korunarak tanıtım ve markalaşma çalışmalarının yapılması, satış ve pazarlamaya yönelik faaliyetler yürütülmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda ürün bazında üretici birlikleri, ihracatçı birlikleri, ziraat odaları, üniversiteler, ilgili kamu kurum ve kuruluşları gibi tarafları bir araya getirerek çalıştaylar düzenlenmesi, stratejik yol haritalarının hedeflenmektedir.

Bu yol haritaları doğrultusunda katma değer artırılmasına yönelik üretim altyapısının güçlendirilmesi, standardizasyon, ambalajlama, paketleme, tanıtım ve markalaşma faaliyetleri ile üreticinin yönlendirilmesi sağlanacaktır.

Değer Zinciri Analizleri ile Tespit Edilen İhtiyaçlara Yönelik Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

2025 yılında başlatılan “TR41 Bölgesi Öne Çıkan Ürünlerde Değer Zinciri Analizi” çalışmasında ortaya çıkacak ihtiyaçlara yönelik yerelde kapasite geliştirme faaliyetleri, üreticilerin tasarım, modern üretim, ambalajlama, dijital pazarlama ve markalaşma konularında donanım kazanmasını sağlayarak ürünlerin katma değeri artırılabilecektir.

81 İl 81 Ürün Kapsamında Ticarileştirilen Ürünler Programı

Bakanlık tarafından yürütülen “81 il 81 ürün” programı, yerel ürünlerin ulusal ölçekte görünürlüğünü ve marka değerini artırmaya yönelik stratejik bir çabadır. Bu program, her ilin öne çıkan ürününü ticarileştirerek yerel ekonomiyi canlandırmayı hedeflemektedir. Bölgedeki ürünler bu programa dahil edilerek, hem bölgesel kalkınma desteklenecek hem de ürünlerin ulusal ve uluslararası pazarlara açılması sağlanarak üreticilere ticari anlamda yeni gelir kaynakları yaratacaktır.

Öncelikli Ürün Belirlenmesi ve Bu Ürünlerin Ticarileştirilmesi için Ortak Akıl Ve Koordinasyon Çalıştayları

Bursa, Eskişehir ve Bilecik’te yapılan analizlerde belirlenen ürünlerin ticarileştirilmesi için çok paydaşlı bir yaklaşım gerekmektedir. Paydaşların ortak akılla hareket etmesi, üretim ve pazarlama zincirinde koordinasyonu güçlendirmektedir. Çalıştaylar sayesinde üretici birlikleri, ihracatçılar, kamu kurumları ve üniversiteler arasında işbirliği gelişecek, ürünlerin markalaşma, standardizasyon ve pazarlara erişim süreçlerinde daha etkili sonuçlar alınacaktır.

İlçe, Kurum ve Paydaş Ziyaretleri

Yöresel ürünlerin üretim, pazarlama ve markalaşma süreçleri, sahadaki üreticilerin, kurumların ve paydaşların doğrudan deneyim ve görüşleriyle şekillenmektedir. Bu nedenle yerinde ziyaretler, ihtiyaçların daha somut olarak belirlenmesini mümkün kılmaktadır. İlçe ve kurum ziyaretleri, yerel paydaşlarla güçlü bir iletişim ağı kurarak, sorunların doğru tespiti ve çözümlerin etkin şekilde geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Bu süreç, katılımcı yaklaşımın güçlendirilmesini ve uygulamaların daha geniş bir tabana yayılmasını destekleyecektir.

Anadoludakiler Tanıtım ve Organizasyon Faaliyeti

Yöresel ürünlerin bilinirliğinin artırılması, tüketici algısında değer yaratılması ve kültürel mirasın korunması için tanıtım çalışmaları kritik bir rol üstlenmektedir. Bu kapsamda düzenlenecek etkinlikler, hem yerel halkı hem de dış pazarı hedeflemektedir. Tanıtım ve organizasyon faaliyetleri, ürünlerin hikâyeleştirilerek geniş kitlelere ulaştırılmasını, marka değerinin yükselmesini ve ticari potansiyelin artmasını sağlayacaktır. Bu süreçte info tur, fam trip, fotoğraf çekimleri gibi tanıtım odaklı çalışmalar da gerçekleştirilecek, böylece ürünlerin tanıtım gücü daha da pekiştirilecektir.

Yerel Ürün Tanıtım Materyalleri Hazırlanması

TR41 Bölgesi'nin öne çıkan yerel ürünlerine yönelik belgesel içerikler, kataloglar ve çeşitli tanıtım materyalleri hazırlanacaktır. Anadolu'nun tarımsal ürünleri, mutfak kültürü, zanaatkârlığı ve coğrafi işaretli değerleri görsel ve yazılı materyaller aracılığıyla ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtılacak; bu yolla markalaşma, pazarlama ve katma değer artırılması hedeflenecektir.

TR41 Bölgesi Yerel Ürünlerinin Fuar ve Sergilerde Temsili

Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerine özgü tarımsal ürünler, mutfak kültürü, zanaatkârlık ve coğrafi işaretli değerler; ulusal ve uluslararası tarım, gıda, el sanatları ve turizm fuarları ile sergilerde temsil edilecektir. Ürünlerin görünürlüğü artırılması, markalaşma ve dış pazarlara erişim imkânının güçlendirilmesi için fuarlara katılım sağlanabilecektir.

Kadın Kooperatifleri ve Sektör KOBİ'lerinin E-Ticaret Platformlarına Entegrasyonu

Kadın kooperatifleri ve yerel ürün üreten sektör KOBİ'lerinin ürünlerini ulusal ve uluslararası e-ticaret platformlarında satışa sunabilmeleri için eğitim, teknik destek ve dijital pazarlama faaliyetleri gerçekleştirilecektir. Bölgeye özgü tarımsal ürünler, mutfak kültürü unsurları, zanaatkârlık ürünleri ve coğrafi işaretli değerlerin dijital pazarlama ve e-ticaret platformlarında daha geniş kitlelere ulaşması sağlanacaktır. Bu doğrultuda ilgililere yönelik eğitimler, dijital vitrin tasarımı, lojistik süreçlere adaptasyon ve ulusal/uluslararası e-ticaret ağlarına erişim konularında destekler sunulacak; böylece yerel ürünlerin markalaşması ve katma değerinin artırılması hedeflenecektir.

Yenilikçi Tasarım ve Teknoloji ile Sergi Ürünlerinin Hazırlanması

TR41 Bölgesi'nin yerel ürünleri, Anadolu'dakiler sergilerine gönderilmeden önce yenilikçi tasarım ve ambalajlama teknikleri ile hazırlanacak; QR kod, AR ve dijital etiketleme gibi teknolojilerle ürün hikâyeleri ve yöresel değerler interaktif biçimde sunulacaktır. Bu sayede sergi deneyimi zenginleştirilecek ve yerel üreticilerin markalaşma potansiyeli güçlendirilecektir.

c) Kapasite Geliştirme

Üreticilere Yönelik Çalışmalar

TR41 Bölgesi'nde üretim yapan çiftçi ve yöresel ürün üreticilerinin kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik bir dizi kapsamlı faaliyet yürütülecektir. Bu faaliyetler; akıllı ve iyi tarım uygulamaları, hayvancılıkta

sürdürülebilir teknikler, toprak analizi ve ürün deseni planlaması, ilaçlama ve gübreleme kalibrasyonu, finansal okuryazarlık, aracısız pazarlama ve e-ticaret gibi çeşitli alanları kapsayacaktır. Üreticilerin, buldukları bölgenin koşullarına uygun stratejik üretim kararları almalarını sağlamak için toprak analizleri, ürün deseni çalışmaları, ilaçlama ve gübreleme uygulamalarında doğru miktar ve yöntemlerin kullanılması için kalibrasyon çalışmalarıyla üreticilere rehberlik edilecektir. Birincil tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ilişkin çalışmalar, teknolojik yöntemlerin kullanımı yoluyla dünyadaki iyi uygulama örneklerinin bölge çiftçisine anlatılması/öğretilmesi şeklinde gerçekleştirilecektir. Bu sayede, üreticiler hem verimliliklerini artıracak hem de çevre dostu tarım tekniklerine uyum sağlayabileceklerdir. Bu hedef göz önüne alınarak Bilecik ilinde hayvancılık çalıştay düzenlenmesi planlanmaktadır.

Faaliyetler sadece eğitimlerle sınırlı kalmayacak olup; üreticilere teknik destek, danışmanlık ve doğrudan pazarlama olanakları sunularak daha geniş kapsamlı bir destek sağlanacaktır. İlave olarak dijital platformlar üzerinden ürünlerin aracısız şekilde pazarlanabilmesi ve e-ticaret fırsatlarından faydalanmaları konusunda üreticilere rehberlik edilecektir. Böylelikle, bu tür imkanlara ulaşmakta zorluk yaşayan ya da bu ihtiyaçların farkında olmayan üreticilere destek sağlanarak, bölgenin tarımsal kapasitesinin artırılması ve üreticilerin ekonomik dayanıklılığının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Bilecik Bölgesel Hayvancılık Çalıştay ile ilin küçük-orta ölçekli hayvancılık işletmelerini sürdürülebilir büyüme eksenine taşınması amaçlanmaktadır. Çalıştay ile politika yapıcı-sektör diyalogunu aynı masada buluşturmak, Yeşil Mutabakat, kayıtlı üretim ve verim artışı konularında güncel yol haritasını netleştirmek hedeflenmektedir. B2B eşleştirme seansında yem-aşı tedarikçileri, süt-et alıcıları, banka ve sigorta temsilcileriyle görüşmeler planlanmıştır. Çalıştay; Bilecik ilinde hayvancılığın modernizasyonu ile hem üretici gelirini artırma hem de ilin yeşil ve kayıtlı üretim göstergelerini ivmelendirmesi için bir katalizör olacaktır.

d) Tanıtım ve Yatırım Destek

Karanlık Gökyüzü Parkı Çalışmaları

Bilecik Yenipazar İlçesi Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkı bölgesinde tespit edilen karanlık gökyüzü gözlem alanının ışık kirliliği ölçümleri yapılarak 2024'te bilimsel bir rapor haline getirilmiştir; bu rapordaki ölçümlerin alanın karanlık seviyesini teyit etmek için yeni yılda da tekrarlanması gerekecektir. Bu raporlar ile birlikte tüm etkinliklerin raporlaştırılarak alanın uluslararası karanlık gökyüzü parkı olarak haritaya eklenmesi için Dark Sky International'a yapılan başvuru süreci takip edilecektir. Bölgenin hem ulusal hem de uluslararası anlamda karanlık gökyüzü parkı niteliği kazanması sağlanacaktır. Bu sayede kanyon ve tabiat parkı alanının bilinirliğinin artırılması, bölgeye uygun ihtiyaç duyulan yatırımların çekilmesi, bölgenin ulusal ve uluslararası gökyüzü gözlem noktaları arasına girerek ziyaretçilerin rotasına dahil olması amaçlanmaktadır. Konuyla ilgili 2025 yılı Ağustos ayında üç günlük Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği BEBKA tarafından; Bilecik Valiliği koordinasyonunda ve TÜBİTAK iş birliği ile gerçekleştirilmiştir. 400 katılımcı ile gerçekleşen etkinlikte uzman ekiplerce atölyeler düzenlenmiş, yapılan sunumlarla her yaşta katılımcıya astronomi eğitimleri verilmiştir. Ayrıca gece alanda hazır bulunan teleskoplar ile gezegen ve yıldız gözlemleri yapılmıştır.

Tanıtım ve Markalaşma Çalışmaları

İllerin yöresel ürünlerini, tarihi değerlerini, somut olmayan kültürel miraslarını ve, turizm imkanları gibi potansiyellerini kayıt altına almak, tanıtmak, markalaştırmak ve gelecek kuşaklara aktarmak amacıyla tanıtım faaliyetlerinin yürütülmesi, gezi rotalarının belirlenmesi, kültürel değerlere ilişkin envanter çıkarılması, dijital platformlar da dahil olmak üzere tanıtım materyallerinin hazırlanması ve kurumsal kapasiteyi geliştirmeye yönelik eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi ve çeşitli etkinlik ve organizasyonlara katılım sağlanması planlanmaktadır.

e) Ajans Destekleri

Teknik Destek

Amaç

TR41 Bölgesindeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına; eğitim alınması, program ve plan hazırlanmasına katkı sağlanması, danışmanlık hizmeti alınması gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici faaliyetler ile destek sağlamaktır.

Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

“Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği”nin 32. Maddesinde yer aldığı şekliyle ajanslar, yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmaları için eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici teknik destek hizmetleri sağlayabilmektedir.

Çıktı Hedefleri

Tablo 14. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Teknik Destek Kapsamında Düzenlenen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi	90	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Faaliyetinden Doğrudan Faydalanan STK Sayısı	Kişi	5	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Kapsamında Danışmanlık Hizmeti Alan Kişi Sayısı	Kişi	20	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek programından faydalanan kurum/kuruluş sayısı	Adet	10	Proje Nihai Raporu
Proje Hazırlama Becerisi Kazanan Kişi Sayısı	Kişi	20	Proje Nihai Raporu

İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik teknik desteğin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak bilgilendirme yapılacaktır. Hizmet satın almaları sunulan teknik şartnamelere uygun olarak Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

Anadoludakiler Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı

Amaç

2026 yılı Anadoludakiler Kırsal Kalkınma Mali Destek Programının amacı; Bursa, Eskişehir, Bilecik Bölgesinde kırsal alanlarda tarım ve sanayi iş birliğinin güçlendirilmesi ve ekonomik çeşitliliğin oluşturularak gelir artışına katkı sağlanmasıdır.

Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinden oluşan TR41 bölgesi; sanayi alanındaki yüksek gücü ve kapasitesinin yanı sıra, sahip olduğu orman ve su varlıkları, bitki örtüsü ve tarımsal çeşitlilik ile birlikte tarihi ve kültürel değerler bakımından da önemli bir potansiyele ve avantaja sahiptir. Kırsalda tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ek olarak, çıkan ürünlerin işlenmesi, marka-tescil faaliyetleri, eko-turizm, kırsal turizm, kentten kıra dönüş gibi birçok çalışmanın yanı sıra turizm tanıtımında bölge zenginlikleri açısından kültür, doğa, tarih, sağlık alanlarında faaliyetler Bölgemizde aktif şekilde yürütülmektedir.

Bölgemizde kır-kent dengesinin gözetilerek kırsal alanlarda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesiyle sürdürülebilir kırsal kalkınmanın sağlanması; yerel zenginliklerin ve turizm potansiyelinin değerlendirilerek turizmde rekabet gücünün artırılması amacıyla Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı tarafından Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı yürütülmektedir.

Sonuç odaklı program kapsamında, kırsalda yaşayan nüfusa hizmet veren ve kâr amacı gütmeyen kurum/kuruluşlara yönelik olarak Anadoludakiler Kırsal Kalkınma Mali Destek Programına çıkılması planlanmıştır. Bu programla; kırsalda üretilen tarım ürünlerinin katma değerlerinin ve pazarlama imkânlarının artırılması, kırsalda yürütülen tarımsal faaliyetlerde kaynak verimliliğinin ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması, tarımsal üretimde katma değeri artıracak yenilikçi teknolojilerin ve akıllı tarım uygulamalarının kullanılması ve yaygınlaştırılması ile kırsalda turizmin ve yöreye özgü değerlerin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi hedeflenmektedir. 2026 yılı teması olan "Anadoludakiler/Yerel Ürünleri Ticarileştirme" konusu bu mali destek programında önceliklendirilecektir.

Çıktı Hedefleri

Tablo 15. Anadoludakiler Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Sürekli İstihdam	Kişi	15	SGK kayıtları
Doğrudan Faydalanıcı Sayısı	Kişi	25	KAYS

İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik desteğin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak bilgilendirme yapılacaktır. Hizmet satın almaları sunulan teknik şartnamelere uygun olarak Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

Güdümlü Proje 1: Edebalı Havzası Tanıtım ve Karşılama Merkezi Projesi

Amaç

Bilecik ili Merkez ilçesi Şeyh Edebalı Külliyesi bölgesinde eksik olan restoran, hediyelik eşya ve satış alanı gibi ticari işletmeler ile turist karşılama merkezi ofisinin alana kazandırılması amaçlanmaktadır. Her yıl ortalama 1 milyon ziyaretçi alan bölgede herhangi bir profesyonel işletme ve rehberlik hizmeti olmayışı önemli bir eksiklik oluşturmaktadır. İl Özel İdaresi ekipleri tarafından bölgede yürütülen sokak sağlıklılaştırma çalışmaları ile proje bütüncül bir etki uyandırarak, alan tarihi kimliğine kavuşturulacak ve tam anlamıyla bir turizm odağı haline gelecektir.

Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

İlin en turistik ve 12 ay boyunca ziyaretçi alan bölgesinde eksik olan hizmetlerin kazandırılması, turizmden gelir elde edilebilmesi için odak alanların oluşturulması, hizmetleri sağlarken dezavantajlı gruplardan gerçekleştirilecek istihdam ile bu gruplara katkı sağlanması ve ilin marka değerinin artması yolu ile kalkınmanın kültür/tarih turizmi ile ivmelendirilmesi hedefleri temel müdahale gerekçesini oluşturmaktadır.

Çıktı Hedefleri

Tablo 16. Güdümlü Proje Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Restoran	Adet	1	BEBKA, İl Özel İdaresi
Satış Alanları	Adet	3	BEBKA, İl Özel İdaresi
Karşılama Merkezi	Adet	1	BEBKA, İl Özel İdaresi
Eğitim alacak kişi sayısı	Kişi	36	BEBKA, İl Özel İdaresi

İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik desteğin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak bilgilendirme yapılacaktır. Hizmet satın almaları sunulan teknik şartnamelere uygun olarak Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

Güdümlü Proje 2: Beylikten İmparatorluğa: Söğüt Dijital Tarih Müzesi Projesi

Amaç

Söğüt ilçesi Kayhan Mahallesi'nde yer alan Ertuğrul Gazi Türbe alanı içerisinde, âtil durumdaki Halime Hatun Mescidi'nin Dijital Tarih Müzesi'ne dönüştürülmesi amaçlanmaktadır. Her yıl yaklaşık bir milyon ziyaretçiyi ağırlayan bu tarihi bölgede, modern müzecilik anlayışını yansıtan dijital uygulamaların eksikliği önemli bir boşluk yaratmaktadır. Müze ile birlikte, ziyaretçilere tarihî olayları interaktif teknolojilerle deneyimleme imkânı sunularak, bölgenin kültürel mirası çağdaş yöntemlerle tanıtılacaktır. Proje kapsamında, kafe alanı da oluşturularak ziyaretçi deneyimi zenginleştirilecek, tarihi alanın sürdürülebilir bir turizm odağı haline gelmesi sağlanacaktır. İlçede yürütülen diğer turizm altyapısı çalışmalarısıyla bütünleşen bu proje, Söğüt'ün tarihî kimliğini yeniden canlandırarak, bölgeye ekonomik ve sosyal açıdan katma değer kazandıracaktır.

Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Söğüt ilçesi, Osmanlı Devleti'nin doğduğu topraklar olarak tarihsel açıdan büyük bir öneme sahiptir ve yıl boyunca yoğun ziyaretçi çeken bir destinasyon niteliğindedir. Her yıl düzenlenen Ertuğrul Gazi'yi Anma ve Yörük Şenlikleri ile dikkat çeken ilçe, tarih ve kültür turizmi açısından önemli bir potansiyele sahip olmasına rağmen, ziyaretçilere sunulan temel hizmetlerin (rehberlik, dinlenme alanları, hediyelik eşya ve yeme-içme gibi) yetersizliği nedeniyle bu potansiyel yeterince değerlendirilememektedir. Bu müdahale, Söğüt'te turizm odaklarının çeşitlendirilerek gelir getirici hizmet alanlarının oluşturulması, tarihi alanların ziyaretçilere daha nitelikli sunulması, dezavantajlı grupların istihdamıyla sosyal katılımın artırılması ve ilçenin marka değerinin güçlendirilerek yerel kalkınmanın tarih/kültür turizmi aracılığıyla desteklenmesini hedeflemektedir.

Çıktı Hedefleri

Tablo 17. Güdümlü Proje Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Dijital Tarih Müzesi	Adet	1	BEBKA, Söğüt Belediye Başkanlığı
Kafe	Adet	1	BEBKA, Söğüt Belediye Başkanlığı
Kamuya ve topluma kazandırılan âtil bina sayısı	Adet	1	BEBKA, Söğüt Belediye Başkanlığı
Proje yazma deneyimi kazanan kişi sayısı	Kişi	7	BEBKA, Söğüt Belediye Başkanlığı

İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik desteğin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak bilgilendirme yapılacaktır. Hizmet satın almaları sunulan teknik şartnamelere uygun olarak Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

Güdümlü Proje Desteği

Yıl içinde gerçekleştirilen güdümlü proje ziyaretleri neticesinde ortaya çıkan güdümlü proje konuları detaylı olarak çalışılacaktır. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, üniversiteler, ticaret ve sanayi odaları, ticaret borsaları, organize sanayi bölgeleri ve diğer ilgili paydaşlar ziyaret edilmektedir.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)

Amaç

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)'in amacı, başta sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi düşük olan il ve ilçelerde olmak üzere uygulandığı yerlerde yerel dinamikleri harekete geçirerek yoksulluk, göç ve kentleşmeden kaynaklanan sosyal sorunları gidermek, değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara karşılık vermek, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak, istihdam edilebilirliği artırmak, sosyal içermeyi, sosyal girişimciliği ve yenilikçiliği desteklemek ve sosyal sorumluluk uygulamalarını yaygınlaştırmaktır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu çerçevesinde bölgemizde konu ile ilgili proje geliştirme süreci Ajansımız tarafından yürütülecektir.

Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Kalkınma Ajansları, Bölge vizyonuna ulaşmak üzere çeşitli proje ve faaliyetleri desteklemektedir. Bölgemizde sosyal gelişimin de desteklenmesi hedeflenerek toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif şekilde katılmasının sağlanması amacıyla Ajansımız, Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programını (SOGEP) yürütmüştür. Program ile kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının projelerine destek verilecektir.

Program kapsamında belirlenen öncelikler kapsamında; istihdamın artırılmasına amacıyla mesleki bilgi ve becerilerin geliştirilmesi ile bölgedeki ihtiyaçlara uygun alanlarda nitelikli ve üretken beşerî sermayenin geliştirilmesi, sosyal girişimlerin kurulması ve kapasitelerinin artırılması, istihdam edilebilirliğe ve sosyal içermeye ilişkin yenilikçi modeller geliştirilmesi, sosyal girişimcilik ve sosyal yenilikçilik alanlarında hizmet veren hızlandırıcı programların uygulanması, toplumun dezavantajlı kesimlerinin yaşam kalitelerinin yükseltilmesi ve bu kesime sunulan hizmetlerin kalitesinin artırılması, sosyal sorunların çözümünde sosyal sorumluluk uygulamalarının geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla Ajansımız SOGEP kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarına, yerel yönetimlere, bölgedeki sivil toplum kuruluşlarına destek sağlayacaktır.

Çıktı Hedefleri

Tablo 18. SOGEP Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Program kapsamında gerçekleşen destek tutarı	Milyon TL	77,2 ¹⁷	BEBKA

Faaliyet ve Bütçe Planı

SOGEP kapsamında 2026 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan faaliyete ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 19. SOGEP Faaliyet Planı ve Bütçe

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)	Destek	1	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB, PYB, İDB	YDO'lar	2024/1	2028/4

İzleme ve Değerlendirme

İzleme ve Değerlendirme Birimi, SOGEP kapsamında desteklenen projelerin satın alma, izleme ve değerlendirmesini yapacak, sonuç ve çıktıların takibini gerçekleştirecektir.

h) İzleme ve Değerlendirme

Kırsal kalkınma faaliyetlerinin ana yürütücüsü BEBKA olacak ve Valilikler eliyle koordinasyon sağlanacak, kaymakamlıklar, il ve ilçe belediyeleri, Kültür ve Turizm il müdürlükleri, Tarım ve Orman il ve ilçe müdürlükleri, Ticaret ve Sanayi Odaları, üniversiteler, seyahat acenteleri, oteller ve ilgili birlikleri ile ilgili STK'lar paydaş olacaktır. Kamu kuruluşları, çatı kuruluşlar ve iletişim platformları ile ortak toplantı ve çalışmalar paylaşılacak ve istişare edilecektir. Yıllık çalışma programları ve yönetim planı doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi, faaliyetten sorumlu birim ve faaliyetle ilgili birim tarafından yapılacak olup çıktı göstergeleri üzerinden sonuç odaklı programın değerlendirilmesi gerçekleştirilecektir. Kırsal Kalkınma SOP kapsamına alınabilecek 2025 yılı ve öncesinde yürütülen faaliyetler ve açıklamaları aşağıda yer almaktadır:

¹⁷ 2022 ve 2023 SOGEP MDP'ler kapsamında projeler henüz tamamlanamadığı için gerçekleşen tutarlar net değildir. Ancak, 2019-2023 SOGEP projeleri toplam destek tutarı onaylanan bütçe artışları sonrası 38,2 milyon TL'dir. 2024 SOGEP projelerinin sözleşmeleri henüz imzalanmamış olup, 15.000.000 TL kaynak öngörülmüştür. 2025 SOGEP kapsamında ise 12.000.000 TL kaynak öngörülmüştür. 2026 SOGEP kapsamında ise 12.000.000 TL kaynak öngörülmektedir.

Tablo 20. KKSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
TR41 Bölgesi Öne Çıkan Ürünlerde Değer Zinciri Analizi Çalışması	Bursa'da yetiştirilen üzümü meyvelerden ahududu, mavi yemiş (yaban mersini), böğürtlen ve Hasanağa Enginarı, Eskişehir'de lületaşı ve Bilecik ilinde yetiştirilen Göl pazarı Cevizi, Çukurören Biberi ve İnhisar Narı için analiz raporları hazırlanmıştır.	Aralık 2025
Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkı Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği	Bilecik Yenipazar ilçesi Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkında 22-24 Ağustos 2025 tarihleri arasında üç günlük Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği BEBKA tarafından; Bilecik Valiliği koordinasyonunda ve TÜBİTAK iş birliği ile gerçekleştirildi.	Ağustos 2025
Eskişehir Kadın Kooperatifleri Paneli	Eskişehir Ticaret Odası (ETO), TOBB Eskişehir İl Kadın Girişimciler Kurulu ve Eskişehir Ticaret İl Müdürlüğü iş birliğinde düzenlenen panele yaklaşık 50 kadın kooperatifi temsilcisi katıldı.	Nisan 2024
Bölgesel Kırsal Kalkınma Stratejisi	Tamamlandı.	Eylül 2023
Bilecik Uygulamalı E-Ticaret ve Dijital Pazarlama Eğitimi	Eğitim ile el işi üretim yapan ortalama 60 katılımcıya 36 saat e-ticaret eğitimi verilmiş ve uluslararası Pazar ile tanışmaları sağlanmıştır.	Haziran 2023
İlçe Raporlarının Güncellenmesi	Raporların mevcut durum güncellemeleri yapıldı. İlçe bazlı anketler uygulandı. Bölge Planı ilçe ziyaretleri ile birlikte güncellemeler yapıldı. Tamamlandı.	Ocak 2021 – Haziran 2023
Bilecik Çiftçilere Yönelik Finansal Okur-Yazarlık Eğitimi	Söğüt-Çaltı'da Çiftçilere Yönelik Finansal Okur-Yazarlık Eğitimi verilmiş ve 25 çiftçi ile üniversite arasında bağlantı kurulmasına öncü olunmuştur.	Mart 2023
Bilecik Doğa Sporları ve Turizm Çalıştayı	Doğa Sporları profesyonellerinin Bilecik'te yürüttükleri faaliyetlere ilişkin sunumları ile gerçekleşmiş ve ilin potansiyeli hakkında gelecek kurgusu istişare edilmiştir.	Aralık 2022
Bilecik Arıcılık ve Arı Ürünleri Çalıştayı	400'ün üzerinde katılımcı ile gerçekleşmiştir.	Kasım 2022
Eskişehir Sağlık Turizmi Rehberi	1 adet Sağlık Turizmi Rehberi	Ekim 2022
Doğa ve Spor Turizmi Tanıtım Videolarının Hazırlanması	Videoların Çekilmesi Videoların ilgili kurum ve kuruluşlar aracılığıyla yayılması	Eylül 2022
Bursa Turizm Tanıtım ve Marka Stratejisinin Geliştirilmesi	Mevcut Durum Analizi Raporu Uluslararası Kıyaslama Analizi Ziyaretçi profili oluşturuldu(persona) Bursa tur rotaları ve alt destinasyonlar belirlendi. Görsel tasarım ve iletişim kimliği oluşturuldu. Fotoğraf çekimi yapıldı. Strateji, eylem planı ve yol haritası geliştirildi. Çevrimiçi platform oluşturuldu.	Temmuz 2022
Bilecik Üretici Kadın Topluluklarına Yönelik Eğitim ve Danışmanlık Programı	9 kadın üretici topluluğuna; ürün tasarımı ve yönetimi, marka tasarımı ve marka yönetimi, lojistik ve stok yönetimi, dijital girişimcilik ve e-ticaret, liderlik ve ekip yönetimi, stratejik planlama konularında 48 saat eğitim ve 48 saat danışmanlık hizmeti verildi.	Mart 2022
Bilecik Foto Safari	2 sosyal medya fenomeni 3 gün boyunca Bilecik'in turizm alanlarını gezmiş ve hesaplarından yayınlamıştır. Paylaşımlar 3,5 milyon etkileşim almıştır.	Kasım 2021

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
Yatırım Teşvik Broşürleri	Değişen mevzuat çerçevesinde bölge illerimize ait yatırım teşvik broşürleri Türkçe, İngilizce ve Arapça dillerinde hazırlandı.	Eylül 2021
Söğüt'ün Tarihi Alanlarına Yönelik Eylem Planı	Rapor hazırlandı. Toplam 47 adet proje fikri ortaya kondu.	Ocak-Eylül 2021
Eskişehir Foto Safari Programı	4 milyon takipçisi olan sosyal medya fenomenleri Eskişehir'de ağırlandı. Profesyonel olarak Eskişehir turizm değerlerine odaklanarak 160 profesyonel fotoğraf çekildi. Fenomenler sosyal medya hesaplarından 48 hikâye, 12 post paylaşarak il turizmi ve Ajans tanıtıldı.	Ağustos 2020
Eskişehir Turizm Kaynaklarının / Temalarının Mekânsal Analizi ile Turizm Pazarlama Stratejisi	Mekânsal Analizler yapıldı. Eskişehir ilinin turizm kaynakları ve temaları tespit edildi. Hedef ülkeler ve turizm kaynakları eşleştirildi Pazarlama stratejisi oluşturuldu. 1 Adet Sonuç Raporu hazırlandı.	Temmuz 2020
Kırsal Turizmde Yöresel Ürünlerin Değerlendirilmesi Webinarı	İklim değişimlerinin turizme ve tarıma etkisi, yeni gıda kaynaklarının ortaya çıkışı, yöresel ürünlerin bilinirliği ve sağlık temaları işlendi. COVID-19 Sonrası turizmde yiyecek içecek sektöründeki gelişmeler irdelendi. Yaygın olarak bilinmeyen yiyecek içecek kaynaklarımızın kırsal turizmle ekonomiye kazandırılması konuları ele alındı. Yaklaşık 2.800 kişi izleyici	Haziran 2020
Eskişehir İl Rehberi (Korece)	1 adet Korece Turizm İl Rehberi	Şubat 2020

3. KURUMSAL GELİŞİM

Kurumsal Gelişimin amacı, Ajansın vizyon ve misyonu çerçevesinde Bölge Planı ve Ajansın Kurumsal Stratejik Planına uygun olacak şekilde Sonuç Odaklı Programların ve Yerel Kalkınma Fırsatları faaliyetlerinin etkin ve şeffaf bir şekilde yürütülmesini temin etmektir.

Ajansın organizasyon yapısı, insan kaynakları, kurumsal iletişim gibi konulardaki faaliyetlerini içermek üzere hazırlanan kurumsal gelişim kapsamında organizasyon yapısının performans odaklı bir sisteme kavuşturulmasına ve personel yetkinliğinin artırılmasına odaklanan bir strateji benimsenmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hedef ve yetkinliklere dayalı bir Performans Değerlendirme Sistemi kurulmuştur. Personelin mevcut performansını ölçerek geleceğe yönelik motivasyonunun ve performansının artırılması hedeflenmektedir. Performans Değerlendirme sisteminin kapsamında;

- Temel yetkinlikler ve seçimlerlik yetkinlikler tüm personel için yetkinlik havuzundan seçilmiştir.
- Görev tanımı ile ilişkili ve bağlantılı olarak gerçekleştirmesi beklenen; ulaşılabilir, makul, belirli, ölçülebilir, gerçekçi ve sonuç odaklı hedefler belirlenmiştir.
- Personel performans yönetim sisteminin uygulanması ile eğitim planlarının yapılmasında, terfi kararlarında, performans ödemesinde, birim veya görev yeri değişiklikleri gibi birçok insan kaynaklarına ilişkin çalışmalarda kullanılabilecektir.

Kurumsal iletişim ve tanıtım faaliyetleri, bölgede kurumsal iletişim ve koordinasyonun geliştirilmesine sağlayacağı katkıların yanı sıra ulusal ve uluslararası düzeyde de Ajansın tanıtımına ve çeşitli kurumlarla iş birliği geliştirmesine zemin hazırlayacaktır.

a) Çıktı Hedefleri

Sonuç Odaklı Programların ve Yerel Kalkınma Fırsatları faaliyetlerinin etkin ve şeffaf bir şekilde yürütülmesini temin etmesi amacıyla hazırlanan “Kurumsal Gelişim” çıktı hedefleri aşağıdadır:

Tablo 21. Kurumsal Gelişim Çıktı Göstergeleri

No	Alt Bileşen	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Araştırma, Analiz ve Programlama	İş Yüğü Analiz Çalışması	Adet	1	BEBKA
2	Araştırma, Analiz ve Programlama	Eğitim İhtiyaç Analizi Raporu	Adet	1	BEBKA
3	Araştırma, Analiz ve Programlama	Ekonomi Göstergeleri Bülten Sayısı	Adet	4	BEBKA
4	Araştırma, Analiz ve Programlama	Çalışma Programı ve Bütçe	Adet	1	BEBKA
5	İş Birliği ve Koordinasyon	SOP Yönetim Planı	Adet	3	BEBKA
6	Tanıtım ve Yatırım Destek	Yönetim Kurulu Toplantısı	Adet	6	BEBKA
7	Kapasite Geliştirme	Personel Başına Alınan Eğitimler	Gün	5	BEBKA
8	Kapasite Geliştirme	Ajans personelinin performansını ve ajansa bağlılığını artırıcı faaliyetler kapsamında yapılan etkinlik/toplantılar	Adet/Yıl	1	BEBKA

No	Alt Bileşen	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
9	Tanıtım ve Yatırım Destek	Bilgilendirme Yapılan Yatırımcı Sayısı	Adet	150	KAYSIDO
10	Ajans Destekleri	Proje Teklif Çağrılarının Program Açılış ve Bilgilendirme Toplantıları	Adet	10	BEBKA
11	Ajans Destekleri	Teknik yardım masasında yardım edilen başvuru sahibi	Kişi	100	BEBKA
12	Ajans Destekleri	Proje Yazma Eğitimlerine Katılan Kişi Sayısı	Kişi	750	BEBKA

b) Faaliyet Planı ve Bütçe

Kurumsal Gelişim kapsamında 2025 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 22. Kurumsal Gelişim Faaliyet Planı ve Bütçe

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	İşgücü Planlaması ve İş Yükü Analizi	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	MİB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
2	Hizmet içi Eğitim İhtiyaçlarının Analizi	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	MİB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
3	Ekonomi Göstergeleri Bülteni	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB	PPKB	2026/1	2026/4
4	Çalışma Programı ve Bütçe Hazırlanması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB/MİB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
5	SOP'ların Kurgulanması ve Yönetim Planlarının Hazırlanması	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	PPKB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
6	Yurt Dışı Kalkınma Ajansları ve Diğer İlgili Kurumlarla İş Birliği Faaliyetleri	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	PPKB	Tüm Birimler	2025/1	2026/4
7	Ajans Performans Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	MİB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
8	Hizmet İçi Planlı ve Plansız Eğitimlerin Alınması	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	MİB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
9	Ajansın Personelinin Bilgi ve Tecrübesinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	MİB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
10	Ajans Personelinin Performansını ve Ajansa Bağlılığını Artırıcı Faaliyetler	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	MIŞ	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
11	Kurumsal İletişim Faaliyetleri için Genel Paydaş Veri Tabanının Geliştirilmesi ve Takibi	Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
12	Kurumsal İletişim	Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
13	Ajansın Tanıtılması ve Temsil Edilmesine Yönelik Faaliyetlerinin Yürütülmesi	Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
14	Ajans Faaliyetleri ve Desteklerinin Tanıtımına Yönelik Faaliyetlerin Yürütülmesi	Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
15	Yatırımcılara Yönelik Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetlerinin Yapılması	Yatırım Destek Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar		2026/1	2026/4
16	Yatırım Yerine İlişkin Faaliyetler	Yatırım Destek Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar		2026/1	2026/4
17	Teşvik Sistemi Kapsamında Faaliyetlerin Yürütülmesi	Yatırım Destek Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar		2026/1	2026/4
18	Proje Teklif Çağrılarını Öncelik Belirleme Toplantıları Düzenlenmesi	Proje	Ajans Destekleri	PPKB ve PYB		2026/1	2026/4
19	Mali Destek Programları Kapsamında Yürütülecek Diğer Faaliyetler	Proje	Ajans Destekleri	PYB		2026/1	2026/4
20	Proje Teklif Çağrılarında Ait Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması	Proje	Ajans Destekleri	PYB		2026/1	2026/4
21	Proje Teklif Çağrılarının İlanı ve Bilgilendirme Yapılması	Proje	Ajans Destekleri	PYB		2026/1	2026/4

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
22	Güdümlü Proje Desteği Bilgilendirme ve Proje Geliştirme Faaliyetleri	Proje	Ajans Destekleri	PYB	İDB, PPKB	2025/1	2026/4
23	İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri	Proje	Ajans Destekleri	İDB		2025/1	2026/4
24	Tamamlanan Projelere Denetimlerin Gerçekleştirilmesi	Proje	Ajans Destekleri	İDB		2025/1	2026/4
25	AB Proje Geliştirme Çalışmaları	Faaliyet	AB ve Dış Kaynaklı Projeler	PYB	Tüm Birimler	2025/1	2026/4
27	Personel Ödemeleri	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm Birimler	2026/1	2026/4
28	İç Kontrol Sisteminin Geliştirilmesi	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm Birimler	2026/4	2026/4
29	Ajans Genel İdari Faaliyetlerinin Yürütülmesi	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm birimler	2026/1	2026/4
30	Merkez Ofis ve Yatırım Destek Ofislerinin Tadilatı, Tefrişatı ve Düzenlenmesi	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm birimler	2026/1	2026/4
31	Araç Kiralanması/Satın alınması ve Akaryakıt vb. Giderlerinin Karşıllanması	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm birimler	2026/1	2026/4
32	Kurumun İhtiyaç Duyduğu Bilgisayar, Ağ Bağlantıları, Diğer Donanımların ve Yazılımların Temini	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm birimler	2026/1	2026/4
33	Yıllık ve Ara Faaliyet Raporları	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	PPKB	Tüm birimler	2026/1	2026/4

a) Araştırma, Analiz ve Programlama

İşgücü Planlaması ve İş Yükü Analizi

Kurumsal Gelişme kapsamında Ajansın ihtiyaç duyduğu personelin tespiti için birim bazında iş yükü analizi yapılacaktır. Söz konusu çalışmaya ait sonuçlar her yıl aralık ayında Yönetim Kuruluna sunulan İnsan Kaynakları planlama raporunda yer verilecektir.

Personel Temini

Ajansımızın ihtiyaçları doğrultusunda, alanında uzmanlaşmış, meslek ilkelerine bağlı, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan niteliklere sahip uzman ve destek personeli istihdam edilebilmesi amacıyla Bakanlığa talepte bulunulmuştur. Bu kapsamda, 16/07/2025 tarihli ve 2025-258 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Ajansımıza 5 uzman personel alımı uygun bulunmuştur. Uzman personelin istihdamına ilişkin süreç başlatılmış olup, personel ilanı ve mülakat sürecinin 2025 yılı sonuna kadar tamamlanması planlanmaktadır.

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında danışma/santral/haberleşme, temizlik ve şoförlük hizmetleri için Bursa'da 5 kişi, Bilecik ve Eskişehir'de birer kişi sürekli işçi olarak istihdam edilmektedir. Ajans Yönetim Kurulu, sürekli işçi istihdam edilebilmesine yönelik karar almış ve talep Bakanlığa iletilmiştir. 2026 yılında söz konusu talebin onaylanması durumunda 4 adet Güvenlik Personeli, 1 adet Temizlik Personeli ve 1 Adet Teknik Personel İŞKUR aracılığı ile istihdam edilecektir.

Hizmet İçi Eğitim İhtiyacının Analizi

Kurumsal gelişim kapsamında mevcut ve yeni istihdam edilecek ajans personelinin eğitim ihtiyaçları tespit edilecektir. Eğitim ihtiyaçlarının analiz edilebilmesi için tüm personele yönelik anket çalışması yapılacaktır. İlgili konularda eğitime ihtiyacı olan personele kurum içinden veya kurum dışından eğitimleri tamamlanacaktır.

Eğitim ihtiyaçlarına ilişkin tüm veriler toplanarak eğitim ihtiyaç analizi neticesinde öngörülen eğitimler 2026 yılı içerisinde temin edilecektir.

Ekonomi Göstergeleri Bülteninin Yayımlanması

2011 yılında yayımlanmaya başlayan bir bülten ile ulusal, bölgesel ve il düzeylerinde temel ekonomi göstergeleri bir araya getirilerek yaşanan ekonomik değişimlerin daha kolay izlenmesi amaçlanmaktadır. Bu bültende, TR41 bölgesinin ekonomik hayatının ve performansının değerlendirilmesinde önemli olan ve diğer bazı kurumlar tarafından aylık bazda yayımlanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ve Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE); bölge illerindeki açılan-kapanan şirket sayıları, aylık bazda yapılan toplam ihracat, illerin en çok ihracat yaptığı ülkeler ve illerde ihracatın hangi sektörlerde yoğunlaştığı gibi veriler özet bir şekilde sunulmaktadır. Bu bilgilere ek olarak, bölge illerinin ülke ve dünya genelinde konumunun önemini belirten kısa bilgiler de ilgili bültende yer almaktadır. Bültende yer alan bölge geneli ve illeri bazındaki bu göstergeler dışında, yine Türkiye genelinde yayımlanan, ülkemizin ve diğer bölgelerin ekonomik performansının izlendiği bazı göstergelere de bülten içerisinde yer verilmektedir.

Temel olarak Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından yayımlanan verilerin derlendiği ekonomi bülteni BEBKA kurumsal internet sitesinde yayımlanmakta ve ilgili paydaşlara e-posta yolu ile gönderilmektedir. Ekonomi göstergeleri bülteninin düzenli olarak 2026 yılında da yayımlanması ve sosyal medyada paylaşılması planlanmaktadır.

Çalışma Programı ve Bütçe Hazırlanması

Kalkınma Ajansları Muhasebe ve Bütçe Yönetmeliği'nin 21. Maddesi uyarınca Ajans çalışma programı, Genel Sekreter tarafından hazırlanır ve en geç ağustos ayının ilk haftası Yönetim Kuruluna sunulur. Yönetim Kurulu tarafından onaylanan çalışma programı en geç eylül ayının ilk haftası içinde Bakanlığa sunulur.

Bütçe ise yıllık çalışma programında yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde hazırlanır.

b) İş Birliği ve Koordinasyon

Sonuç Odaklı Programların Kurgulanması ve Yönetim Planlarının Hazırlanması

Ajans koordinasyonunda Sonuç Odaklı Programlar altında tanımlanan programların etkin bir şekilde yürütülebilmesi için Yönetim Planlarının hazırlanması, ayrıca 2024 yılı ve sonrasında programların Bölge Planı süreci ile birlikte güncellenmesinde her sonuç odaklı programa yönelik ilgili paydaşlarla iş birliği içerisinde hareket edilecektir.

Yurt Dışı Kalkınma Ajansları ve Diğer İlgili Kurumlarla İş Birliği Faaliyetleri

Ajans tarafından uluslararası iş birliklerini geliştirmek, uluslararası kuruluşların Ajans öncelik alanları ve sonuç odaklı programları ile ilgili etkinliklerine katılım sağlamak, bölgeye yabancı yatırımcı çekmek, bölgeyi yabancı yatırımcılara tanıtmak amacıyla uygun görülen iş birliği ağlarına ve organizasyonlarına 2025 yılında katılım sağlanması planlanmaktadır. EURADA, WAIPA, S3 Platformu gibi organizasyonların faaliyetleri takip edilecek, toplantılarına gerektiği durumlarda katılım sağlanarak iş birliği faaliyetleri yürütülecektir.

c) Kapasite Geliştirme

Ajans Performans Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi

Performans yönetim sisteminde doğru aracı seçmek insan kaynakları yönetiminin görevleri içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle yetkinliklerin en yaygın kullanım alanlarından biri performans değerlendirmedir. Performans değerlendirmede iş sonuçlarını etkileyen yetkinlikler değerlendirilmektedir ve yetkinliklerin geliştirilmesi ile iş performansının artışı hedeflenmektedir. Bu doğrultuda temel amaç, sadece en kötü ve en iyi performansa sahip çalışanların açığa çıkarılması değil, bir bütün olarak çalışanların ortalama performansının, dolayısıyla kurumun performansının yükseltilmesidir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hedef ve yetkinliklere dayalı bir performans değerlendirme sistemi kurulmuştur. Personelin mevcut performansını ölçerek geleceğe yönelik motivasyonunun ve performansının artırılması hedeflenmektedir. Performans Değerlendirme sisteminin kapsamında;

- Temel yetkinlikler ve seçilmiş yetkinlikler tüm personel için yetkinlik havuzundan seçilmiştir.
- Görev tanımı ile ilişkili ve bağlantılı olarak gerçekleştirmesi beklenen; ulaşılabilir, makul, belirli, ölçülebilir, gerçekçi ve sonuç odaklı hedefler belirlenmiştir.

Personel performans yönetim sisteminin uygulanması ile eğitim planlarının yapılmasında, terfi kararlarında, performans ödemesinde, birim veya görev yeri değişiklikleri gibi birçok insan kaynaklarına ilişkin çalışmalarda kullanılabilir.

2026 yılında da performans değerlendirme sistemi aktif olarak kullanılacaktır

Hizmet İçi Planlı ve Plansız Eğitimlerin Alınması

2026 yılı içerisinde Ajans personelinin gelişimine yönelik her personelin en az 5 gün eğitim alabilmesi için eğitim programı planlanacaktır. Eğitim programı mevcut personelin yanı sıra yeni istihdam edilecek personel de düşünülerek hazırlanacaktır. Doğru eğitimlere yönlendirilmeleri, çalışanların bireysel performansını arttırmakta, buna bağlı olarak da kurumun performansına katkıda bulunmaktadır.

İnsan kaynağının etkin kullanımı, kamu personelinin eğitim ve gelişim faaliyetlerinin kalitesinin artırılması kapsamında "Uzaktan Eğitim Kapısı" çevrim içi eğitim platformu kamu kurum ve kuruluşlarının hizmetine ücretsiz olarak sunulmuştur. Farklı birçok konuda 2025 yılında çevrimiçi eğitimler alınmıştır. 2026 yılında da "Uzaktan Eğitim Kapsısı" platformu aktif bir şekilde kullanılmaya devam edilecektir.

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü daha önceki yıllarda kurumsal kapasite geliştirmeye yönelik Udeemy eğitim platformundan eğitim hizmet almıştır. Bu platforma Ajansımızdan yaklaşık 20 personel kullanıcı olarak tanımlanmıştır. 34 farklı eğitim başlığında çevrimiçi eğitimler alınmıştır. 2026 yılında da çeşitli eğitim platformlarından çevrimiçi eğitimler alınması için görüşmeler yapılacaktır.

Tablo 23. 2026 Yılı Eğitim Planı

No	Eğitimin Adı	Eğitim İçerik/Amaç	Eğitim Süre	Katılımcılar
1	Doğrudan Yatırım Çekme Stratejileri Eğitimi	Yatırım teşvik, şehir pazarlama, yerli ve yabancı yatırımcı analizi, uygun profilde yatırımcı belirlenmesi, doğru tanıtım ve pazarlama yöntemleri ile irtibata geçilmesi.	2 Gün	YDO Uzmanları
2	İhracat ve Hedef Pazar Araştırması ve Analizi Eğitimi	Geleceğin global dünyasında FDI fırsatları, şirketlerin yatırım kararlarını etkileyen faktörler, yatırımcı çekmek ve marka yaratmak, Sosyal network oluşturulması.	4 Gün	İlgili Personel
3	Şirket kurulumu ve İşyeri Açma Süreçleri Eğitimi	Yerli ve yabancı yatırımcıların iş ve işlemlerinin YDO personeli eliyle daha sağlıklı ve etkin takip edilebilmesi için şirket kurulum ve işyeri açılışı aşamasına ilişkin her türlü işlem, izin ve ruhsat süreçleri hakkında bilgilendirme yapılması	3 Gün	YDO Personeli
4	Değişen Mevzuat ve Diğer Yasal Düzenlemeler ile İlgili Eğitimler	Kalkınma Ajanslarını ve/veya Ajans faaliyetlerini ilgilendiren, Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Muhasebe, Vergi, Tekdüzen Hesap Planı, Devlet Desteklerinin Muhasebeleştirilmesi, Kamu İhale Kanunu, 5018 Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Kamu Muhasebe Sistemi, Taşınır Mal Yönetmeliği, Sayıştay Kanunu, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, İş Kanunu, İdare Hukuku, İcra, İflas/Takip konuları ve mevzuatta yapılacak yasal düzenlemelerle ilgili, bu düzenlemelerin uygulamalarının anlaşılmasına yönelik eğitimler	5 Gün	İlgili Personel
5	Mentorluk ve Girişimcilik Eğitimi	Fikir geliştirme, iş planı hazırlama, problem çözüm uyumunun sorgulanması, ürün pazar uyumu sorgulanması, müşteriyle hızlı temas ve çözüm	2 Gün	İlgili Personel
6	Fizibilite Hazırlama Eğitimi	Yatırım fizibilitelerini değerlendirmek amacıyla ekonomik, teknik ve mali analizi içeren fizibilite eğitimi	5 gün	Yeni Personel
7	Girişim ve Teknoloji Değerleme Eğitimi	Girişim fikirlerinin ve teknolojilerinin finansal değerlendirme yöntemlerini içeren eğitim.	5 gün	Girişim Sermayesi Çalışma Grubu
8	Yerel ve Kırsal Kalkınma Uzmanlık Eğitimi	Dirençli, sürdürülebilir kırsal alanlar, tarım ve gıda sistemleri kırsal kalkınma perspektifi ve deneyimleri, kooperatifçilik, kırsal turizm, gastronomi	2 Gün	İlgili Personel
9	Etki Analizi Eğitimi	Değerlendirme yöntemleri, politika/program/proje döngüsü ve etki değerlendirmesi, etki analizi kavram ve çerçevesi, sonuç zinciri (girdi-çıktı-sonuç-etki zinciri) (uygulamalı)	2 Gün	İlgili Personel

No	Eğitimin Adı	Eğitim İçerik/Amaç	Eğitim Süre	Katılımcılar
		gösterge belirleme, verinin tanımlanması, girilmesi ve düzenlenmesi, net etki, net kayıp, deplasman, ikame, sızıntı ve çarpan etkileri, SPSS uygulama, fayda-maliyet ve maliyet etkinliği analizleri analizi (uygulamalı)		
10	Tasarım Programları Eğitimi	Adobe Illustrator, Photoshop, Corel, Canva, Pixlr, Gimp vb. programlar	5 Gün	İlgili Personel

Ajans Personelinin Bilgi ve Tecrübesinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler

Yurt içi ve yurt dışında bölgemizi ilgilendiren ve Ajans temsilcilerinin katılmasının faydalı olacağı değerlendirilen ve Ajans personelinin bilgi ve tecrübesinin geliştirilmesine yönelik konferans, seminer, eğitim, toplantı, davet ve diğer organizasyonlara iştirak edilecektir.

2026 yılında başta büyük ölçekli firmalar olmak üzere teknik inceleme ziyaretleri organize edilmesi planlanmaktadır. Bu ziyaretlerde bölgemizde faaliyet gösteren firmaların faaliyetleri daha yakından incelenerek tecrübelerinden faydalanılacaktır. Ajansımız, görev alanı ile ilgili konularda gerekli durumlarda tecrübe paylaşımı toplantıları, Bakanlık ve Yönetim Kurulu tarafından uygun görülen tanıtım, koordinasyon, iletişim, eğitim, bilgilendirme vb. amaçlı toplantı ve organizasyonlar, iş birliğini geliştirme amaçlı faaliyetler düzenleyerek kamu kurumu, özel sektör, STK personeli, uzman ve akademisyenler, diğer Ajans personeli ve ilgili kurum yetkililerini bölgemize davet edecektir. Tanıtım, iş birliği ve koordinasyon amaçlı bu faaliyetlerin yerine getirilmesi için gerekli olan mal ve hizmet alımları Ajans tarafından gerçekleştirilecektir.

Ajans Personelinin Performansını ve Ajansa Bağlılığını Artırıcı Faaliyetler

Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 5. maddesinin (ç) bendinde Ajansın insan kaynakları politikasının ilkeleri başlığı altında yer alan "*Personelin Ajansa sadakat ve bağlılığını artırmak, aynı Ajansta çalışma bilincinin oluşturulması ve güçlendirilmesi için Ajans çalışanları arasında iş birliği ve dayanışmayı geliştirici ve motivasyonu sağlayıcı tedbirler almak, Ajansta çalışmayı özendirici hale getirmek*" ilkesi gereğince, Ajans personelinin kuruma aidiyet bağının, çalışma motivasyonunun ve çalışan memnuniyetinin artırılması amacıyla iş ve çalışma ortamının stresini azaltıcı tedbirler alınacak, personelin değişik sosyal aktivitelere katılmasına yönelik olarak gerekli görülen mal ve hizmet satın alımı yapılacaktır.

Yine Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği 5. maddesinin (b) bendinde Ajansın insan kaynakları politikasının ilkeleri başlığı altında yer alan "*Personelin yaratıcılığını, girişimciliğini, başarı ve çabasını maddi ve manevi olarak desteklemek, buna ilişkin sistemler geliştirmek*" ilkesi gereğince, Ajans çalışanlarının mesleki ve kişisel yönden gelişmelerine katkıda bulunan, ayrıca personelin yaratıcılığının, girişimciliğinin ve belirli konularda uzmanlığının artmasına da katkı sağlayan yüksek lisans çalışmaları hususunda personel teşvik edilecektir. Yüksek lisans ve doktora çalışmalarında seçilecek olan tez konularının, Ajans faaliyetleriyle yakından ilgili olan bölgesel kalkınma, proje hibeleri, genel teşvik uygulamaları, girişimcilik vb. konularda olması hususunda personel yönlendirilerek, bölgesel kalkınma ve Ajans faaliyetleri ile ilgili konularda akademik seviyede uzmanlaşma sağlanmaya çalışılacaktır.

Ajans çalışmalarının ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımının sağlanması ve personelin bilgi birikiminin artırılması amacıyla, Ajansın görev alanı ile ilgili konferanslara bildiri hazırlanması, Bölgesel Kalkınma

Dergisi, Verimlilik Dergisi vb. hakemli dergiler için bilimsel makale yazılması ve Ajans personelinin bu tür konferanslara katılım sağlanması hedeflenecektir. Bu konuda gerekli yönlendirme yapılacak ve ilgili giderler Ajans tarafından karşılanacaktır.

d) Tanıtım ve Yatırım Destek

Kurumsal İletişim Faaliyetleri için Genel Paydaş Veri Tabanının Geliştirilmesi ve Takibi

Paydaşlara etkinliklerin duyurulması, anket katılımı vb. konularda toplu e-posta veya kısa mesaj atılması ile ilgili çalışmalar 2026 yılında da yürütülecektir. İnternet sitesi üzerinden de veri tabanına kayıt yapılabilecektir. Ayrıca etkinliklerde verimi ve katılımı artırmak adına, Mentimeter, miro gibi uygulamalar satın alınarak faydalanılabilecektir.

Kurumsal İletişim

Medya ilişkilerinin doğru yönetilmesi kurumsal iletişim ve tanıtım faaliyetlerinin en temel unsurlarından biridir. Bu nedenle, Ajansın gazete, dergi, televizyon, sosyal medya vb. medya kurumları ile ilişkilerinin etkin ve doğru şekilde yönetilmesi amacıyla bu konuda teknik kapasite yükseltilecek ve gerekli görüldüğünde ilgili kurumlardan danışmanlık hizmeti satın alınacaktır.

Basın toplantısı düzenleme, basın bilgi notu hazırlama ve gönderme, reklam ve ilan verme gibi faaliyetler tek elden yürütülecektir. Ajansın tüm faaliyetlerinin basında doğru şekilde ve yaygın olarak yer alması için gerekli tedbirler alınacak ve bu konudaki çalışmalara gereken zaman ve kaynak ayrılacaktır.

Ajansın ve Ajans faaliyetlerinin medyada yakından takibi ve günlük olarak raporlanmasına yönelik hizmet alımına 2026 yılında devam edilecektir.

Ajansın Tanıtılması ve Temsil Edilmesine Yönelik Faaliyetlerinin Yürütülmesi

Ajansın temsil ve tanıtım faaliyetlerinin ana hedefi hem Bölge Planının hem de Ajansın kurumsal vizyonunun paydaşları tarafından kavranmasını ve benimsenmesini sağlamaktır. Bölgesel kalkınma amaçları doğrultusunda katılımcı bir yaklaşım esas alınarak Ajans misyonunu gerçekleştirmek ancak paydaşların Ajansı benimsemesi ve tam desteği ile mümkün olacaktır.

Ajansın bilinirliğini ve kurumsal farkındalığını arttırmak, kamuoyunun Ajans ve faaliyetleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmasını sağlamak amacıyla yapılacak faaliyetler ile Ajansın çeşitli platformlarda temsili faaliyetleri bu başlık altında ele alınacaktır.

Bölgeye gelen ve Ajansımızı ziyaret eden yerli ve yabancı önemli kişiler, potansiyel yatırımcılar ve kurum temsilcileri ağırlanarak Ajansın en iyi şekilde temsil edilmesi sağlanacaktır. Ajansın faaliyetleri çerçevesinde bölgesel gelişme sürecine katkı sağlayacak bölgesel, ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtım ve bilgilendirme organizasyonları gerçekleştirilecektir. Tanıtım ve iş birliği çerçevesinde kurum, kuruluşlar ve yerel aktörler ile bir araya gelinerek bölgenin kalkınmasına yönelik sektörel toplantılar, paneller, çalıştaylar düzenlenecek ya da düzenleyenler ile bir araya gelinerek çok taraflı iş birlikleri gerçekleştirilecektir.

Ajans Faaliyetleri ve Desteklerinin Tanıtımına Yönelik Faaliyetlerin Yürütülmesi

Ajans faaliyetleri ve desteklerinin tanıtımına yönelik hazırlanmış olan tanıtım filmlerinin, sosyal medyada, toplantı ve fuarlarda gösterilmesi amaçlanmaktadır. Filmlerin hedef kitesine uygun olarak gerektiğinde farklı dillere çevirisi yapılacaktır. Hazırlanan tanıtım ve reklam filmlerin ilgili tüm paydaşlara ulaştırılması ve ilgili platformlarda gösterilmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Ajansın kurumsal internet sayfası Ajans hakkında bilgi alınması, faaliyetlerinin tanıtılması, desteklerin takibi ve gerekli dokümanlara ulaşılması açısından çok önemli işlevleri yerine getirmektedir. Bu işlevlerin daha etkin ve verimli yerine getirilmesi amacıyla kurumsal internet sitesi sürekli olarak güncellenmektedir.

Bölgesel, ulusal ve uluslararası yazılı, sesli ve görsel basın araçları yanı sıra sosyal medya olanaklarından faydalanılmaktadır. Sosyal medya uygulamalarının ve Ajans internet sitesinin hedef kitleler ile iletişim sağlanmasına daha etkin hizmet edecek şekilde kullanılması amaçlanmaktadır. X, LinkedIn, Facebook, Instagram, YouTube ve Teknofestapp hesapları kullanılarak sosyal medya yoluyla paydaşlara ulaşılmaktadır.

2026 yılında belirli dönemler itibarıyla Ajans faaliyetlerinin ve yapılan çalışmaların toplu halde bir özetinin hedef kitleye sunulması amacıyla bu faaliyet ve çalışmalardan kesitler ve bilgiler içeren kısa filmler veya hareketli sunumlar hazırlanacak ve sosyal medyada paylaşımı gerçekleştirilecektir. Sosyal medya paylaşımlarının kurumsal bir çerçevede yapılabilmesi için hizmet alımı yapılabilecektir.

Ajansın tanıtım ve iletişim faaliyetlerinin bir parçası olarak bölgeyi ve Ajansı temsil eden gerektiğinde hediyelik/yöresel eşyalar hazırlanacaktır.

Yatırımcılara Yönelik Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetlerinin Yapılması

Ajansımız bünyesindeki Yatırım Destek Ofisleriyle temasa geçen yerli ve yabancı yatırımcılara, yatırım konularına göre sektörel bilgi sağlanması, yatırım planlarına uygun devlet destekleri ve teşvik sistemi hakkında bilgilendirme hizmetlerine devam edilecektir. Bunun yanında, illerdeki yatırım ortamına ilişkin diğer bilgilendirme faaliyetlerine ve yatırımcıların diğer kurum/kuruluşlara yönlendirilmesine devam edilecektir. Ankara ve İstanbul'da bulunan Ticari Ataşeliklere ve önde gelen Yatırım Danışmanlık firmalarına bölge yatırım imkânları ve Yatırım Destek Ofislerinin faaliyetleri hakkında bilgi verilecektir.

Yatırım Teşvik Sistemi ve yararlanma şartları ile ilgili Organize Sanayi Bölgelerinde bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Söz konusu toplantılar OSB Müdürlükleri ve Sanayi Odaları ile koordineli şekilde planlanacaktır.

Ayrıca Ajans, bölgenin yatırım ortamına ilişkin güncel verileri sürekli temin ederek yatırımcılara ve girişimcilere rehberlik, danışmanlık ve bilgi desteği sağlamaya devam edecektir. 2024 yılında Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin yatırım olanaklarına ilişkin güncel verilerin tespit edilmesi ve potansiyel yatırımcılara ulaştırılması sağlanacaktır.

15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 16'ncı bölümünde, Ajans bünyesinde yer alan Yatırım Destek Ofisine "*özel kesimdeki yatırımcıların kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini ilgili mevzuatta belirtilen süre içerisinde, ilgili mevzuatta bir süre belirtilmemişse öncelikle ve ivedilikle*

sonuçlandırmak üzere yönetim kurulu adına tek elden takip ve koordine etmek" görevi verilmiştir. Bu kapsamda bölgemizdeki kamu kurumlarında görevli ve daha önceden belirlenmiş irtibat noktaları ile koordineli olarak yatırımcılara destek verilmeye devam edilecektir.

Yürütülen bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetlerine ilişkin veriler yatırımcı ilişkilerinin verimli bir şekilde yürütülmesi ve yapılan faaliyetlerin etkin olarak raporlanması için yatırım destek faaliyetleri süreçlerine göre şekillendirilen KAYS YDO¹⁸ modülü kullanılmaya devam edilecektir. İllerdeki ilgili bütün paydaşlar, kurumlar ve şirketlerin iletişim bilgilerinin Kişisel Verilerin Koruması Kanunu gözetilerek KAYS YDO Modülüne girilmesi ve bu bilgilerin güncel tutulması sağlanacaktır.

Yatırım Yerine İlişkin Faaliyetler

Yatırıma uygun yer konusu gerek yerli gerekse de yabancı yatırımcı için önem arz eden bir konu haline gelmektedir. Yatırıma uygun yerlerin önceden belirlenmesi ve sistematik bir yapıda gerekli bilgilerin hazırlanması için çalışmalara 2023 yılında devam edilecektir.

Gerekli olduğunda, yatırım destek ofisleri için coğrafi bilgi sistemi altyapısı oluşturulması konusunda, bilgi işlem altyapısına dönük program alımı, hizmet alımı vb. çalışmalar gerçekleştirilecektir. Çalışmalar çerçevesinde, gerekli görüldüğünde danışmanlık hizmeti alınması, ilgili personelin eğitimi konusunda çalışmalar yürütülecektir.

Teşvik Sistemi Kapsamında Faaliyetlerin Yürütülmesi

29.05.2025 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanan 9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile yatırım teşvik sistemi değişmiştir. Yeni Yatırım Teşvik Sistemi ile ilgili yatırımcılara doğru bilgilendirme ve yönlendirmelerin yapılması sağlanarak, Bakanlık ile koordineli çalışmalar sürdürülmeye devam edecektir. Ayrıca yeni teşvik sisteminin ve yararlanma şartlarının daha çabuk duyurulması adına Organize Sanayi Bölgelerinde bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Söz konusu toplantılar OSB Müdürlükleri ve Sanayi Odaları ile koordineli şekilde planlanacaktır.

Yeni Yatırım Teşvik Sistemi kapsamında Kalkınma Ajansları koordinasyonunda "Yerel Kalkınma Hamlesi" yürütülecektir. Yerel Kalkınma Hamlesi ile il özelinde belirlenen konularda yatırımcı çekebilmek için firma ziyaretleri gerçekleştirilecektir. İle özgü yeni yatırım konularının da belirlenmesi için yatırım künyeleri hazırlanacaktır.

31 Mayıs 2018 tarih ve 30437 sayılı "Yatırım Teşvik Belgesi İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yürütülmesine İlişkin Yetkilendirme Tebliği" doğrultusunda 2 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla yeni teşvik belgesi müracaatı ve diğer ilgili işlemler E-TUYS sistemi üzerinden elektronik ortamda yürütülmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından görevlendirme yapılması halinde, teşvik belgesi tamamlama vizelerinin yapılması, yerinde tespit işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve onay için Bakanlığa gönderilmesi faaliyetlerine devam edilecektir.

¹⁸ Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi Yatırım Destek Ofisi

e) Ajans Destekleri

Proje Teklif Çağruları Öncelik Belirleme Toplantıları Düzenlenmesi

Proje Teklif Çağrılarının önceliklerinin ve detaylarının belirlenmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda Sonuç Odaklı Programlarda belirlenen amaçlar çerçevesinde destek programları oluşturulabilmesi için ilgili paydaşlarla toplantılar düzenlenecek, gerektiğinde birebir ziyaretler gerçekleştirilecektir.

Proje Teklif Çağrularına Ait Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması

Ajansın planlayacağı Proje Teklif Çağrısı/Çağruları ile ilgili olarak, kanun, yönetmelik ve kılavuzda geçen hususlara uygunluk içinde, başvuru şekil ve şartlarını, öncelikli faaliyet alanlarını ve proje konularını, başvuru sahibi ile maliyet ve faaliyetlerle ilgili uygunluğu, seçim ve değerlendirme kriterlerini, eş finansman yükümlülüklerini ve diğer gerekli bilgileri içeren başvuru rehberleri oluşturulacaktır. Potansiyel başvuru sahipleri dikkate alınarak destek programlarının başvuru rehberlerinin hazırlığı ve tasarımı gerçekleştirilecektir. Başvuru rehberlerinin hazırlık aşamasında gerekli hallerde bölge içi ve bölge dışı ilgili kuruluşlara yönelik ziyaretler, tecrübe paylaşım toplantıları ve teknik geziler düzenlenmesi planlanmaktadır.

Proje Teklif Çağrılarının İlanı ve Bilgilendirme Yapılması

Proje teklif çağrısı/çağrılarının programlarını ilgili tüm taraflara duyurmak ve tanıtmak için geniş kapsamlı duyuru faaliyetleri planlanmıştır. Bu kapsamda iletişim planı aşağıdaki iletişim araçlarını içerecektir:

Açılış ve Tanıtım Toplantıları: Mali destek programlarını duyurmak ve tanıtmak için 3 ilde tanıtım toplantıları yapılacaktır. Toplantılara her üç ilin programlarla ilgili kamu kesimi, sivil toplum ve özel sektör temsilcileri davet edilecektir.

Bilgilendirme Toplantıları: Mali destek programlarının bölgede etkin tanıtımı ve olası soruların yanıtlanması için çevrimiçi bilgilendirme toplantıları planlanacaktır. Bu toplantılar her kesimin ve kurumun bilgilendirilmesine ve katılımına imkân verecek şekilde düzenlenecektir. Planlanan bu toplantıların yanında programın hedef yararlanıcısı olan gruplara yönelik ilave bilgilendirme toplantıları da organize edilebilecektir.

İnternet Sitelerinde Duyuru: Mali destek programları; Bakanlık, BEBKA, Bursa, Eskişehir ve Bilecik İl Valilikleri internet sayfasında duyurulacaktır. Ayrıca programın hedef yararlanıcısı olan kurumlara resmi yazı ile bilgilendirme yapılacak ve mali destek ile ilgili ilanı ve bilgileri internet sayfalarında yayımlamaları talep edilecektir.

Billboardlar: Programın her kesime etkin ulaşmasını sağlamak için Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde billboard kiralanması planlanmaktadır.

Gazete İlanları: Programı tanıtıcı bilgileri içeren ilanlar Bursa, Eskişehir ve Bilecik'te yayın yapan tüm yerel gazetelerde ve belirlenecek olan ulusal gazetelerde yayımlanacaktır.

Sosyal Medya: Ajansın Facebook, Instagram, Youtube, X (Twitter) ve LinkedIN hesaplarından program ile ilgili güncel bilgiler duyurulacaktır. Gerektiği durumlarda sosyal medya reklamları verilebilecektir.

Televizyon Programları: Mali destek programının televizyon izleyicilerine de tanıtılması amacıyla haber bülteni, ekonomi programları gibi yayınlara konuk olarak katılım sağlanması veya haber olarak bu programlarda mali destek programlarının tanıtılması planlanmaktadır.

Teknik Yardım Masası: Başvuru süresince İnternet üzerinden randevu alınarak başvuru sahiplerine projeler hakkında çevrimiçi olarak detaylı bilgi verilecektir.

Proje teklif çağrılarının konuları ve hedef kitlesine göre, ihtiyaç olması durumunda yukarıda belirtilen iletişim araçları dışında da tanıtım ve ilan yöntemleri kullanılacaktır.

Proje teklif çağrılarının ilan edilmesini müteakip potansiyel proje yararlanıcılarına yönelik bilgilendirme toplantıları ile proje hazırlama ile ilgili konuları içeren çevrimiçi eğitim organizasyonları düzenlenecektir. Eğitimlere katılacak olan potansiyel başvuru sahipleri ajansın internet sitesi üzerinden kayıt yaptıracaktır. Proje hazırlama eğitimleri, potansiyel teklif çağrısına konu olan bölgedeki bütün potansiyel başvuru sahiplerine ulaşacak şekilde çevrimiçi platformlar kullanılarak Ajans uzmanları tarafından ve/veya gerekli olduğu durumlarda hizmet alımı yolu ile gerçekleştirilecektir. Bu eğitimde genel anlamda Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi üzerinden başvuru girişi, projelerin nasıl hazırlanması gerektiği, başvuru rehberi, başvuru formu ve ekleri kapsamında bilgilendirme yapılacaktır.

Potansiyel başvuru sahipleri tarafından yöneltilen veya yöneltilebilecek olan sorular kayıt altına alınarak Ajans uzmanlarınca cevaplandıktan ve gerekli onaylar alındıktan sonra Ajans internet sayfasında “Sıkça Sorulan Sorular” başlığı altında yayımlanacaktır.

Bununla birlikte, düzenlenen bilgilendirme toplantıları ve eğitimlere katılanlar ile anket çalışmaları ve çeşitli hizmet alımları ile bilgilendirme toplantıları ve proje yazma eğitimlerinin etkinliklerinin artırılması ve geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Mali Destek Programları Kapsamında Yürütülecek Diğer Faaliyetler

Mali destek programlarının ilanı, duyurulması ve eğitimleri gerçekleşecektir. Bağımsız değerlendiricilerin seçimi, proje tekliflerinin alınması, değerlendirilmesi ve sonuçlarının açıklanarak sözleşmelerinin imzalanması süreçleri 2025 yılı içerisinde gerçekleştirilecektir.

Güdümlü Proje Desteği Bilgilendirme ve Proje Geliştirme Faaliyetleri

Ajans Güdümlü Proje Desteği kapsamında değerlendirilebilecek yeni proje fikirleri ile ilgili toplantılar düzenlemeye devam edecektir. Bu toplantılardan çıkan fikirlerin projeye dönüştürülmesini ve uygulanabilirliğini tespit etmek amacıyla destek yönetim kılavuzunda belirtilen süreç takip edilecektir.

Proje Teklif Çağrısı Usulüyle Destek Alan Projelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

Yararlanıcılarla proje uygulama dönemi boyunca sürekli irtibat halinde olunmasına azami derecede dikkat edilerek proje uygulama dönemindeki her faaliyet ve harcama mercek altına alınacaktır. Proje hesaplarının açıldığı banka ile yapılan protokol gereği proje hesap hareketleri ajans tarafından kontrol edilmekte olup ayrıca projelerde yararlanıcılar tarafından proje hesaplarından yapılacak her para transfer işlemi için izleme uzmanlarının ön onayı alınmaktadır. Proje kapsamındaki harcamalarının daha az hatayla yapılmasını ve proje sonunda ortaya çıkan uygun olmayan maliyetlerin asgari seviyeye düşmesini sağlayan bu uygulamaya bundan sonraki dönemlerde de devam edilecektir.

Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı çerçevesinde anlaşma sağlanan fonların girişimci arama, görüşmeleri, değerlendirme ve yatırım süreçlerine dair düzenli aralıklarla hazırlanmış olduğu raporların takibi yapılacaktır.

Fizibilite Desteği Alan Projelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

2025 yılı Fizibilite Desteği programı kapsamında 1 adet proje için sözleşme imzalanmış olup, söz konusu projenin 2026 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Teknik Destek Alan Projelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

Teknik Destek programı ilan edildikten sonra izleme ve değerlendirme süreci yürütülecektir.

Tamamlanan Projelere Denetimlerin Gerçekleştirilmesi

2022 yılı Proje Teklif Çağrısı kapsamında Ajansımızdan mali destek almış ve faaliyetleri tamamlanmış projelerin denetimlerine 2025 yılı 3. çeyreğinde başlanmış olup 3 adet projenin denetimi gerçekleştirilmiştir. Denetim faaliyetleri 2026 yılında da devam edecektir. Bu denetimlerde projelerin, uygulama dönemi sona erdikten sonra yararlanıcılar tarafından uyulması gereken yükümlülükler uygunlukları kontrol edilecektir. Bu çerçevede görünürlük faaliyetleri, proje kapsamında alınan makine ve ekipmanın varlığı, amacına uygun olarak kullanılması ve proje belgelerinin muhafazası konuları kontrol edilecektir. Ayrıca tamamlanmış SOGEP projelerine de yerinde denetim gerçekleştirilecektir.

f) AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

AB Proje Geliştirme Çalışmaları

Avrupa Birliği (AB) tarafından ilan edilen ve edilecek olan hibe programlarına yönelik olarak ilgili bakanlık ve kurumlar tarafından düzenlenecek bilgilendirme toplantılarına Ajans tarafından katılım sağlanacaktır. Açılacak programlara ilişkin program içeriği, başvuru formları ve süreci vb. açıklamalar Ajans internet sitesinde ve sosyal medya hesaplarında duyurulacak olup, bölgedeki kurumlara ihtiyaç olması halinde açılacak programlar hakkında detaylı bilgilendirme yapılması için ilgili Valiliklerin AB Proje Geliştirme ve Koordinasyon Merkezlerine destek sağlanacaktır. Programların önceliklerine uygun olarak bölge illeri için proje geliştirme çalışmaları yürütülecektir. Ajans bu tür projelerde, tarafları bir araya getirerek projenin gelişmesine teknik destek sağlayan, aracı ve yönlendirici bir rol oynamakla birlikte bölgesel kalkınmayı ilgilendiren konularda doğrudan uygulayıcı bir kurum olmayı hedeflemektedir. Ajans içinde birimler arası AB Proje Yazma Ekibi kurularak açılan programlar takip edilmekte ve uygun programlara başvurular yapılmaktadır. Bu kapsamda başvuru sahibi/koordinatör olarak 8 projeye, ortak/iştirakçi olarak ise 8 projeye olmak üzere toplam 16 başvuru yapılmıştır. Bunlardan 3 proje desteklenmiş olup 1 projenin başvuru sonucu beklenmektedir.

g) Diğer Proje ve Faaliyetler

Personel Ödemeleri

Personel maaşları ve diğer özlük hakları ile ilgili işlemler, Yönetim Kurulu kararları ve ilgili mevzuat çerçevesinde hareket edilerek gerçekleştirilecektir. Ajans personelinin maaşları ve diğer özlük hakları ile ilgili

olarak yetkili merciler tarafından yapılacak yeni düzenlemelere göre oluşabilecek ilave ödemeler mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

6772 Sayılı (Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması ve 6452 Sayılı Kanun'la 6212 Sayılı Kanun'un 2. Maddesinin Kaldırılması Hakkında) Kanun hükümlerine göre kamu kurumlarında İş Kanunu hükümleri çerçevesinde istihdam edilen personelin tediye ödemeleri ilgili mevzuat çerçevesinde ödemelere devam edilecektir.

Ajansımız Yönetim Kurulunun 30.07.2015 2015/64 Sayılı Yönetim Kurulu toplantısında alınan karar gereği Ajansımızı temsil yetkisi verilen Yerel Yönetimler Kamu İşverenleri Sendikası (YERELSEN) ile Ajans personelinin temsilen Türkiye Kooperatif, Ticaret, Eğitim ve Büro İşçileri (KOOP-İŞ) sendikası arasında sendikalı olan personel ile ilgili olarak ücret zammı, ikramiye, sosyal yardım ve diğer hususları belirleyen Toplu İş Sözleşmesi 01.01.2025-31.12.2027 tarihleri arasında geçerli olacak şekilde imzalanmıştır.

İç Kontrol Sisteminin Geliştirilmesi

İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Komisyonu ve Risk Yönetim Komitesi her yıl ocak ayında toplanarak İç Kontrol Eylem Planında yapılması kararlaştırılan faaliyetlerle ilgili olarak değerlendirme yapılacak, tüm iş süreçlerine ait riskler belirlenerek yeni riskler risk kütüğüne ilave edilecek ve risk değerlendirme formunda belirlenen sorumlular tarafından bu riskler için önleyici faaliyetler tespit edilip uygulanacaktır.

Ajans Genel İdari Faaliyetlerinin Yürütülmesi

Ajansın faaliyetlerinin sürekliliği gereği; Ajans yeni hizmet binası ile ilgili giderler, YDO'ların kira ve aidat ödemeleri, bina sigortası ödemeleri, çevre temizlik vergisi gibi vergi mevzuatından kaynaklanan zorunlu ödemeler, süreli/süresiz yayınlar, gazete, dergi ve diğer aboneliklere ilişkin ödemeler, her türlü matbaa, basılı kâğıt, kitap, kırtasiye, kartuş, toner, mutfak ve temizlik malzemeleri ile sarf malzemeler ve buna benzer diğer giderler, kargo ve gönderi masrafları, sağlık malzemeleri ve sağlık dolabı için alınacak ilaçlar, Ajansa gelen telefon, elektrik, doğalgaz, internet gibi fatura ödemeleri ve buna benzer diğer faaliyet ve bu faaliyetlerden kaynaklanan ödemeler 2026 yılı içinde de gerçekleştirilecektir.

Ajansın mevzuatta tanımlı iş ve işlemleri ile ilgili olarak, ihtiyaç olması halinde, avukatlık ve hukuk müşavirliği, bilirkişi incelemesi, mali müşavirlik ve diğer danışmanlık hizmetleri, 2026 yılında hizmet alımı yolu ile alınabilecektir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Ajansımızı da kapsayan birçok kuruma getirilen yükümlülükler takip edilecektir. İlgili kanun hükümlerinin yerine getirilebilmesi için danışmanlık, hekimlik, iş güvenliği uzmanlığı ile Ajans ofislerinde iş güvenliğinin sağlanabilmesi için risk analizlerinde tespit edilen eksikliklerin giderilmesi amacıyla gereken mal ve hizmet alımları ile ofislerde yapılması gereken yapım işleri gerçekleştirilerek kanundan kaynaklanan sorumlulukların yerine getirilmesi sağlanacaktır.

Mali destek programları çerçevesinde söz konusu olabilecek sözleşme fesih süreçlerinde ve/veya diğer hukuki anlaşmazlıklar ile Ajansın diğer faaliyetleriyle ilgili yargıya intikal eden hukuki süreçlerde ortaya çıkabilecek mahkeme, noter, bilirkişi, karşı vekâlet gibi yasal olarak ödenmesi zorunlu olan masraflar karşılanacaktır. Geçmiş yıllarda açılan Ajansımızın taraf olduğu bazı davaların hukuki süreçlerinin 2026 yılına sarkması

halinde mahkeme kararları sonucuna göre hareket edilecektir. Ayrıca banka, posta, kargo, ulaşım, vergi gibi Ajansın faaliyetleri sırasında hukuki süreçlerde ortaya çıkacak diğer masraflar da Ajansımızca ödenecektir. Ajans hizmetlerinin aksamaması için santral ve haberleşme, şoförlük, büro personeli, temizlik hizmetleri, yönetici asistanlığı gibi hizmetler için çalıştırılan işçiler 696 sayılı KHK çerçevesinde kadroya alınmıştır. Benzer işler için ilave personel ihtiyacının ortaya çıkması durumunda meri mevzuata göre hareket edilecektir. Ajans faaliyetlerine yönelik olarak eğitim, seminer, organizasyon ve buna benzer faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sırasında ihtiyaç duyulan çay-kahve vb. ikramın profesyonel olarak gerçekleştirilebilmesi için gerekli olduğunda hizmet satın alımı yoluna gidilecektir.

Ajans tarafından gerçekleştirilecek temsil ve ağırlama giderleri ve makam temsil giderleri gerçekleştirilecektir.

Merkez Ofis ve Yatırım Destek Ofislerinin Yapımı, Tefrişatı ve Düzenlenmesi

Ajans merkez ofisin kalıcı binasına 28.06.2021 tarihinde taşınılmış, yıl içinde gerekli görülen tefrişat ve hizmet alımları yapılmıştır. 2026 yılı içerisinde de hizmet binasının ihtiyaçları doğrultusunda mal ve hizmet alımları gerçekleştirilecektir.

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi de 07.06.2021 yılı içerisinde yeni ofisine taşınmıştır. Eskişehir ve Bilecik Yatırım Destek ofislerinin iç dekorasyon ve tefrişatları ile ilgili olarak ihtiyaç olması halinde 2026 yılında bakım/onarım faaliyetleri gerçekleştirilecek, demirbaş (masa, sandalye, dolap vb.), diğer ofis ekipmanları ve diğer tefrişat satın alımı yapılacak, yeni iç düzenleme ve dekorasyon işlemleri tamamlanacaktır.

Araç Kiralanması/Satın Alınması ve Akaryakıt vb. Giderlerinin Karşlanması

Ajansın faaliyetlerinde kullanılmak üzere kiralanacak araçlar, Ajans faaliyetlerinin dönemsel olarak belirli bir tarihte yoğunlaşması veya diğer Ajans faaliyetleri için daha büyük araçlara ihtiyaç olması nedeniyle yetersiz kalmakta olup, bu yoğun dönemlerde gerekli olması halinde günlük ve/veya aylık olmak üzere dışarıdan kısa süreli araç kiralama yoluna gidilebilecektir. Ayrıca, mevcut kiralık araçların yetersiz kalması halinde Yönetim Kurulu kararıyla uzun süreli ilave araç kiralama yoluna da gidilebilecektir.

Ayrıca Yönetim Kurulunun görüşleri doğrultusunda araç satın alma yoluna da gidilebilecektir.

Ajansın kiraladığı veya satın aldığı tüm araçlara ilişkin yakıt masrafları, yıkama ve temizlik masrafları, otopark giderleri ile sözleşme kapsamında olmayan diğer giderler karşılanacaktır.

Kurumun İhtiyaç Duyduğu Bilgisayar, Ağ Bağlantıları, Diğer Donanımların ve Yazılımların Temini

Ajansın bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısının geliştirilmesi için gerekli olan yazılım ve donanımlar Bakanlığımızın istemiş olduğu merkezi yapıya geçmemiz ile büyük ölçüde temin edilmiş ve kurulumları tamamlanmıştır.

Ajansın yeni çalışma alanlarındaki donanım ve Ajans faaliyetlerinde ortaya çıkabilecek yeni yazılım ve lisans ihtiyaçları tespit edilerek tamamlanacaktır. Gerekmesi halinde modeli geçen diz üstü/masa üstü bilgisayar ve/veya diğer ekipmanların yenilenmesine ve mevcut lisansların güncellemelerinin yapılmasına 2025 yılında devam edilecektir.

Önceki yıllarda olduğu gibi mevcut internet sitelerine ek olarak üzerinde çalışma yapılan tematik konular için 2026 yılında Ajans bünyesinde portallar ve yeni internet siteleri oluşturulacaktır. Ajans internet sitelerinin güncellenmesi, yeniden yapılması, yenileme işleri, hosting, bakım ve diğer teknik ihtiyaçlarının temin edilmesinde hizmet satın alımı yapılmaya devam edilecektir.

Yönetim Kurulu Toplantıları

BEBKA'nın Yönetim Kurulu, başkanın daveti üzerine azami iki ayda bir toplanır. 2026 yılında da yönetim kurulu rutin toplantılarına devam edecektir.

Yıllık ve Ara Faaliyet Raporları

Kalkınma Ajansları Muhasebe ve Bütçe Yönetmeliği'nin 91. Maddesine göre; ajans faaliyet raporları, ajansın faaliyetlerini gösterecek şekilde, altı aylık ara rapor ve yıllık faaliyet raporu şeklinde düzenlenir. 2026 yılı içerisinde 2025 yılı faaliyet raporu Mart ayı sonuna kadar, 2026 yılı ara faaliyet raporu ise Eylül ayı sonuna kadar hazırlanacaktır.

4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI

4.1. Faaliyet Planı ve Bütçe Tablosu

Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında 2026 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 24. YKF Faaliyet Planı ve Bütçe

No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	Bölge Planı Çalışmaları	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB	YDO'lar	2022/1	2026/4
2	Kadın ve Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	PPKB, YDO'lar	PYB İDB	2023/1	2026/4
3	Kalkınma Ajansları Siber Vatan Programı	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	PYB, YDO'lar	-	2025/3	2026/4
4	TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar	-	2025/1	2026/4
5	Yerel Kalkınma Hamlesi Programı	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar	-	2024/1	2026/4
6	Kültür Yayınları	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar	-	2025/4	2026/4
7	Proje Teklif Çağruları	Proje	Ajans Destekleri	PYB	MİB, İDB, PPKB	2025/1	2025/4
8	Teknik Destek	Proje	Ajans Destekleri	PYB	MİB, İDB, PPKB	2025/1	2025/4
9	Fizibilite Desteği	Proje	Ajans Destekleri	PYB	MİB, İDB, PPKB	2025/1	2025/4
10	Güdümlü Proje Desteği	Proje	Ajans Destekleri	PYB	MİB, İDB, PPKB	2025/1	2025/4

4.2. Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri

Yerel Kalkınma Fırsatları Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri kapsamında yürütülecek faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

4.2.1. Bölge Planı Çalışmaları

a) Amaç

25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı "Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun"a dayanarak 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan BEBKA'nın temel amacı kamu kesimi, özel sektör, sivil toplum ve üniversiteler arasındaki koordinasyon ve iş birliğini sağlayarak bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda BEBKA, Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliğini geliştirerek kalkınmaya yön vermeyi, yerel sorunlara yine yerel odaklı çözümler sunarak kaynakların yerinde ve etkin kullanımıyla sürdürülebilir kalkınmaya sağlamayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan yeni Bölge Planı, BEBKA koordinasyonluğunda katılımcı, yenilikçi ve stratejik bir yaklaşım ile oluşturulmuştur. TR41 bölgesi için belirlenen vizyon, stratejik öncelik, tedbir, proje ve program ile bölgesel kalkınmaya hizmet eden tüm çalışmaları yönlendirip bölgesel gelişmeyi sağlamak hedeflenmektedir. Onay sürecinin ardından Bakanlığımızın yönlendirmesi ile proje ve program önerileri hakkındaki çalışmalar gerçekleştirilecek ve performans göstergeleri takip edilecektir.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bölge planı, sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmayı ve kaynakların yerinde ve etkin kullanımını hedefleyen; bölgedeki kamu kesimi, özel sektör, sivil toplum ve üniversiteler arasında koordinasyonu sağlayarak bölgesel program ve projelerin temelini oluşturacak bir strateji, koordinasyon ve yön verme belgesidir.

Türkiye'de bölge planlarına ilişkin yetkilendirme, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun Planların Hazırlanması ve Yürürlüğe Konulmasına ilişkin 8. Maddesi'nde "*Bölge planları; sosyo-ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapar veya yaptırır.*" ifadesinde yer almaktadır.

14 Nisan 2020 tarih ve 31099 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 59 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 15.maddesi ile "*Bölgesel gelişme ulusal stratejisi, bölge planları ve stratejilerinin hazırlık çalışmalarını yapmak veya yaptırmak, bu belgelerin sektörel ve tematik politikalarla uyum ve tamamlayıcılığını sağlayacak tedbirler geliştirmek*" yetkisi Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne verilmiştir. 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkındaki Kanunda da kalkınma ajanslarının tüm faaliyetlerini bölge planları çerçevesinde yürütmeleri gerektiği ifade edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41. maddesi ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 31. maddesinde belediyeler ve il özel idareleri stratejik planlarını varsa Bölge Planlarına uygun olarak hazırlanmasına yönelik hükümler bulunmaktadır. İmar Kanununun 5. ve 8. maddeleri gereğince Çevre Düzeni, Nazım ve Uygulama İmar Planlarının Bölge Plan kararlarına uygun olarak hazırlanması gerekmektedir. Üst ve alt ölçekli planlar arasında uyumu ve bütünlüğü sağlayıcı nitelikte olması öngörülen Bölge Planları, planlama hiyerarşisinde Ulusal Kalkınma Planları ile Çevre Düzeni Planları arasında yer almaktadır.

2024-2028 Bölge Planı hazırlıkları kapsamında, 2021 yılında ön hazırlıklar tamamlanarak Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün yazısı üzerine sürece öneriler hazırlanmıştır. 2022'de Ajans içinde çalışma takvimi ve yöntemi belirlenmiş, farklı birimlerin katılımıyla ilgili personelin yer aldığı Çalışma Grubu oluşturulmuş, Bölge Planı Hazırlık Kılavuzu temel alınarak mevcut durum analizi listesi düzenlenmiş, açık kaynaklarda yer alan ve resmi yazıyla talep edilen verilerin temini tamamlanmış, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından temin edilen diğer verilerle birleştirilmiştir.

Temin edilen verilerden yararlanılarak çalışma grubu arasında paylaşılan mevcut durum analizleri tamamlanırken, eş zamanlı olarak çevrim içi paydaş anketi düzenlenmiştir. Katılımcılığı üst düzeyde sağlamanın hedeflendiği bu süreçte, 27 Eylül'de Eskişehir, 4 Ekim'de Bilecik ve 6 Ekim'de il çalışmaları düzenlenmiştir. Kamu, özel sektör, sivil toplum ve üniversitelerin davet edildiği, toplamda 421 kişinin katılım sağladığı ve başlangıcında mevcut durum analizlerinin özet sunumunun gerçekleştirildiği çalıştaylarda; Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin mevcut durumda sahip oldukları güçlü ve zayıf yönler ile fırsatlar ve tehditler, altı tematik masada ele alınmıştır. Devamında ise bölge vizyonuna katkı sunacak kelime önerileri toplanmış, katılımcılardan buldukları masanın temasında göre hedef, performans göstergesi ve tedir/program/proje önerileri alınmıştır.

Mevcut durum analizlerinden, çalıştaylardan ve anketlerden elde edilen bulgulardan hareketle bölge vizyonu, stratejik öncelikler, hedefler ve tedbir/program/proje önerileri belirlenmiştir. Seçilen 17 proje ve 4 program için bilgi formları hazırlanarak taslak bölge planı açıklama raporu ve mevcut durum analizleri ile birlikte 31.10.2022 tarihinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne sunulmuştur.

2022 Kasım ve Aralık aylarında ilçe ziyaretlerinde taslak bölge planına ilişkin kamu, özel sektör ve sivil toplum kesimlerinin görüşleri alınmıştır. Buna ek olarak planda, bölgesel gelişme hedeflerinin mekânsal gelişmeyle ilişkisini ortaya koyacak mekânsal gelişme şeması hazırlanmıştır. Mekânsal gelişme şeması ve ortak geliştirilebilecek program ve proje önerileri için, Marmara Bölgesinde yer alan ajanslarla ve TR41 Bölgesine sınırı bulunan diğer ajanslarla Bursa'da bir toplantı düzenlenmiştir. 31.01.2023 tarihinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne ikinci taslak sunulmuş, ardından deprem ve afetlere hazırlık temalı ilave bir revizyon uygulanmış ve 14.03.2023 tarihinde tekrar gönderilmiştir. Bu aşamadan sonra yerelde ve merkezi düzeyde resmi yazı yoluyla kurum görüşleri alınmış ve 04.08.2023 tarihinde kurum görüşleri neticesinde revize edilen taslak bölge planı gönderilmiştir. 15.08.2023 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının birim, bağlı kuruluş ve ilgili kuruluş yöneticilerine sunulan bölge planında, 2024 yılı içerisinde gerekli revizyon süreçleri yürütülmüş olup Aralık 2024 tarihi itibarıyla onay süreçleri tamamlanmıştır. 2025 yılının ilk çeyreğinde bölge illerinde plan ve mevcut durum analizlerine yönelik lansmanlar gerçekleştirilmiştir. Proje ve program önerileri hakkında Bakanlığımızın talimatları yerine getirilecektir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 25. Bölge Planı Çalışmaları Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Mevcut Durum Analizi Raporu	Adet	1	BEBKA
Bölge Planı	Adet	1	BEBKA

Bölge Mekânsal Gelişme Şeması	Adet	1	BEBKA
Düzenlenen Bölge Planı Çalıştay Sayısı	Adet	3	BEBKA
Gerçekleştirilen İlçe Ziyareti Sayısı	Adet	39	BEBKA
Bölge Planı Tedbir, Program ve Proje Önerilerinin Takibi Kapsamında Düzenlenen Görüşme Sayısı	Adet	10	BEBKA

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Marmara Bölgesi'nde bulunan diğer kalkınma ajansları (MARKA, İSTKA, TRAKYAKA, GMKA) ile ortak çalışmalar yapılacak, tüm bölgeyi ilgilendiren konularda geliştirilecek plan, proje ve faaliyetlerde ortak hareket edilecektir. Ayrıca TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi'ne göre, TR41 Bölgesi, Türkiye'nin gerek nüfus gerek ekonomik değer üretme açısından ilk üç sırada yer alan İstanbul, Ankara ve İzmir illerini bir araya getiren bir mekânsal gelişim koridorunun odağında yer almaktadır. Bunun yanında, gece ışıkları verisi kullanılarak, üç il arasında giderek daha fazla belirginleşen bir mekânsal gelişim koridorunun ortaya çıktığını söylemek mümkün olabilir. Türkiye'nin büyümesinin önemli bir kısmı Batı Anadolu Mekânsal Gelişim Koridoru denilebilen bu hatta gerçekleşmektedir. Buna ek olarak, Osmangazi Köprüsü'nün açılmasının ardından İstanbul-İzmir Otoyolu ve Çandarlı Limanının da devreye girmesiyle koridorun ekonomik etkinliğinin artması beklenebilir. Bu kapsamda bahsi geçen mekânsal gelişim koridoru üzerinde yer alan kalkınma ajansları ile de iş birliği yapılması amaçlanmaktadır.

07.10.2022 tarihinde Bursa'da BEBKA Hizmet Binasında ortak tedbir, program ve proje önerileri ile mekânsal gelişme şemalarının uyumlulaştırılması amacıyla istişare toplantısı düzenlenmiştir. Planın onaylanmasının ardından diğer kurum ve kuruluşların sorumluluğunda kalan tedbir, program ve proje önerileriyle ilgili toplantılar ve görüşmeler ile izleme ve değerlendirme sürecine katkı sunulacaktır.

e) İzleme ve Değerlendirme

Bölge planı, TR41 Bölgesi'nde yürütülecek alt ölçekli plan ve strateji çalışmalarına yön verecek, BEBKA tarafından yürütülecek mali ve teknik destek programları ile diğer ajans faaliyetleri için genel çerçeve oluşturacaktır.

Bölge planını izlenmesi ve değerlendirmesi süreci, planda öngörülerin tedbirlere dönük uygulama ve çıktılara ait bilgilerin analiz edilerek bölge planının hedeflere ulaşma performansının ölçülmesi amacını taşımaktadır. Plan kararlarına dönük uygulamaların başlangıç ve ilerleme aşamalarında taşıdığı potansiyel risklerin ve ortaya çıkan hataların tespit edilip değerlendirilmesi, geleceğe dönük önlemlerin alınması izleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında yer almaktadır.

İzleme ve değerlendirme faaliyetleri iki kademe üzerinden oluşturulan bölge planı hedeflerinin takibini sağlayacaktır. Bölge planı öncelikleri, bölge planının öngörülen hedeflere ulaşması amacıyla izleme ve değerlendirme yapılacak alanları ifade etmektedir. Tedbir, program ve proje önerileri ise ilgili önceliğin gerçekleştirilmesine dönük somut sonuçları kapsayan faaliyetler bütünü ifade etmektedir. Plan öncelik ve tedbirlerinin zaman ve maliyet açısından gerçekçi, sonuçlarının ölçülebilir ve sonuç odaklı olmasına çalışılacaktır. Öncelik ve tedbirlerin gerçekleşme durumu performans göstergeleri aracılığıyla takip

edilecektir. Bu nedenle performans göstergeleri, hedeflerdeki gelişmelerin takip edilmesine imkân verecek şekilde ölçülebilir ve süreli olacak şekilde oluşturulmaya çalışılacaktır.

İzlemeden sonraki aşamada performans göstergeleri üzerinden değerlendirme yapılacaktır. Bu amaçla izleme süreci sonunda temin edilen verilerin yorumlanması ve analiz edilmesi hedeflenmektedir. Değerlendirme sürecinde plan hedeflerine uygulamaların etkinlik, etkililik ve sürdürülebilirlik boyutlarının ortaya çıkarılması sağlanacaktır. Bölge planının izlenmesinden yerel düzeyde Ajans ve ulusal düzeyde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı sorumlu olacaktır. Tedbirlerde ifade edilen faaliyetlerin ilgili kurumlarla iş birliği halinde takip edilmesi, gerekli görüldüğü durumlarda faaliyetin daha başarılı gerçekleştirilmesi amacıyla yönlendirilme yapılması izleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında yer almaktadır. Bölge planı kararları kapsamında yapılacak faaliyetler iki yılda bir hazırlanacak olan izleme ve değerlendirme raporları vasıtasıyla takip edilecektir.

4.3. İş Birliği ve Koordinasyon Faaliyetleri

Yerel Kalkınma Fırsatları İş Birliği ve Koordinasyon Faaliyetleri kapsamında yürütülecek faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

4.3.1. Kadın ve Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları

a) Amaç

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kalkınma ajanslarının 2022/2023 yıllarında “Genç İstihdamı” teması 2024/2025 yıllarında ise “Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” teması belirlenmiştir. Bu kapsamda bölgedeki özel sektör kuruluşları, teknokentler, OSB’ler, İŞKUR, ticaret ve sanayi odaları, ilgili SİAD ve diğer STK’lar, mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları gibi kurum/kuruluşlarla yapılacak görüşmeler ve iş birlikleri doğrultusunda piyasanın genç ve kadın istihdamına yönelik ihtiyaç duyduğu nitelikler belirlenerek, bu niteliklerin kazandırılarak bölgemizde işgücüne katılımın artmasına yönelik mesleki eğitim programları düzenlenmiştir ve düzenlenmeye devam edilmesi planlanmaktadır.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TÜİK 2024 yılı verilerine göre bölgemizde 15 ve daha yukarı yaştaki nüfus; 3,55 milyon kişi ve kadınlarda işgücüne katılma oranı %38,3 iken, erkeklerde bu oran %72,6’dır. Bölgemizde işgücüne dahil olmayan kişi sayısı kadınlarda 1 milyon 70 bin bu sayı erkeklerde 476 bindir. Ayrıca 2024 yılında bölgemizde gençlerde işsizlik oranının 20-24 yaş grubunda %20,5 ile ülke ortalamasının (%17,7) üzerinde seyrederken 25-34 yaş grubunda işsizlik oranı %10,3 ile ülke ortalaması (%10,6) ile yakın, bu grupta işgücüne girişin daha da güç olduğunu göstermektedir. İŞKUR’un Bursa, Eskişehir ve Bilecik için ayrı ayrı yayımladığı 2024 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporlarına göre en çok aranan meslekler incelendiğinde Bursa’da en çok makineci(dikiş), gazaltı kaynakçısı (Mıg-Mag Kaynakçısı), garson, temizlik görevlisi, satış danışmanı/uzman, kalite kontrolcü, şoför-yük taşıma, diğer imalat ve ilgili işçiler (makine ile) ve kasiyer, Bilecik’te en çok seramik imal işçisi, porselen ve seramik eşyası imal işçisi, konfeksiyon işçisi, makineci(dikiş), temizlik görevlisi ve metal levha işçisi mesleklerinde, Eskişehir’de ise sunta kesme işçisi,

kablo gruplama işçisi, plastik enjeksiyon üretim elemanı, seramik imal işçisi ve plastik mamuller imal işçisi mesleklerinde olmuştur.

Kadınların ve gençlerin eğitim seviyesi ile mesleki yeterlilikleri arttıkça işgücüne katılımları artmaktadır. Bu nedenle mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri artırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. Bu bağlamda yapılan görüşmelerde bölgede eleman temininde güçlük çekilen meslek dallarında mesleki eğitim verilmesine rağmen talebin yeterince karşılanmadığı ifade edilmiştir. Mesleki eğitim merkezleri tarafından verilen eğitimlerin kapasitelerinin ve sayılarının artırılmasının gerekli olduğu belirtilmiştir.

Bu kapsamda bölgemizde kadın ve genç istihdamına yönelik, temininde güçlük çekilen meslek dallarında sektörlerin ihtiyaçlarına göre mesleki eğitim kursları düzenlenecektir. Kurslar bölgedeki mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları, imalat sanayi firmaları, organize sanayi bölgeleri, ticaret ve sanayi odaları, iş insanları dernekleri ile iş birliği çerçevesinde düzenlenecektir. Buna ek olarak, iş insanlarının ve dijital içerikli hizmet üreten firmalarda istihdam ihtiyacı duyulan yeni nesil mesleklere ilişkin faaliyetlerin yürütülmesi de hedeflenmektedir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 26. Kadın ve Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Çıktı	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Düzenlenecek Mesleki Eğitim Kursları	Adet	6	10	BEBKA
Kurslara Katılacak Kursiyer Sayısı	Kişi	68	200	BEBKA
İstihdam Edilen Kadın/Genç Sayısı	Kişi	15	100	BEBKA

d) Faaliyet açıklaması, hedef ve sonuçları

Tablo 27. Kadın ve Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları Faaliyet Açıklaması, Hedef ve Sonuçları

Faaliyet Adı	Faaliyet Açıklaması	Faaliyet Gerçekleşme Takvimi (Başlangıç-Bitiş)	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilmesi Hedeflenen Kadın Sayısı	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilen Kadın Sayısı
Kalkınma Ajansları Siber Vatan Programı	Program ile ülkemizin siber güvenlik uzmanı ihtiyacının karşılanması amacıyla üniversitede öğrenim gören öğrencilerin farkındalıklarını artırmak ve potansiyel yetenekleri tespit ederek eğitim ve yetenek geliştirme faaliyetleri uygulanarak dijital ve siber güvenlik teknolojileri alanında kariyer planlamalarını teşvik etmek ve desteklemek hedeflenmektedir. Bu doğrultuda 2025 yılı faaliyetleri kapsamında Bursa ilindeki üç üniversite ile imzalanan protokol kapsamında yürütülen programda başvurular alınmış, yapılan değerlendirme testi sonrasında seçilen 40 öğrenciye yüz yüze 3 farklı eğitim verilmiştir. Eğitimleri başarıyla tamamlayan 28 öğrenci arasından, Uludağ Üniversitesi'nden 10, Bursa Teknik Üniversitesi'nden 7 ve Mudanya Üniversitesi'nden 1 öğrenci olmak üzere toplam 18 öğrenci Bootcamp etkinliğine katılmaya hak kazanmıştır. Programın 2026 yılında Bilecik ve Eskişehir illerindeki üniversitelerin de katılımıyla genişletilmesi ve yeni dönem eğitimlerinin 2026 yılı itibarıyla başlaması hedeflenmektedir.	Ekim 2025-Aralık 2026	4	0

Faaliyet Adı	Faaliyet Açıklaması	Faaliyet Gerçekleşme Takvimi (Başlangıç-Bitiş)	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilmesi Hedeflenen Kadın Sayısı	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilen Kadın Sayısı
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	Ülkemizde yaşlı nüfus gittikçe atmakta ve onlara profesyonel bakım hizmeti verecek yeterli sayıda personel maalesef bulunmamaktadır. Program ile bölgemizde bakıma muhtaç hasta ve yaşlıların bakımını sağlayabilecek nitelikte kadın personelin eğitilmesi ve sertifikalandırılması hedeflenmektedir. Program kapsamında 45 gün süresince 20 kadın katılımcıya istihdama yönelik uygulamalı eğitim sağlanacaktır.	Eylül 2025- Aralık 2026	10	0
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	“Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” teması hedeflerine uygun olarak, kadın çalışan temininde güçlük çekilen meslek dallarında sektörlerin ihtiyaçları kapsamında iş insanlarının ve dijital içerikli hizmet üreten firmalarda istihdam ihtiyacı duyulan yeni nesil mesleklerden backend developer uzmanı ihtiyacını karşılayabilmek ve iş gücü talebini karşılayacak potansiyeli yaratabilmek adına aweb geliştirme uzmanı eğitimi (Front end) devamı niteliğinde Backend Developer eğitimi başlamıştır. Mayıs ayında başlayan eğitimler 30.11.2025 tarihi itibarı ile sona erecektir. 30 kişi ile başlayan eğitim grubunda toplamda 480 saat eğitim alacak olup bu kişiler içinden 10 kişinin istihdamı hedeflenmektedir.	Mayıs 2025 - Kasım 2025	10	
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	“Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” teması hedeflerine uygun olarak, kadın çalışan temininde güçlük çekilen meslek dallarında sektörlerin ihtiyaçları kapsamında iş insanlarının ve dijital içerikli hizmet üreten firmalarda istihdam ihtiyacı duyulan yeni nesil mesleklerden web geliştirme uzmanı ihtiyacını karşılayabilmek ve iş gücü talebini karşılayacak potansiyeli yaratabilmek adına sıfırdan uzmanlığa web geliştirme uzmanı eğitimi (Front end) düzenlenmiştir. Temmuz ayında başlayan eğitimler 31.12.2024 tarihi itibarı ile sona ermiştir. 30 kişi ile başlayan eğitim grubunda 24 kişi eğitimi başarıyla tamamlamış ve toplamda 480 saat eğitim almışlardır. Eğitimi tamamlayanlardan 8 kişi istihdam edilmiştir.	Temmuz 2024- Aralık 2024	30	8
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” teması hedeflerine uygun olarak, Bursa’da sanayinin; yetişmiş insan gücü ihtiyacını karşılamak, iş gücü potansiyelini ortaya çıkartarak, kalifiye elemanlar yetiştirmek ve nitelikli eleman sayısının artırılmasına yönelik uygulamalı mesleki eğitimler yapılmıştır. Bu doğrultuda gerçekleştirilen eğitim konuları aşağıda belirtilmiştir: - Kalite Kontrol Operatörlüğü Eğitimi: 80 saatlik eğitime 14 kursiyer katılım sağlamıştır. Kariyer Buluşması ve Sertifika Töreni etkinliğinde kursiyerlere sertifikaları verilerek özel sektörden gelen 10 firma ile iş görüşmeleri yapmaları sağlanmıştır. - Lojistik, Ambalajlama/Paketleme, Elle Taşıma Personeli Eğitimi: 120 saatlik eğitime 14 kursiyer katılım sağlamıştır. Kariyer Buluşması ve Sertifika Töreni etkinliğinde kursiyerlere sertifikaları verilmiştir. Kalite kontrol eğitimi alan kursiyerlerin de katıldığı etkinliğe özel sektörden 18 firma gelerek iş görüşmeleri yapmıştır. Görüşmeler neticesinde ve kursiyerlerin iş arayışı sürecinde 7 kursiyer istihdam edilmiştir. Yeni istihdam fırsatları ile ilgili olarak kursiyerlerle iletişim devam etmektedir.	Temmuz 2024- Aralık 2024	20	7

Kalkınma Ajansları Siber Vatan Programı

Program ile ülkemizin siber güvenlik uzmanı ihtiyacının karşılanması amacıyla üniversitede öğrenim gören öğrencilerin farkındalıklarını artırmak ve potansiyel yetenekleri tespit ederek eğitim ve yetenek geliştirme faaliyetleri uygulanarak dijital ve siber güvenlik teknolojileri alanında kariyer planlamalarını teşvik etmek ve desteklemek hedeflenmektedir. Bu doğrultuda 2025 yılı faaliyetleri kapsamında Bursa ilindeki üç üniversite ile imzalanan protokol kapsamında yürütülen programda başvurular alınmış, yapılan değerlendirme testi sonrasında seçilen 40 öğrenciye yüz yüze 3 farklı eğitim verilmiştir. Eğitimleri başarıyla tamamlayan 28

öğrenci arasından, Uludağ Üniversitesi'nden 10, Bursa Teknik Üniversitesi'nden 7 ve Mudanya Üniversitesi'nden 1 öğrenci olmak üzere toplam 18 öğrenci Bootcamp etkinliğine katılmaya hak kazanmıştır. Programın 2026 yılında Bilecik ve Eskişehir illerindeki üniversitelerin de katılımıyla genişletilmesi ve yeni dönem eğitimlerinin 2026 yılı itibarıyla başlaması hedeflenmektedir.

Sonuç Odaklı Sözleşme

2026 yılında uygulanması planlanan programın amacı, halihazırda istihdamda olmayan gençler için kalıcı ve katma değerli istihdam sağlamak adına, Türkiye'de sanayi ve ticaret sektörlerinde ihtiyaç olan alanlarda eğitim vermektir. Bir etki yatırımcısı liderliğinde yürütülecek olan program, Türkiye'deki genç işsizliği konusuna çözüm sunmayı hedeflemektedir. Kamu, sivil toplum ve özel sektörün birlikte çalıştığı bir finansman modeli olan söz konusu programda hedef grubun ve eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinin ardından proje paydaşları ve hizmet sağlayıcı seçilerek eğitimlere başlanabilecektir.

e) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Düzenlenecek kurslar BEBKA ile mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları, bölgedeki sanayi çatı kuruluşları, iş insanları dernekleri ve özel sektör iş birliğiyle birlikte yürütülecektir.

f) İzleme ve Değerlendirme

Yıllık çalışma programları doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi, belirlenen sonuç ve çıktı hedefleri üzerinden gerçekleştirilecektir.

4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri

Yerel Kalkınma Fırsatları Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri kapsamında yürütülecek faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

4.4.1. TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması

a) Amaç

Etkin bir tanıtım faaliyetinin yerine getirilmesi amacıyla, profesyonel bir yaklaşımla bölge tanıtımının ele alınması, buna yönelik stratejinin oluşturulması ve bu amaçla kullanılacak materyallerinin hazırlanması, hedeflenmektedir.

Yerli ve yabancı yatırımcı için, Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin, yatırım ortamı ve potansiyelini tanıtmak üzere ve yatırıma ilişkin konularda gerekli rapor vb. çalışmaların basılı olarak paylaşılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Yatırım ortamı ile ilgili mevcut durumunu ortaya koymak, potansiyelini göstermek adına yatırım ortamını tanıtıcı basılı materyal basılması, yapılan toplantı/ görüşme/ araştırma sonuçları, yabancı yatırımcılar tarafından ihtiyaç olduğu belirtilen yatırıma ilişkin konularda bilgi notu, araştırma raporu, sektör raporu, tanıtıcı kitapçık ve broşür gibi süreç içinde ortaya çıkan ihtiyaçlara göre gerekli dokümanlar oluşturulup, tasarım vb. şekilde elektronik ve/ veya matbu şekilde paylaşılacaktır.

Yatırım-tanıtım çalışmalarına ve illerin sahip olduğu potansiyellerin etkin tanıtımına odaklanılarak doğru pazarlara ulaşılması hedeflenmektedir. Bundan yola çıkılarak tanıtım filmleri ve fotoğraflar gibi tanıtım materyallerinin hazırlanması planlanmaktadır.

5449 sayılı Kanununun 5. ve 16. maddeleri ile Kalkınma Ajanslarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin ilgili maddelerinde “Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla iş birliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapma görevi olduğu ifade edilmiştir.

Yatırım destek ve tanıtım faaliyetleri kapsamında çeşitli dokümanların hazırlanması ve daha önce hazırlanan dokümanların güncellenmesi planlanmaktadır. Yatırım Destek Ofislerine ait www.bursainvest.gov.tr, www.investineskisehir.gov.tr ve www.investinbilecik.gov.tr internet sayfalarının yeni tasarım çalışmaları 2025 yılında çalışılmaya başlanmıştır. Web sitelerinin güncellemelerine devam edilecek, sayfalar yatırım tanıtım ve destek konusunda bilgilendirmeler doğrultusunda zenginleştirilecektir.

Potansiyel yatırımcıların izlenmesi, doğrudan yabancı yatırımların çekilmesi ve yatırım karar süreçlerinde bölge illerinin yatırımcıların gündeminde tutulması çalışmalarına ağırlık verilecektir. Bölgeye yabancı yatırımcıların çekilmesi konusunda çalışmalar yapılacak, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile ortak yatırımcıya yer bulma ve yatırımcı çekme çalışmalarına devam edilecektir.

Yatırım süreçleri ile ilgili kuruluşlarla sürekli iş birliği sağlanmasına ve nitelikli bilgi paylaşımına devam edilecektir.

Yatırım projelerine ilişkin, bölgede ve bölge dışında oluşabilecek ticaret ve iş birliği imkânları hakkında yatırımcıların bilgilendirilmesine, paydaşlardan ve medyadan gelen ticaret ve iş fırsatları hakkında mevcut iletişim kanalları ile bilgilendirme yapılmaya devam edilecektir.

Potansiyel hedef yatırımcıların belirlenmesinden sonra:

- Bu firmaların internet siteleri ve kurumsal yayınları,
- Ekonomi gazeteleri ve sektör dergileri,
- Bölgede faaliyette bulunan sektör firmaları, ticaret ve sanayi odaları ile iş insanı dernekleri,
- Yurtdışında faaliyette bulunan Türk iş insanı dernekleri başta olmak üzere diğer Türk dernek ve vakıfları,
- Ticaret müşavirlikleri aracılığıyla firmanın katılacağı toplantılar, fuarlar, Türkiye ziyaretleri, firmanın faaliyet gösterdiği ülkelerde gerçekleşen önemli organizasyon ve toplantılar ve diğer organizasyonlar takip edilecektir.

Belirtilen organizasyonların yanında yurtdışında faaliyet gösteren Türk iş insanı dernekleri başta olmak üzere diğer Türk dernek ve vakıfları aracılığıyla, hedef firmaların karar verici konumundaki yöneticileri ile ilişki kurulması sağlanacak ve bu kişilere bölge tanıtımı yapılacaktır. Firmalarda karar verici konumundaki kişilerle irtibat kurulması aşamasında yurtdışında faaliyet gösteren ticaret müşavirliklerinden de faydalanılacaktır.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TR41 Bölgesinin yatırım ortamına ilişkin güncel, doğru ve yatırıma ilişkin bilgilerin toplulaştırıldığı doküman ihtiyacı, illerimizde yatırımcılar için önem teşkil etmekte, yatırım tanıtımında önemli bir araç olarak

kullanılabilmektedir. Aynı zamanda, internet sitesi ve sosyal medya başta olmak üzere, fuar ve toplantılarda da yatırım ortamını tanıtıcı güncel yatırım tanıtım filmlerinin kullanılması, illerin yatırım ortamının tanıtımında önemli bir etki yaratmaktadır.

Buna istinaden, Bölgenin yatırım olanaklarının ve potansiyelinin tanıtımına yönelik olarak basılı ve görsel malzemeler hazırlanacaktır.

Tanıtım stratejisine göre ihtiyaç duyulduğunda gerek ulusal gerek uluslararası basına reklam verilecektir. Bölgeyi ve yatırım imkânlarını tanıtan materyaller, özellikle ticaret hacmimizin yüksek olduğu büyükelçiliklerdeki ticari ateşeler, tur operatörleri ve uluslararası fuarlara katılan kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak çeşitli kanallarla dağıtılması planlanmaktadır.

Ayrıca, yukarıda ismi geçen kanallar ile yatırım yapması muhtemel yatırımcılar tespit edilerek, bölgeye davet edilecektir. Davet edilen potansiyel yatırımcılara bölgeyi tanıtıcı programlar, geziler ve ikili iş görüşmeleri düzenlenecektir.

Yurt içi ve yurt dışından gelecek potansiyel yatırımcılar ve yatırımcıları bölgemiz illerine getirecek elçilik mensupları, ticari ataşeler, diğer ülkelerin tanıtım ajansları ve ticaret ve sanayi odaları için bölgenin yatırım ortamını tanıtıcı geziler, ticaret hacmini artıracak ikili görüşmeler, iş birliği organizasyonları ile fuarlar gibi çeşitli aktiviteler ve programlar düzenlenecektir.

Bölgenin yatırım tanıtımı olanaklarını araştırmak üzere Bölgeye gelen heyetlerin ağırlanması, programlarının oluşturulması ve eşlik edilmesi faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 28. TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Güncellenen Yatırım Ortamı Kitabı/Tanıtıcı Materyal Sayısı	Adet	3	BEBKA
Tanıtım Filmi Sayısı	Adet	3	BEBKA

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Yönetim ve koordinasyon, ilgili illerin BEBKA Yatırım Destek Ofisleri tarafından; ildeki yatırıma ilişkin paydaşlar ile iş birliği içerisinde sürdürülecektir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Yıllık çalışma programları doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi, faaliyetin gerçekleştiği ildeki Yatırım Destek Ofisi tarafından yapılacak olup sonuç ve çıktı hedefleri üzerinden değerlendirilme gerçekleştirilecektir.

4.4.2. Yerel Kalkınma Hamlesi Programı

a) Amaç

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Yerel Kalkınma Hamlesi Programı çalışmaları 2024 yılında başlatılmıştır. Özel sektöre yönelik, yerelin potansiyelini harekete geçirecek yatırım alanlarının desteklenmesi amacıyla yeni bir teşvik programı üzerine çalışmalar başlatılmış; Yeni Yatırım Teşvik Sistemi 30.05.2025 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 29.05.2025 tarihli ve 9903 sayılı "Yatırımlardaki Devlet Yardımları Hakkındaki Karar" ile yürürlüğe girmiştir. Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kalkınma planlarında öngörülen hedefler doğrultusunda üretim ve istihdamın artırılması, Türkiye'nin kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak ve uluslararası rekabet gücünü artıracak katma değeri yüksek yatırımların özendirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, işletmelerin yeşil ve dijital dönüşümlerinin hızlandırılması, uluslararası doğrudan yatırımların artırılması ve bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına yönelik yatırımların desteklenmesi de hedefler arasında yer almaktadır.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Yerel Kalkınma Hamlesi doğrultusunda hazırlanan "Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Uygulama Usul ve Esasları Tebliği" ile "Yerel Yatırım Konuları Listesi Tebliği" 09 Temmuz 2025 tarihinde yayımlanmıştır. Bu tebliğler ile 81 ilin potansiyelini harekete geçirmek, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmak ve her bir ili kalkınma seferberliğine dâhil etmek amacıyla Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı hayata geçirilmiştir.

Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı kapsamında her il için 4 öncelikli yatırım konusu belirlenmiş olup Bursa için teşvik kapsamına alınan yatırım konuları;

- Biyopolimer Üretimi
- Sismik İzolatör Üretimi
- Metal İşlemeye Mahsus 5 Eksen İşleme Merkezi Üretimi
- On-Shore RES için Rüzgâr Türbini Üretimi

Eskişehir için:

- Havacılık Sektöründe Yüksek Alaşımli Dövme Parça Üretimi
- Raylı Sistemler Sektöründe Kullanılacak Yeni Nesil "Akıllı Vagon" Üretimi
- Sodyum Silikat ve Zeolit 4A Üretimi
- Metal İşleyen Takım Tezgahtarlarının Parça ve Aksesuarlarının İmalatı (Alet tutucakları ve kendinden açılan pafta kafaları, iş tutucakları vb.)

Bilecik için:

- Şerbetçiotu ve Diğer Tıbbi Aromatik Bitkilerden Katma Değeri Yüksek Ürünler Üretim Tesisi
- Asgari 2500 Baş Entegre Yarı Entansif Tipte Keçi Yetiştirme ve Keçi Ürünleri İşleme Tesisi
- Cam Elyaf Üretimi
- Teknik (İleri) Seramik Ürünleri Üretim Tesisi

olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda yeni teşvik sistemini tanıtmak; il özelinde belirlenen konuları duyurmak ve konulara uygun yatırımları gerçekleştirmek adına ilgili sektör temsilcileri ve paydaşları ile toplantılar düzenlenecektir. Her il için belirlenen 4 konu her yıl ocak ayında güncellenebilecektir. Bu amaçla ilin öne çıkan farklı yatırım konularını ve fırsatlarını belirlemek için OSB Müdürlükleri, Ticaret ve Sanayi Odaları, meslek odaları ve özel sektör firmaları ile görüşmeler devam edecektir.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Kalkınmada özel sektör yatırımları hayati önemi haiz olup, kamu tarafından özel sektörün bölgelerin potansiyelleri ve ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirilmesi büyük değer taşımaktadır. Bu kapsamda bölgelerin sahip olduğu imkân ve kaynakların değerlendirilmesi suretiyle kalkınma ihtiyaçları bakımından gereksinim duyulan yatırım alanlarının tespitinin yapılması ve böylece özel sektöre yönelik somut yatırım konularının ortaya çıkarılması gerekmektedir.

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ve ajanslar iş birliğiyle ön fizibilite düzeyinde çalışılmış ve www.yatirimadestek.gov.tr adresinde “Yatırım Fırsatları” adı altında yayınlanmış yatırım konuları bulunmaktadır. Ayrıca yine Genel Müdürlük koordinasyonunda 81 il için yapılmış Ürün Uzayı ve ekonomik kompleksite çalışmaları sahada teyit edilmiş ve öncelikli sektör çalışması yürütülmüştür.

2024 yılında Yerel Kalkınma Hamle programı kapsamında desteklenebilecek özel sektör yatırımları; özel sektör çatı kuruluşları, akademisyenler ve firma temsilcileri ile görüşme ve toplantılar yapılarak değerlendirilmiştir. Bu kapsamda yatırım konularının belirlenmesi amacıyla çalıştay, toplantı ve görüşmeler 2025 yılında da devam etmiştir. 30 Mayıs 2025 tarihinde Yeni Teşvik programı ilan edilmiştir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 29. Yerel Kalkınma Hamlesi Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Yerel Kalkınma Hamle Programı Proje Geliştirme Çalışmaları kapsamında görüşülen kurum/firma sayısı	Adet	50	BEBKA/KAYS
Yerel Kalkınma Hamlesi yatırım konuları kapsamında gerçekleşen yatırım sayısı	Adet	4	BEBKA/ TUYSGM

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Özel sektör temsilcileri, ticaret ve sanayi odaları, iş insanı denekleri ve firma yetkilileri ile koordinasyon halinde çalışma yürütülecektir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Yürütülen faaliyetlerin izleme ve değerlendirme süreçleri Yatırım Destek Ofisleri tarafından takip edilecektir.

4.4.3. Kültür Yayınları

a) Amaç

Kalkınma; iktisadi, sosyal, çevresel ve kültürel boyutlara sahip çok katmanlı bir kavramdır. Kültürel boyutun diğer boyutlarla birlikte ele alınması ve bölge illerimizin kültürel kalkınmasına katkı sağlamak amacıyla Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda her bir Ajans bölgesi özelinde “Kültür Yayınları” çalışması başlatılmıştır.

Kültür Yayınları, Ajans bölgelerini oluşturan şehirlerin kültürü açısından önemli ve kent kimliğinin taşıyıcısı niteliğinde olan ancak bugüne kadar yeteri düzeyde kıymet verilmemiş kültür unsurlarını gün yüzüne çıkarmayı ve kayıt altına almayı hedefleyen bir yayın politikasına sahip olacaktır.

b) Arka Plan ve Müdahale Gereği

Kültür yayınları; bölgenin kültür insanları, bölgenin kültür varlıkları ve bölgenin tarihi temaları altında ele alınmıştır. Bölgenin kültür insanları teması altında, bölge illerinden yetişmiş sanatkâr veya zanaatkarların hayatı, eserleri ve kalkınmaya sağladıkları katkıya yer verilecektir. Bölgenin kültür varlıkları teması altında şehirlerin somut kültür varlıklarının yanı sıra somut olmayan kültür mirası da ele alınacaktır. Bölgenin tarihi teması altında da yazılı tarih öncesi ve yazılı tarih sonrasına ait dönemler halinde konular belirlenecektir.

Bu kapsamda her tema altında konu seçimi yapılırken üniversitelerin ilgili bölümlerindeki akademisyenlerle görüşmeler yapılmış, temalara ilişkin YÖK Ulusal Tez Merkezi taranmış ve bölgeye ilişkin tezler incelenmiştir. Bunun yanı sıra bölgede öne çıkmış yazar ve uzmanlar ile görüşmeler yapılmış ve konular tespit edilmiştir. 2026 yılında kültür yayınları çalışmaları bu temalar altında farklı konular ile devam ettirilecektir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 30. Kültür Yayınları Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Kültür Yayını Sayısı	Adet	6	Web sitesi

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Bölge illerinde kültür teması altında çalışan kişi ve kurumlar ile daha önce bu konuda çalışma başlatmış kalkınma ajanslarıyla iş birliği çerçevesinde çalışmalar yürütülecektir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Yürütülen faaliyetlerin izleme ve değerlendirme süreçleri Yatırım Destek Ofisleri tarafından takip edilecektir.

4.5. Ajans Destekleri

Yerel Kalkınma Fırsatları Ajans Destekleri kapsamında yürütülecek programlar aşağıda yer almaktadır:

4.5.1. Teknik Destek

a) Amaç

TR41 Bölgesindeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına; eğitim alınması, program ve plan hazırlanmasına katkı sağlanması, danışmanlık hizmeti alınması gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici faaliyetler ile destek sağlamaktır.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

“Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği”nin 32. maddesinde yer aldığı şekliyle ajanslar, yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmaları için eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici teknik destek hizmetleri sağlayabilmektedir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 31. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Teknik Destek Kapsamında Düzenlenen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi	200	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Faaliyetinden Doğrudan Faydalanan STK Sayısı	Kişi	3	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Kapsamında Danışmanlık Hizmeti Alan Kişi Sayısı	Kişi	80	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek programından faydalanan kurum/kuruluş sayısı	Adet	14	Proje Nihai Raporu

d) İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik teknik desteğin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak bilgilendirme yapılacaktır. Hizmet satın almaları sunulan teknik şartnamelere uygun olarak Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

4.5.2. Fizibilite Desteği

a) Amaç

TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesinde yerel ve bölgesel kalkınmaya ivme kazandıracak yatırım ve projelere ilişkin fizibilite çalışmalarına destek sağlamaktır.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla kalkınma ajanslarının verdiği desteklerden biri de “Fizibilite Desteği”dir. Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 27. maddesinde belirtildiği üzere; Ajans, bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine, bölgenin yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik projelerin fizibilite çalışmalarına doğrudan mali destek verebilir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 32. Fizibilite Desteği Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Güdümlü projeye dönüşen fizibilite raporu sayısı	Adet	1	BEBKA Güdümlü Proje Başvuruları
Destek kapsamında yaptırılan fizibilite çalışması	Adet	3	Program Kapanış Raporu

d) İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik fizibilite desteğinin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak eğitimler verilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

4.5.3. Güdümlü Proje Desteği

Yıl içinde gerçekleştirilen güdümlü proje ziyaretleri neticesinde ortaya çıkan güdümlü proje konuları detaylı olarak çalışılacaktır. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, üniversiteler, ticaret ve sanayi odaları, ticaret borsaları, organize sanayi bölgeleri ve diğer ilgili paydaşlar ziyaret edilmektedir.

5. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Bölge Planının gelişme eksenleri esas olmak üzere amaç, hedef ve stratejileri doğrultusunda bölgenin mevcut durumu ve potansiyeli dikkate alınarak belirlenen 2024-2026 dönemi Sonuç Odaklı Programları geliştirilmiştir. Bölgedeki paydaşların yetkinlikleri, insan kaynakları ve bütçe durumları göz önüne alınarak görev paylaşımları yapılacak ve bölgenin kalkınma hedeflerine ulaşma yolunda somut adımlar atılacaktır. 2026 yılı ve sonrasında Sonuç Odaklı Programların uygulama çalışmalarına hız verilecek mali ve teknik destekler bu stratejik alanlara odaklanacaktır. Ayrıca 2024-2028 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planının onaylanmasını takiben, plan kapsamında geliştirilen ve ajansın rol oynayabileceği tedbir, program ve proje önerileri doğrultusunda faaliyetler geliştirilecek; diğer kurum ve kuruluşların sorumluluk alanına giren faaliyetler de takip edilecektir.

Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında hem ajansımızın belli alanlara odaklanması hem de bölge potansiyelinin değerlendirilebilmesi amacıyla 2019 yılı içerisinde hazırlanan ve 2020 yılında nihai hale getirilen TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Strateji Belgesi doğrultusunda ortaya konulan alanlara yönelik odaklı sektörel ihtisaslaşma, kümelenme, yönetim danışmanlığı ve mali destek programlarının oluşturulması amaçlanmaktadır. BEBKA koordinatörlüğünde, üniversite-sanayi iş birliğini destekleyici faaliyetler ele alınacak, bu alanda yeni proje fikirleri proje geliştirilecektir.

Yine ilgili Sonuç Odaklı Program kapsamında 2014 yılından beri sürdürülen Endüstriyel Simbiyoz Programı kapsamında sinerjilerin hayata geçirilmesi, gerekli sistematüğün oluşturulması ve sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik önlemlerin alınması için çalışmalar başlatılmıştır. 2018 yılında Endüstriyel Simbiyoz Mali Destek Programı'na çıkılmış olup, 2019 yılında bölge illerinde temiz üretim eğitimleri verilmiş ve OSB'lerde simbiyoz olanaklarının araştırılması için projeler yürütülmüştür. 2020 yılında çıkan Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı ile kaynak verimliliği odağında, yalın üretim, enerji verimliliği, vb. konularda bölgede kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik programlar uygulanmıştır. Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı kapsamında 2023 yılında için Temiz Üretim Danışmanlık Programı Eskişehir ilinde gerçekleştirilmiştir. Programın amacı; Eskişehir ilinde imalat sanayii özel sektör kuruluşlarının kapasitesinin geliştirilmesi, verimliliğinin artırılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla, temiz üretim konusunda teknik destek sağlamaktır.

Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programında ayrıca Dünya Bankası tarafından finanse edilen "Sosyal Kapsayıcı Yeşil Dönüşüm" (SoGreen) Projesi bölgedeki öncelik ve fırsat alanlarını belirlemek amacıyla, "Yeşil Fırsatlar Analizi" raporu hazırlanacaktır. Bu raporun istihdamın yeşil dönüşüm sürecinde adil geçiş politikalarıyla desteklenmesi amacıyla yürütülecek faaliyet ve programları yönlendiren bir belge olması hedeflenmektedir.

2012 yılında üzerinde çalışılmaya başlanan girişimcilik konusunda ise faaliyetler 2026 yılında artarak devam edecektir. Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı altında girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik bilgilendirme ve teknik altyapının geliştirilmesine yönelik yönlendirici faaliyetler 2026 yılı için planlanmaktadır. Bu kapsamda, teknoloji ve sosyal odaklı girişim hızlandırma ve

inovasyon odaklı mentorluk programı çalışmalarına devam edilmesi hedeflenmektedir. 2022 yılında ilan edilen Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı kapsamında sözleşme imzalanan Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarının bölgemizdeki startüplara yönelik yapacağı yatırımlar, ekosistemi güçlendirecektir. Ayrıca kadın ve genç girişimciliğinin gelişimine katkı sağlayacak program ve çalışmaların yürütülmesi planlanmaktadır.

2009 yılından beri odak alanlarımızdan biri olan turizm ve kırsal kalkınma konusunda Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı ile bölgemizde kır-kent dengesinin gözetilerek kırsal alanlarda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesiyle sürdürülebilir kırsal kalkınmanın sağlanması; yerel zenginliklerin ve turizm potansiyelinin değerlendirilerek turizmde rekabet gücünün artırılması hedeflenmiştir. Turizmde ürün ve hizmet çeşitliliği ile kırsalda üretilen tarımsal ve geleneksel ürünlerin katma değerinin ve pazarlama imkânlarının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir. 2026 yılında ilan edilmesi Kırsal Kalkınmaya yönelik mali destek programının bu konudaki çalışmaları güçlendirmesi beklenmektedir.

Kurumsal Gelişim kapsamında, sektörel sonuç odaklı programlar kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak izleme ve değerlendirme faaliyetleri, projelerin sonlandırılması ve kapanış faaliyetleri gibi tüm süreçlerin takibi ve raporlanması Ajansımız tarafından gerçekleştirilecektir.

Ajans nitelikli insan kaynakları ile bölgedeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarının çalışmalarına destek sağlamakta, çeşitli iş birliklerinin geliştirilmesine ve rutin faaliyetler dışında kapasite geliştirici faaliyetlerin kurum ve kuruluşların gündemine gelmesine ve yürütülmesine öncülük etmektedir.

Kurumsallaşma anlamında, personelin teknik kapasitesinin en üst seviyeye çıkarılması ve yeni işe alınan personelin bölgeyi derinlemesine tanımaya yönelik olarak eğitim ve inceleme çalışmalarının devam ettirilmesi ve bölgeye yönelik stratejik karar alabilecek kurum konumunun kuvvetlendirilmesi hedeflenmektedir.

Ajans sahip olduğu insan kaynakları ile Ajansın olanaklarını etkin bir şekilde kullanarak Bölge Planı vizyonunu hayata geçirmeyi hedeflemektedir. Bu hedefe ulaşmadaki temel aracı ise insan kaynakları politikası ile belirlenmiş çerçevede personelin eğitim altyapısıdır. Diğer yandan bu dönemde Ajansın kurumsal altyapısının geliştirilmesi planlanmaktadır.

Gerek yerli gerekse de yabancı yatırımcı için önem arz eden bir konu haline gelen yatırıma uygun yerlerin önceden belirlenmesi ve sistematik bir yapıda yatırıma uygun yerlerin saptanması için gerekli çalışmalar 2026 yılında yürütülecektir.

Ayrıca, Bursa, Eskişehir ve Bilecik'teki yatırım destek ofisleri yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerini daha etkin ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilecektir. Bölge illerindeki ofisler, o bölgedeki yatırımcılara ve yatırım imkânlarına dair daha net bir bakış açısı ve daha yakın bir sosyal sermaye ağı kurulabilmesine imkân verecektir. Yeni teşvik sistemi kapsamında Ajanslara verilen görevler doğrultusunda yatırım teşviklerinin izleme faaliyetleri devam edecektir.

Yerel Kalkınma Fırsatları altında, sonuç odaklı programlar bünyesinde yer almayan proje ve faaliyetlere yer verilmiştir. Bu kapsamda, Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri, İş Birliği ve Koordinasyon

Faaliyetleri, Kapasite Geliştirme Faaliyetleri, Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri, Proje Teklif Çağruları ve Güdümlü Proje Destekleri yürütülecek olup bölge illerinde gerçekleştirilebilecek güdümlü proje fikirlerinin hayata geçirilmesi sağlanacaktır.

6. EKLER

EK-1/A Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri

Yurtdışı Fuar / Çalışma Ziyareti	Hedef Ülke	Ziyaret Amacı	Ziyaretin ilişkili olduğu SOP	Beklenen Fayda	Kurulması Planlanan İş birlikleri	Ajans Katılımcı Sayısı	Ziyarete Bölgeden Katılan Firma/Kurum/ Kuruluş/Kişi Sayısı
Küresel Girişimcilik Fuarları (Consumer Electronics Show (CES), Web Summit Fuarları, Slush Girişimcilik Zirvesi)	ABD, Portekiz, Finlandiya, Katar, İsveç	İSTKA, AnkaraKA, İZKA ve BAKA iş birliği ile yeni ürün ve teknolojilerini tüm dünyaya tanıtmayı ve global pazarlara açılmayı hedefleyen teknoloji girişimcilerini tespit edip fuara yönlendirmek, bölgemizden girişimcilere eşlik etmek, BEBKA Girişimcilik ekibinin konu ile ilgili bilgisini geliştirmesi ve yeni iş bağlantıları kurması,	Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP	Bölgemizden başvuru kriterlerine uyan girişimlerin dünyanın en büyük teknoloji fuarlarında ürünlerini potansiyel müşterilere, yatırımcılara ve diğer şirketlere sergilemesi, müşteri ve yatırımcı görüşmeleri yapma imkânı elde etmesi, BEBKA Girişimcilik ekibinin iş bağlantıları ve bu alanda tecrübe elde etmesi	Kalkınma Ajansları, Bölgemizdeki teknoloji girişimcileri, ULUTEK, ATAP, BURSA TTO, ARİNKOM TTO, ETTOM, BŞEÜ TTO, yurtiçi ve yurtdışı yatırımcılar ve diğer ekosistem paydaşları	7	3 Girişimci Firma ¹⁹
TechArena 2026	İsveç	11-12 Şubat 2026 tarihlerinde İsveç'in Stockholm kentinde "New Era, Next Mindset" temasıyla düzenlenecek TechArena 2026	Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP	Yapay zekâ, küresel ekonomi, sürdürülebilirlik ve liderlik gibi güncel konuları ele alacak olan etkinlikte, girişimcilerin uluslararası yatırımcı ve teknoloji liderleriyle	Kalkınma Ajansları, ekosistem paydaşları	2	İlk katılım keşif amaçlı olacağından girişimci götürülmesi planlanmamıştır.

¹⁹ Değerlendirme süreçleri sonucunda net sayı belli olacaktır.

Yurtdışı Fuar / Çalışma Ziyareti	Hedef Ülke	Ziyaret Amacı	Ziyaretin ilişkili olduğu SOP	Beklenen Fayda	Kurulması Planlanan İş birlikleri	Ajans Katılımcı Sayısı	Ziyarete Bölgeden Katılan Firma/Kurum/ Kuruluş/Kişi Sayısı
		etkinliğine BEBKA'dan iki kişinin katılım sağlaması planlanmaktadır.		buluşması, startup sunumları yapması, yatırımcı-girişimci eşleşmelerine katılması ve küresel pazarlara açılma imkanı yakalaması hedeflenmektedir.			
Metaverse Academy Konsorsiyum Toplantısı	Yunanistan	2026 yılında Yunanistan'da gerçekleştirilmesi planlanan 3. konsorsiyum toplantısı kapsamında, proje ortaklarının tamamlaması gereken faaliyetlere ilişkin koordinasyon toplantısı yapılacaktır.	Yenilik ve Verimlilik SOP	Proje ile geleceğin teknolojileri konusunda gençlerimiz yetkinlik kazanacak, bu alanlarda nitelikli istihdam ile birlikte başarılı girişimcilik örnekleri sergileyebilecektir. Projenin tamamlanması ile birlikte BEBKA projenin faaliyet alanını Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü desteği ile Türkiye çapında yaygınlaştırabilir.	Konsorsiyuma Romanya, Bulgaristan, İspanya, İsveç, Almanya, Slovenya, Güney Afrika, Yunanistan, İsrail olmak üzere 9 farklı ülkeden 12 ortak dahil edilmiştir.	2	0

EK-1/B Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkilendirilen SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programını (TechUP)	GEG	Yenilikçi ve teknolojik bir ürünü/hizmeti olan; fakat söz konusu atılımı gerçekleştiremeyen girişimci firmaların büyüme hedeflerinin yatay ve dikey mentorlar gözetiminde desteklenmesi ve girişimcilerin yatırım yapılabilir hale getirilmesi hedeflenmektedir.	Firmaların büyüme hedeflerini gerçekleştirerek girişim sermayesi fonları ve melek yatırım ağlarından yatırım alması	2.500.000 TL	Marmara Bölgesi	TTO'lar, GSYF'ler, teknoparklar	PPKB, YDO'lar	2026 yılı boyunca
Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği	KK	Bilecik Yenipazar İlçesi Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkı bölgesinde tespit edilen karanlık gökyüzü gözlem alanı ile kanyon ve tabiat parkı alanının bilinirliğinin artırılması, bölgeye uygun ihtiyaç duyulan yatırımların çekilmesi, bölgenin ulusal ve uluslararası gökyüzü gözlem noktaları arasına girerek ziyaretçilerin rotasına dahil olması amaçlanmaktadır.	Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkı alanının Karanlık Gökyüzü Parkı haline gelmesi, bölgeye uygun yatırım çekilmesi ve ziyaretçi sayısı ile bilinirlik artışı amaçlanmaktadır.	250.000 TL	Bilecik	-Bilecik Valiliği -Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü -Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü -İl Millî Eğitim Müdürlüğü -İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü -Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi -Yenipazar Kaymakamlığı -Yenipazar Belediyesi	Bilecik YDO	2026 yılı boyunca

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişki i SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Çocuk/Genç Girişimciliğinin Geliştirilmesi	GEG	Girişimcilik kültürünün erken aşamada yaygınlaştırılmasını sağlayarak bölgenin girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi için ilkokul, ortaokul ve lise dönemindeki gençlere yönelik girişimcilik etkinliklerinin yürütülmesi amaçlanmaktadır.	Çocuk ve gençlerde girişimcilik bilinci oluşturulması	1.500.000 TL	Bursa, Eskişehir, Bilecik	İl Millî Eğitim Müdürlükleri	PPKB	2026 yılı boyunca
TechINBursa Girişimcilik Merkezi Faaliyetleri	GEG	Girişimcilik Merkezindeki fiziki alanların kullanımına yönelik tesis hizmetleri sunulması, proje başvuru, değerlendirme, izleme ve denetim hizmetleri sonucu uygun bulunan girişimcilere ilgili kanunlar kapsamında sunulan teşvik, destek ve muafiyetlerden yararlanma hakkı sağlanması ve girişimcilik etkinliklerinin düzenlenmesi planlanmaktadır.	Bölgemizdeki girişimlere ofis imkanları sağlanacak, girişimcilik programları ve etkinliklerine katılma olanakları verilecek, ayrıca girişimcilere ilgili teşvik ve muafiyetlerden yararlanma ve OSB içinde yer alacak merkez sayesinde networking imkanları sunulacaktır	3.000.000 TL	Bursa	Bilişim Vadisi, Bölgedeki üniversiteler ve Teknoloji Geliştirme Ofisleri, Girişim Sermayesi Fonları, Melek Yatırımcılar ve diğer girişim yatırımcıları	PPKB	2026 yılı boyunca

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişki i SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Ajans Personelinin Performansını ve Ajansa Bağlılığını Arttırıcı Faaliyetler Kapsamında Yapılan Etkinlik/Toplantılar	KG	Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 5. maddesinin (ç) bendi gereğince, Ajans personelinin kuruma aidiyet bağının, çalışma motivasyonunun ve çalışan memnuniyetinin artırılması amaçlanmaktadır.	İş ve çalışma ortamının stresini azaltıcı tedbirler alınacak, personelin değişik sosyal aktivitelere katılması sağlanacaktır.	-	Bursa		MİB	2026 yılı boyunca
Çocuk ve Genç Teknoloji Programları	GEG SOP	Ajans hizmet binasında bulunan DENEYAP atölyesi çalışmalarına katılım sağlanacak, açılış ve kapanış etkinlikleri, proje geliştirme, proje yarışmaları düzenleme, TEKNOFEST takımlarının kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik iş birlikleri geliştirilecek ve faaliyetler düzenlenecektir.	Eğitmenlerin giderleri ve sarf malzemeleri TÜBİTAK tarafından karşılanmakta Ajansımız tarafından da kolaylaştırıcı rol üstlenilmekte, organizasyonlarda destek verilmektedir.	1.500.000 TL	Bursa	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı öncülüğünde Gençlik ve Spor Bakanlığı, TÜBİTAK, Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı	MİB	2026 yılı boyunca

EK-1/C Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
Bölge Planı Çalışmaları	Bakanlığımızın talimatları uygulanacaktır.	Ajans eliyle/ Parçalı hizmet alımı	Bakanlık koordinasyonunda Ajans tarafından faaliyetler yürütülecek olup, ihtiyaç duyulabilecek analiz, araştırma vb. hususlarda hizmet alımı yapılarak uzman desteği alınabilecektir.
Yeşil Fırsatlar Analizi	Bakanlığımızın talimatları uygulanacaktır	Ajans eliyle, kısmi hizmet alımı	25 kalkınma ajansının ortaklığında belli bir araştırma yöntemi ve rapor formatı oluşturulacak, danışmanlık hizmeti alınacak, ihtiyaç durumunda saha ziyaretleri, anketler, toplantı ve çalıştay organizasyonu gibi hizmet alımları yapılabilecektir.
Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektör Raporları	Bölgede başat sektörlerin gelişimi, rekabetçiliği ve ihtiyaçları analiz edilecektir.	Ajans eliyle, hizmet alımı	Çalışmalar Ajans tarafından ve hizmet alımı ile yürütülecektir.
İnönü Hava Sporları Raporu	Eskişehir'in İnönü ilçesinde hava sporlarında sahip olduğu mevcut potansiyeli ortaya koymak ve ajans destek/ faaliyetlerine rehber olması amacıyla İnönü Hava Sporları Raporu hazırlanması planlanmaktadır.	Ajans eliyle	Çalışma Ajans tarafından yürütülecektir.
İşgücü Planlaması ve İş Yüğü Analizi	Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında Ajansın ihtiyaç duyduğu personelin tespiti için birim bazında iş yükü analizi yapılacaktır.	Ajans eliyle	Çalışma Ajans tarafından yürütülecektir.
Hizmet İçi Eğitim İhtiyacının Analizi	Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında mevcut ve yeni istihdam edilecek ajans personelinin eğitim ihtiyaçları tespit edilecektir.	Ajans eliyle	Çalışma Ajans tarafından yürütülecektir.
Karanlık Gökyüzü Parkı Çalışmaları Kapsamında Hazırlanacak Işık Kirliliği Analiz Raporu	Bilecik Yenipazar İlçesi Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkı bölgesinde tespit edilen karanlık gökyüzü gözlem alanının ışık kirliliği ölçümleri yapılarak bilimsel bir rapor haline getirilecek; bu rapor ile alanın uluslararası karanlık gökyüzü parkı olarak haritaya eklenmesi için International Dark Sky Association (IDA)'a yapılan başvuru süreci takip edilerek bölgenin hem ulusal hem de uluslararası anlamda karanlık gökyüzü parkı niteliği kazanması sağlanacaktır.	Hizmet Alımı	Ölçümler teknik ekipler ve cihazlar vasıtasıyla alanda gerçekleştirilecek, uzmanlar tarafından analiz edilerek raporlaştırılacaktır.
Bursa Endüstriyel Simbiyoz Programı	Program kapsamında Bursa OSB özelinde uygulanacak olan programda firmalar için raporlar oluşturulacaktır. Aynı zamanda programın geneline ilişkin bir rapor hazırlanacaktır.	Hizmet Alımı	Çalışmalar Ajans tarafından ve hizmet alımı ile yürütülecektir.

EK-1/E Kadın İstihdamı Faaliyetleri Tablosu

Faaliyetin Adı	Faaliyet Açıklaması	Tahmini Bütçe	Faaliyet Takvimi
Hasta ve Yaşlı Bakım Eğitimi Programı	Ülkemizde yaşlı nüfus gittikçe atmakta ve onlara profesyonel bakım hizmeti verecek yeterli sayıda personel maalesef bulunmamaktadır. Program ile bölgemizde bakıma muhtaç hasta ve yaşlıların bakımını sağlayabilecek nitelikte kadın personelin eğitilmesi ve sertifikalandırılması hedeflenmektedir. Program kapsamında 45 gün süresince 20 kadın katılımcıya istihdama yönelik uygulamalı eğitim sağlanacaktır	1.000.000 TL	Ocak 2026 Aralık 2026
Siber Vatan Eğitimleri	Program ile ülkemizin siber güvenlik uzmanı ihtiyacının karşılanması amacıyla üniversitede öğrenim gören öğrencilerin farkındalıklarını artırmak ve potansiyel yetenekleri tespit ederek eğitim ve yetenek geliştirme faaliyetleri uygulanarak dijital ve siber güvenlik teknolojileri alanında kariyer planlamalarını teşvik etmek ve desteklemek hedeflenmektedir. Bu doğrultuda Bursa ilindeki üç üniversite ile imzalanan protokol kapsamında yürütülen programda başvurular alınmış, yapılan değerlendirme testi sonrasında seçilen 40 öğrenciye yüz yüze 3 farklı eğitim verilmiştir. Eğitimleri başarıyla tamamlayan 28 öğrenci arasından, Uludağ Üniversitesi'nden 10, Bursa Teknik Üniversitesi'nden 7 ve Mudanya Üniversitesi'nden 1 öğrenci olmak üzere toplam 18 öğrenci Bootcamp etkinliğine katılmaya hak kazanmıştır. Programın 2026 yılında Bilecik ve Eskişehir illerindeki üniversitelerin de katılımıyla genişletilmesi ve yeni dönem eğitimlerinin 2026 yılı itibarıyla başlaması hedeflenmektedir.	2.000.000 TL	01.10.2025 31.12.2026

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

#YEREL
KALKINMA
HAMLESİ

bebka.org.tr

